KENNETH WAPNICK, PH.I

INRODUCERE GENERALĂ I CURSUL DE MIRACOLE

Tehnoredactare Felicia Drăgușin
Coperta George Acu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WAPNICK, KENNETH Introducere generală la Cursul de miracole - București : For You, 2006

ISBN (10) 973-7978-80-3; ISBN (13) 978-973-7978-80-6

13

Tel./fax. 021/6656223; 0311001455,
mobile phone 0744352963; 0724212690;
e-mail monica.visan@b.astral.ro; edituraforyou@b.astral.ro
website: http://www.editura-foryou.ro

Printed in Romania

ISBN (10) 973-7978-80-3;
ISBN (13) 978-973-7978-80-6

KENNETH WAPNICK, PH.D

INRODUCERE GENERALĂ LA CURSUL DE MIRACOLE

Traducer
Simona Făgărășan

EDITURA FOR YOU

CUPRINS

Prefaţă la ediţia a şaptea

Ediţia de faţă a fost revizuită ca să includă trimiterile la pasaje biblice. Cititorii vor observa că unele pasaje, deşi puse în ghilimele, nu reproduc cuvânt cu cuvânt textul biblic la care se face trimitere. Am păstrat modul lejer de exprimare folosit în prezentarea orală iniţială. În afara acestui adaos şi a unor revizuiri editoriale minore, cartea a rămas neschimbată de la ediţia precedentă.

Prefaţă la ediţia a şasea

În această ediţie se fac trimiteri doar la a doua ediţie a *Cursului de miracole*. În afara acestei revizuiri, precum şi a faptului că a fost tehnoredactată din nou, cartea rămâne neschimbată de la ediţia precedentă.

Prefaţă la ediţia a cincea

În vederea acestei noi ediţii, cartea a fost tehnoredactată din nou. A mai fost inclus şi un indice de trimiteri la *Cursul de miracole*. În afara acestui adaos, cartea rămâne efectiv neschimbată de la ediţia precedentă.

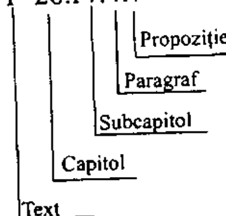
Prefață la ediția a patra

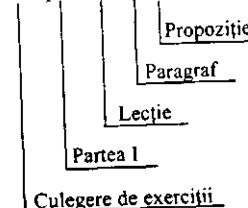
În vederea acestei noi ediții, cartea a fost re-tehnoredactată. Cu toate acestea, nu s-a efectuat practic nicio schimbare la ediția a treia, cu excepția modului în care sunt notate trimiterile la *Cursul de miracole*.

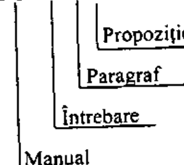
Această schimbare a fost necesară datorită publicării recente (1992) a celei de-a doua ediții a *Cursului*, care a fost retehnoredactat și el, conținând acum numerotarea tuturor paragrafelor și propozițiilor, precum și a capitolelor și subcapitolelor textului, a lecțiilor și introducerilor din culegerea de exerciții pentru studenți, a întrebărilor din manualul pentru profesori și a termenilor din fragmentul dedicat explicațiilor terminologice.

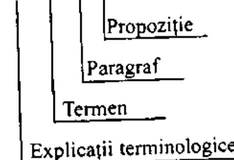
Trimiterile la *Cursul de miracole* se fac acum în două moduri: primul, neschimbat față de cel precedent, menționează paginile din prima ediție; al doilea mod e consecvent cu sistemul de numerotare al celei de-a doua ediții.

Urmează un exemplu din fiecare carte:

Prefață la ediția a treia

Această nouă ediție se cere explicată. Deoarece broșura inițială s-a bucurat de o popularitate atât de surprinzătoare, am simțit că merită o operație estetică la a patra ei imprimare – de unde și acest nou format de carte al „Introducerii", precum și subtitlul (ediției

englezești, nota trad.), adăugat pentru a identifica mai bine tema cărții. Ca în celelalte ediții, textul de bază a fost lăsat neschimbat. S-au operat însă unele îmbunătățiri: s-au specificat trimiterile la citate din *Cursul de miracole*, s-a rearanjat pe alocuri materialul din ultimele capitole, s-au schimbat titlurile capitolelor pentru a se conforma mai bine conținutului acestora și s-au inclusdiagrame din alte publicații, pentru clarificarea unor principii. Ultima schimbare a fost adăugarea unui final mai potrivit. Dintr-un motiv sau altul, nu s-a ajuns să se înregistreze încheierea seminarului de o zi pe care îl ținusem și, de aceea, atât transcrierea prezentării, cât și broșura publicată sfârșesc brusc. De aceea, mi s-a părut oportun să includ o încheiere pe măsura prezentării. Deși nu îmi voi putea aminti niciodată cuvintele folosite cu aproape nouă ani în urmă, am ales o încheiere care mi se pare adecvată.

În această nouă ediție am inclus informații și despre Fundația noastră, precum și despre Centrul de Consfătuire și Refugiu Spiritual care a demarat în timpul scurs de la precedenta ediție. Speranța noastră, a celor de la *Fundația Cursului de miracole*, e că această ediție revizuită va satisface mai bine nevoile studenților *Cursului*, servindu-le drept introducere –

simplă, dar cuprinzătoare – la principiile de bază ale acestui important document spiritual.

Ca întotdeauna, îi rămân profund recunoscător soției mele, Gloria, vicepreședinta Fundației, pentru devotamentul și angajamentul constant pe care și le-a asumat în vederea păstrării integrității *Cursului*, în general, și a publicațiilor Fundației, în special, fără să mai menționez sugestiile ei concrete la noul format al „Introducerii". Îi sunt recunoscător, de asemenea, lui Rosemarie LoSasso, directoarea editorială a Fundației, pentru dăruirea ei la împlinirea viziunii Fundației, în conținut și formă, și pentru ajutorul concret la pregătirea acestei ediții revizuite.

Prefață la ediția a doua

Deoarece broșura se tipărea acum pentru a treia oară, în paralel cu pregătirea traducerilor ei în limbile spaniolă și olandeză, m-am gândit să îi dau o nouă înfățișare. Nu o citisem de la publicarea inițială și am început să o citesc cu unele temeri. Trecuseră aproape patru ani de la prima publicare și vreo șase de la seminarul inițial. Știam că voi găsi lucruri pe care le-aș formula altfel. Cu toate acestea, am fost surprins să văd ce bine arăta.

Sigur, mi-ar fi plăcut să fac unele afirmații pe care nu le făcusem; unele puncte le-aş fi atins altfel.

În mare însă, am simțit că prezentarea scotea în evidență foarte bine câteva dintre punctele mai esențiale ale *Cursului*.

S-a întâmplat apoi ceva interesant: traducătorul olandez, Gerben Andriessen, mi-a trimis caseta înregistrată pe baza căreia se făcuse prima transcriere a seminarului. Ascultând-o acum pentru prima oară, am fost surprins să descopăr că se omisese din transcriere aproape a cincea parte din prelegerea ținută în Connecticut. Deşi nu conținea lucruri a căror lipsă ar fi putut diminua considerabil conținutul prelegerii, materialul omis cuprindea totuşi informații relevante care ar fi sporit contribuția prezentării.

Aşa că am introdus aproape tot acest material, rezultatul fiind o publicație mai largă şi mai bogată.

În plus, am efectuat câteva schimbări minore la materialul publicat inițial, incluzând pe alocuri câteva propoziții suplimentare pentru a clarifica prezentarea, precum şi o „curățire" generală a gramaticii mai neglijente, a structurii frazei etc.

În ciuda acestor schimbări, am păstrat stilul informal al „Introducerii", având în vedere că este o transcriere a unei prezentări orale, şi nu scrise.

Sunt încântat, aşadar, că am putut rezista tentației

de a rescrie broşura, care a rămas în esență aşa cum a fost inițial, fiind acum chiar şi mai fidelă prezentării inițiale. Îi rămân recunoscător soției mele, Gloria, pentru lecturarea atentă a diferitelor faze din viața broşurii, precum şi pentru observațiile şi sugestiile ei mereu utile. Îi sunt recunoscător, deopotrivă, lui Rosemarie LoSasso, pentru amabilitatea cu care a verificat tot manuscrisul şi a dirijat tipărirea acestei ediții revizuite.

Prefață la prima ediție

Prezentarea de față este transcrierea unui seminar de o zi pe care l-am ținut la Madison, în Connecticut, în 9 mai 1981, în cadrul unui refugiu de nouă zile dirijat de Tara Singh. O publicăm acum ca răspuns la nenumăratele rugăminți de a furniza o prezentare succintă a principiilor *Cursului de miracole* şi de a produce transcrierea acestui seminar. Nutrim speranța că broşura de față va satisface această nevoie. E tipărită efectiv aşa cum s-a desfăşurat seminarul, doar cu câteva schimbări minore pentru a-i îmbunătăți lectura. Cititorul interesat de o prezentare mai aprofundată a principiilor *Cursului*, a implicațiilor pe care le au acestea în viața noastră de zi cu zi şi a relației dintre *Curs* şi creştinism este invitat să consulte cartea mea

intitulată Forgiveness and Jesus: The Meeting Place of A COURSE IN MIRACLES and Christianity (publicată de Foundation for A Course in Miracles®, Dept. B, 41397 Buecking Drive, Temecula, CA 92590).

Îi sunt recunoscător lui Emily LeVier din Mahwah, NJ, pentru că mi-a oferit transcrierea anul trecut și mi-a sugerat să o tipăresc. De asemenea, îi rămân deosebit de îndatorat persoanei anonime care a participat la refugiu și a transcris caseta înregistrată la seminar.

Addenda la a doua tipărire

„Persoana anonimă" este Fred Marsh din Los Alamos, în New Mexico.

Capitolul 1

ISTORICUL CURSULUI DE MIRACOLE

Unul dintre lucrurile interesante în ce privește felul în care a ajuns să fie scris *Cursul de miracole* este acela că însuși procesul de punere pe hârtie a cărții – precum și povestea din jurul lui – ilustrează perfect principiile de bază ale *Cursului*. Mesajul principal al *Cursului* este acela că mântuirea survine în clipa în care două persoane se întrunesc să împărtășească un interes comun sau să lucreze în vederea unui obiectiv comun. Astfel de întruniri implică întotdeauna un aspect al iertării, despre care vom vorbi mai târziu.

Cele două persoane responsabile pentru *Cursul de miracole* au fost Helen Schucman, care a decedat în februarie 1981, și William Thetford.[1] Amândoi lucrau ca psihologi la Centrul Medical Presbiterian al Universității Columbia din New York. Bill[2] ajunsese acolo primul, în 1958, și era directorul Catedrei de Psihologie. Helen i s-a alăturat după câteva luni. Pe durata primilor șapte ani, relația lor a avut de suferit din cauza personalităților lor cu totul opuse. Deși lucrau bine

[1] William Thetford a decedat în iulie, 1988.

[2] Diminutivul prenumelui englezesc William (nota trad.).

la un anumit nivel, la nivel personal era multă tensiune şi ambivalenţă între ei. Nu întâmpinau dificultăţi numai din cauza propriei lor relaţii, ci şi din cauza relaţiei cu alţi membri din catedră, cu alte catedre din cadrul Centrului Medical, precum şi cu alte discipline din alte centre medicale. Era atmosfera tipică unei mari universităţi sau unui mare centru medical, iar Columbia nu se deosebea de alte centre.

În 1965, într-o zi de primăvară, lucrurile au ajuns la un punct de cotitură. În ziua respectivă, Helen şi Bill se pregăteau să străbată oraşul ca să ajungă la Centrul Medical Cornell, unde se desfăşura una dintre obişnuitele şedinţe interdisciplinare.

Întrunirile de genul acesta erau treburi urâte, pline de rivalităţi şi calomnii – din nou, genul de lucruri care se practică într-un mediu universitar. Helen şi Bill făceau parte integrantă din acest mediu, criticându-i şi judecându-i şi ei pe alţii.

În ziua cu pricina însă, chiar înainte de a pleca la şedinţă, Bill, care era un om tăcut şi la locul lui, a făcut ceva ce nu îi stătea în fire. A început să îi vorbească lui Helen, cu pasiune, despre necesitatea unei modalităţi mai bune de a trata şedinţele şi tipul de probleme cu care se confruntau. Simţea că puteau da dovadă de mai multă toleranţă şi bunăvoinţă, şi nu de atâta rivalitate şi critică.

Răspunsul lui Helen a fost la fel de neaşteptat şi de necaracteristic: s-a pronunţat de acord cu Bill şi s-a angajat să îl ajute să găsească această nouă modalitate de raportare la alţii. Până şi faptul că au căzut de acord era contrar felului lor de a interacţiona, pentru că obişnuiau să se critice, şi nu să se aprobe. Asocierea lor exemplifica tocmai clipa sfântă de care se vorbeşte în *Curs*, şi – după cum am spus la început – clipa sfântă e mijlocul prin care survine mântuirea.

La un nivel de care nu erau conştienţi, clipa aceea a fost un semnal ce a declanşat o serie întreagă de experienţe: e vorba de nişte trăiri pe care Helen a început să le aibă atât cât era trează, cât şi în timp ce dormea. Voi menţiona aici câteva din trăirile cu un puternic caracter parapsihic, precum şi un puternic aspect religios, deoarece figura lui Isus a început să îi apară tot mai des. Ce făcea să pară totul puţin neaşteptat era poziţia pe care o luase Helen în acea perioadă a vieţii. Helen – care avea, pe atunci, 50 şi ceva de ani – adoptase rolul unui ateu foarte militant, mascând în mod inteligent nemulţumirea profundă pe care o simţea la adresa unui Dumnezeu care îi înşelase aşteptările. Era, de aceea, agresivă faţă de orice tip de gândire care i se părea neclar, ambiguu, imposibil de studiat, de măsurat sau de evaluat. Era un cercetător foarte bun în domeniul psihologiei şi stăpânea o

minte logică, analitică și pătrunzătoare, lipsită de orice toleranță față de tipurile de gândire care deviau de la așa ceva.

Helen avusese de mică o aptitudine parapsihică de genul celei ce te face să vezi lucruri care nu se văd. Nu îi dăduse însă prea multă importanță, crezând că toată lumea are așa ceva. Trecuse, la o vârstă timpurie, prin câteva experiențe mistice destul de izbitoare, cărora din nou nu le acordase nicio atenție. De fapt, nu le menționase până atunci mai nimănui. Așa că era foarte surprinsă că începuse să aibă aceste trăiri și era foarte speriată: o parte din ea se temea că înnebunește. Nu erau lucruri normale și, dacă nu ar fi fost Bill să o sprijine și să o încurajeze, cred că ar fi pus capăt întregului proces.

E foarte important să recunoaștem cât de esențiale au fost ajutorul lui Bill și asocierea lui constantă cu Helen. Altfel, *Cursul de miracole* nu s-ar fi consemnat niciodată. Putem vedea aici un alt exemplu al principiului de bază al *Cursului,* exprimat mereu, în diferite feluri: „Mântuirea este o inițiativă întreprinsă în colaborare“ (T-4.VI.8:2), „În arca păcii se intră doi câte doi“ (T-20.IV.6:5), „Nimeni nu poate intra de unul singur în Cer“ (C-pI.134.17:7) și „împreună sau deloc“ (T-19.IV-D.12:8).

Dacă Helen și Bill nu s-ar fi asociat în această întreprindere, nu ar fi existat nici *Cursul* și nu ne-am fi adunat azi să vorbim despre el.

În cursul verii, Helen a avut o serie întreagă de experiențe care s-au succedat aproape ca un serial. Acestea au venit sub forma unor segmente în timp ce era trează, nu în timp ce dormea. Serialul a început cu o plimbare pe o plajă pustie și găsirea unei bărci pe nisip. Helen și-a dat seama că era de datoria ei să scoată barca de pe plajă și să o împingă în apă, dar îi era imposibil, pentru că barca era prea înfundată în nisip. În cursul acestor strădanii, a apărut un străin care s-a oferit să o ajute. Helen a observat apoi că pe fundul bărcii se găsea un fel de aparat demodat de recepție și emisie. I-a spus străinului: „Poate că ajută“; dar el a împins barca în apă și i-a răspuns: „Încă nu ești gata de el. Lasă-l deocamdată“. Același bărbat apărea să o ajute de câte ori marea era furtunoasă și zbuciumată, găsindu-se mereu prin preajmă când îi era greu. După un timp, Helen l-a recunoscut în el pe Isus, cu toate că nu semăna cu portretul obișnuit pe care i-l face lumea.

În cele din urmă, în ultima scenă a serialului, barca și-a atins destinația într-un fel de canal în care domnea pacea și totul era calm. Pe fundul bărcii se afla o undiță, iar la capătul celălalt al undiței, pe fundul mării, se găsea un cufăr. Helen a văzut cufărul și a sărit de bucurie, pentru că îi plăceau, pe atunci, la

nebunie bijuteriile şi lucrurile frumoase. De-abia aştepta să vadă ce e în cufăr. L-a ridicat şi l-a deschis, dar mare i-a fost dezamăgirea când nu a găsit în el decât o carte. Era mare şi neagră, şi pe cotorul ei scria Esculap, numele zeului grec al vindecării, nume pe care Helen nu l-a recunoscut în momentul acela. Abia după mulţi ani, când au terminat de scris la maşină tot *Cursul* şi l-au prins în dosare negre de teză, şi-au dat seama că semăna cu volumul pe care îl găsise Helen în cufăr. Helen a mai văzut o dată cufărul, dar de data aceasta era legat cu un şirag de perle. La câteva zile după aceea, a visat o barză zburând deasupra unor sate, ducând în cioc o legătură în care se afla o carte neagră, cu o cruce aurie. Helen a auzit atunci o voce: „Iată cartea ta". (Toate acestea s-au întâmplat înainte de sosirea *Cursului.*)

Helen a mai avut o experienţă deosebit de interesantă, în care s-a văzut intrând într-o peşteră foarte veche şi găsind pe jos un pergament făcut sul în jurul unor baghete – ceva ce semăna cu Tora. (Tora este prima parte a Vechiului Testament.) Era foarte vechi. De fapt, când a luat sulul în mână, şnurul cu care era legat a căzut şi s-a făcut praf. Helen s-a uitat la sul, l-a desfăcut şi a văzut scris, într-un chenar aflat în mijloc, „DUMNEZEU ESTE". Frumos, s-a gândit Helen. A mai desfăcut sulul puţin, până a găsit un chenar gol în

stânga şi un alt chenar gol în partea dreaptă. În clipa aceea, a auzit o voce: „Dacă te uiţi la stânga, poţi citi ce s-a întâmplat în trecut. Şi, dacă te uiţi la dreapta, poţi citi ce se va întâmpla în viitor".

Dar Helen i-a răspuns: „Nu mă interesează. Tot ce vreau e chenarul din mijloc".

Aşa că a înfăşurat sulul la loc, până când tot ce putea să vadă era „DUMNEZEU ESTE". În momentul acela, vocea i-a spus: „Mulţumesc. De data aceasta, ai reuşit". Helen şi-a dat seama atunci că trecuse un fel de test, pe care era clar că nu îl putuse trece înainte. De data aceasta, reuşise să îşi exprime dorinţa de a nu mai abuza de talentul pe care îl avea; cu alte cuvinte, de a nu-l mai întrebuinţa ca pe un soi de putere sau de curiozitate. Singurul lucru pe care îl căuta cu adevărat era prezentul, unde se găseşte Dumnezeu.

Potrivit unei lecţii din culegerea de exerciţii, „spunem «Dumnezeu este» şi apoi tăcem", pentru că nu mai e nimic de spus pe lângă aceste două cuvinte (C-pI.169.5:4). Cred că pasajul de faţă se referă la încercarea din peşteră. În tot *Cursul* se pune mare accent pe ideea că trecutul nu mai există şi că nu trebuie să ne preocupe viitorul, care nu există nici el. Trebuie să ne preocupe numai prezentul, fiind singurul loc în care Îl putem cunoaşte pe Dumnezeu.

O ultimă întâmplare: Helen şi Bill erau, la un mo-

ment dat, în drum spre Clinica Mayo din Rochester, în Minnesota, unde urmau să își petreacă o zi studiind felul în care psihologii de acolo efectuau evaluările psihologice. În timpul nopții precedente, Helen văzuse mental imaginea clară a unei biserici pe care o crezuse la început catolică, dar și-a dat apoi seama că era, de fapt, luterană. O văzuse atât de clar, încât a și desenat-o. În timp ce își vedea viziunea de undeva de sus, Helen era tot mai convinsă că urmau să vadă biserica la aterizare în Rochester. Treptat, biserica respectivă devenise un simbol foarte puternic pentru Helen, pe baza căruia putea să decidă dacă nu cumva înnebunea, pentru că se îndoia pe atunci de propria ei luciditate și nu putea să înțeleagă experiențele lăuntrice prin care trecea. Simțea că vederea bisericii putea să o reasigure că nu își pierduse mințile. Când au aterizat însă, ia-o de unde nu-i. Helen s-a alarmat atât de tare, încât Bill a trebuit să comande un taxi să îi ducă la toate bisericile din Rochester. Cred că erau în jur de douăzeci și șase de biserici în oraș, dar biserica lui Helen nu era de găsit.

Deși Helen era destul de necăjită, nu mai era nimic de făcut în noaptea respectivă.

Ziua următoare le-a fost foarte plină și seara au călătorit înapoi la New York. În timp ce așteptau la aeroport, Bill, care avea fler pentru astfel de lucruri,

s-a nimerit să ia în mână o carte care se gândea că i-ar fi plăcut lui Louis, soțul lui Helen. Cartea era despre Rochester și cuprindea istoria Clinicii Mayo. În timp ce o răsfoia, Bill a reușit să dea tocmai de imaginea bisericii descrise de Helen. Făcea parte din fostul complex de clădiri al Clinicii Mayo, pentru că fusese dărâmată să facă loc noii clinici. Helen o privise de sus pentru că nu mai exista – o privea de sus în timp. Întâmplarea aceasta a făcut-o să se simtă ceva mai bine, dar nu așa s-a terminat povestea.

Helen și Bill trebuiau să schimbe avionul la Chicago. Era deja noaptea târziu și erau foarte obosiți. În timp ce ședeau în sala de așteptare, Helen a văzut o femeie care ședea în partea opusă a sălii, văzându-și de ale ei. Lui Helen i s-a năzărit că este foarte necăjită, deși femeia nu dădea niciun semn exterior în acest sens. S-a dus la ea – un lucru care nu îi stătea în obicei –, dar se simțea de-a dreptul îmboldită să îl facă. Femeia era într-adevăr foarte necăjită. Tocmai își părăsise soțul și copiii, și se ducea la New York, unde nu mai fusese niciodată. Avea la ea doar trei sute de dolari și era îngrozită, pe deasupra, pentru că nu mai zburase niciodată. Helen s-a împrietenit cu ea, a adus-o la Bill și au avut grijă de ea pe avion. După ce au așezat-o între ei, femeia i-a spus la un moment dat lui Helen că avea de gând să stea la biserica luterană,

pentru că era de religie luterană. În clipa aceea, Helen a auzit o voce lăuntrică: „Iată adevărata mea biserică". Helen a înțeles că Isus se referea la ideea că o biserică adevărată nu este o clădire, ci ajutorul acordat altuia și asocierea cu o altă persoană.

Când au ajuns la New York, Helen și Bill și-au instalat noua prietenă la hotel și au tot dat peste ea, în mod curios, pe parcursul următoarelor zile. Cred că Bill a întâlnit-o o dată la Bloomingdale, un mare magazin din New York, iar Helen a invitat-o la cină o dată sau de două ori. În cele din urmă, femeia s-a întors la familie, dar a continuat să țină legătura cu Helen, trimițându-i felicitări de Crăciun etc. Odată a sunat-o pe Helen când eram și eu de față. Întâmplarea este importantă pentru că demonstrează că nu e important fenomenul parapsihic în sine, ci scopul spiritual care stă la baza lui – în cazul acesta, ajutorul acordat unei alte persoane.

Într-o zi, pe la jumătatea lui octombrie, Helen i-a spus lui Bill: „Cred că o să fac ceva neașteptat". Bill i-a sugerat atunci să ia un caiet de notițe și să scrie toate visele pe care urma să le aibă, toate lucrurile pe care urma să le gândească sau să le audă. Helen a început să noteze. Știa să stenografieze și putea să scrie foarte repede. Într-o seară, la câteva săptămâni după aceea, a auzit o voce: „Acesta e un curs *de miracole*.

Te rog, scrie". La auzul vocii, Helen a fost atât de alarmată, încât l-a sunat pe Bill și i-a spus: „Vocea îmi tot spune să scriu. Ce să fac?" Bill i-a răspuns un lucru pentru care generațiile următoare îl vor considera de-a dreptul binecuvântat. I-a spus: „De ce nu faci ce îți spune?" Zis și făcut. Helen a început să scrie după dictare și, după șapte ani de zile, dictarea a avut ca rezultat cele trei cărți pe care le avem acum, numite *Curs de miracole*.

Vocea era ca un casetofon interior. Helen putea să o oprească sau să o pornească, după cum dorea, deși nu o putea „opri" pentru prea multă vreme, pentru că începea să se agite. Deși vocea vorbea foarte repede, putea să scrie tot ce îi spunea, prinzându-i bine cunoștințele de stenografie. În plus, o făcea în timp ce era complet conștientă. Nu era o scriere automată, iar Helen nu se afla în niciun fel de transă. Dacă se întâmpla să sune telefonul în timp ce scria, punea stiloul jos, răspundea la telefon și revenea să termine ce începuse să scrie. Deseori putea să reînceapă în chiar același loc, un lucru care devine cu atât mai remarcabil, cu cât ne dăm seama că o mare parte a *Cursului* este scrisă în vers alb, în pentametru iambic. Helen putea să își întrerupă scrisul și să revină, fără să piardă ritmul sau sensul celor spuse de voce.

Pentru Helen, poate că lucrul cel mai înspăimântă-

tor dintre toate, în această experienţă, a fost acela că vocea se legitima a fi Isus. O bună parte a *Cursului* e scrisă la persoana întâi, acolo unde Isus vorbeşte pe larg despre propria lui răstignire. Identitatea vocii este inconfundabilă, deşi *Cursul* spune că nu e necesar să credem că e vocea lui Isus pentru a beneficia de *Cursul de miracole*. Cred că devine mai uşor dacă se întâmplă să credem, pentru că nu trebuie atunci să facem gimnastică mintală când îl citim. Dar nu e un lucru necesar pentru punerea în practică a principiilor *Cursului*. *Cursul* însuşi o spune. În manualul pentru profesori, există un fragment dedicat lui Isus, care spune că nu e necesar să îl acceptăm pe Isus în vieţile noastre, dar că el ne-ar ajuta cu atât mai mult, dacă îl lăsăm să o facă (E-5.6:6-7).

În mintea lui Helen nu încăpea nicio îndoială că vocea îi aparţine lui Isus, o certitudine care a făcut ca experienţa să fie cu atât mai înfricoşătoare. Nu a fost o experienţă fericită pentru ea. Dar a făcut-o, socotind că era ce trebuia să facă. La un moment dat, i s-a plâns lui Isus: „De ce m-ai ales tocmai pe mine? Nu puteai să alegi o călugăriţă amabilă şi sfântă? Sunt ultimul om din lume care ar trebui să facă aşa ceva". Iar el i-a răspuns: „Nu ştiu de ce vorbeşti aşa, pentru că, la urma urmei, o faci". Nu îl putea contrazice, pentru că o făcea deja şi era clar că nu exista cineva mai potrivit

pentru ce era de făcut. În fiecare zi, Helen îşi stenografia cuvintele *Cursului* în caiet. A doua zi, când le permitea orarul încărcat, îi dicta lui Bill ce i se dictase, iar el scria textul la maşină. Bill spunea, în glumă, că trebuia să o susţină pe Helen cu un braţ, în timp ce cu celălalt bătea la maşină. Helen avea mari dificultăţi chiar şi numai la citirea celor scrise.

Aşa a ajuns să fie consemnat *Cursul de miracole*.

După cum am mai spus, a fost un proces întins pe o perioadă de şapte ani.

Cursul este alcătuit din trei cărţi, după cum ştiu deja majoritatea celor prezenţi aici: un text, o culegere de exerciţii pentru studenţi şi un manual pentru profesori. Textul, care este cel mai dificil de citit dintre cele trei cărţi, conţine teoria de bază a *Cursului*. Culegerea de exerciţii cuprinde 365 de lecţii, una pentru fiecare zi a anului, fiind importantă ca aplicaţie practică a principiilor textului. Manualul pentru profesori este o carte mult mai scurtă, fiind şi cea mai uşor de citit dintre cele trei, deoarece cuprinde răspunsurile la câteva din cele mai probabile întrebări pe care le poate pune cititorul. De fapt, e un bun rezumat al multora dintre principiile *Cursului*. Secţiunea dedicată explicaţiilor terminologice e un fel de anexă, scrisă la câţiva ani după terminarea *Cursului de miracole*. E o încercare de a defini câteva dintre cuvintele folosite în Curs.

Însă, dacă nu ştiţi deja ce înseamnă aceste cuvinte, lectura acestei părţi nu vă va fi de folos, deşi conţine câteva pasaje încântătoare.

Helen şi Bill nu au făcut corecturi. În forma pe care o avem acum, cărţile sunt, în esenţă, aşa cum au fost transmise. Singurele schimbări operate s-au datorat faptului că textul a venit în bloc, neîmpărţit în capitole şi subcapitole. Nu se specificase nici punctuaţia, nici despărţirea în paragrafe. Helen şi Bill au întreprins munca iniţială de structurare a textului, iar apoi, când am apărut eu, în 1973, am trecut cu Helen prin tot manuscrisul. Noi am efectuat, aşadar, toate împărţirile în capitole şi munca de intitulare a acestora. Cu culegerea de exerciţii nu a fost nicio problemă, pentru că e alcătuită din lecţii, iar manualul pentru profesori este alcătuit din întrebări şi răspunsuri. În fond, doar în text a existat această problemă, deşi materialul iniţial fusese dictat atât de des în secţiuni logice, încât împărţirea lui în capitole şi subcapitole nu a fost dificilă. Pe parcursul întregului proces, simţeam că operăm sub îndrumarea lui Isus, în aşa fel încât tot ce facem să fie după cum dorea el.

A existat apoi, la începutul *Cursului*, mult material personal care îi viza pe Helen şi pe Bill, material menit să îi ajute să înţeleagă ce se întâmpla şi cum se puteau ajuta reciproc. Materialul includea destul de

multe informaţii menite să îi ajute să accepte ce le parvenea. Deoarece Helen şi Bill erau psihologi, li s-au oferit informaţii despre Freud şi alţii ca el, pentru a-i ajuta pe cei doi să facă legătura între ce ştiau şi ce spune *Cursul*. Isus le-a comunicat ulterior să elimine acest material, din motivul evident că nu privea învăţătura de bază a *Cursului*. Singura problemă pe care a ridicat-o această eliminare a fost aceea că au rămas unele goluri, datorate în exclusivitate stilului. Aşa că, pe alocuri, a trebuit să adăugăm câte o propoziţie sau două, nu din cauza conţinutului, ci doar pentru a facilita câte o trecere de la un paragraf la altul. Am întâmpinat această problemă doar la începutul *Cursului*.

Stilul primelor patru capitole a constituit întotdeauna o problemă pentru noi. Se numără printre cele mai dificile părţi de citit, un fapt care se datorează eliminării materialului personal, eliminare ce a făcut lectura mai puţin cursivă. Am încercat să facem tot posibilul să devină mai cursivă. În acelaşi timp, Helen a fost atât de îngrozită, la început, de tot ce se întâmpla, încât – deşi auzul nu i-a avut de suferit în ce priveşte sensul celor spuse – stilul şi frazarea au avut de suferit deseori.

Chiar la început, de exemplu, nu s-a folosit expresia „Spiritul Sfânt". Lui Helen îi era atât de frică de această expresie, încât Isus a folosit alta – Ochiul

Spiritual –, înlocuită mai apoi cu „Spiritul Sfânt", la cererea lui Isus. Nici cuvântul „Cristos" nu s-a folosit la început, din acelaşi motiv, dar a fost dictat mai târziu. După o lună sau două însă, Helen s-a mai liniştit şi, începând cu Capitolul 5, *Cursul* e efectiv aşa cum a fost transmis.

Un alt lucru care lipsea din text erau majusculele. Deoarece Helen avea tendinţa să scrie cu majuscule fiece cuvânt legat chiar şi câtuşi de puţin de Dumnezeu, decizia de a alege care cuvinte să fie scrise cu majuscule şi care să nu fie a devenit pacostea vieţii mele. Existau însă unele cuvinte asupra cărora Isus a insistat că trebuie scrise cu literă mare, pentru a facilita înţelegerea.

Helen, care era un editor excelent şi pentru care munca de editare era un adevărat viciu când era vorba de publicarea muncii de cercetare, era foarte tentată să schimbe anumite cuvinte, pentru a le face să corespundă preferinţelor ei stilistice. De fiecare dată însă, i s-a spus să nu o facă şi ea s-a conformat, deşi îi cerea foarte multă putere de stăpânire. Au fost însă situaţii în care s-a întâmplat să schimbe unele cuvinte, dar – având o memorie extraordinară – îşi putea aduce aminte de locul respectiv. După două sau trei sute de pagini, îşi dădea seama că motivul pentru care fusese ales un anumit cuvânt, şi nu altul, era acela că

se făceau trimiteri la el mai târziu. Aşa că revenea de fiecare dată şi schimba la loc cuvântul pe care îl modificase mai înainte.

Scrierea *Cursului de miracole* s-a încheiat în toamna anului 1972, iar eu i-am întâlnit pe Helen şi pe Bill în iarna aceluiaşi an. Un prieten comun, care era preot psiholog şi care îşi desfăşurase o parte din pregătire sub îndrumarea lui Helen şi a lui Bill, ştia de Curs. Mă împrietenisem cu el în aceeaşi toamnă. La ora aceea, eram pe punctul de a pleca în Israel, dar – chiar înainte de plecarea mea – a insistat să îi întâlnesc doi prieteni. Am petrecut cu ei o seară, în timpul căreia s-a menţionat o anumită carte despre spiritualitate pe care o scrisese Helen. Nu mi-au spus însă despre ce era vorba sau de unde venea.

Ne-am întâlnit în apartamentul lui Bill şi mi-l amintesc indicând colţul în care erau stivuite şapte dosare mari de teză care conţineau *Cursul*. În momentul acela, nu luam practic nimic cu mine în Israel şi nu credeam că trebuie să încep chiar cu acest tom. Dar am fost foarte intrigat de ceea ce îmi spuneau, deşi mi-au spus foarte puţine. Mai târziu, în aceeaşi seară, l-am însoţit pe preot la reşedinţa lui, unde mi-a spus că are un exemplar al cărţii, dacă doresc să o văd. Am simţit din răsputeri că nu trebuia să o văd atunci, dar tot timpul cât am stat în Israel, m-am tot gândit la

carte. Îi scrisesem lui Helen, spunându-i că mă interesa să văd cartea când urma să mă întorc. Mi-a spus mai târziu că scrisesem „Carte", cu majusculă; nu îmi dădusem seama. Nu îmi stă în obicei să scriu cu majusculă, dar e clar că o făcusem de această dată.

După cum am spus, cât am fost în Israel m-am tot gândit la carte şi am simţit că se găsea în ea ceva important pentru mine. M-am întors în primăvara lui 1973, intenţionând – la data aceea – să îmi vizitez puţin rudele şi prietenii, înainte de a mă întoarce în Israel ca să rămân la o mănăstire un timp nelimitat. Fiind însă foarte interesat să văd cartea, am ţinut să îi reîntâlnesc pe Helen şi pe Bill.

Din momentul în care am văzut-o însă, mi-am schimbat planurile în privinţa reîntoarcerii în Israel şi m-am hotărât să rămân la New York.

Din punctul meu de vedere, *Cursul de miracole* e cea mai bună însumare pe care am văzut-o vreodată a psihologiei cu spiritualitatea. În momentul acela, nu ştiam că lipsea ceva din viaţa mea spirituală, dar – văzând *Cursul* – mi-am dat seama că era tocmai ce căutam. Când găseşti lucrul pe care îl cauţi, nu mai pleci de lângă el.

Un lucru important de ştiut despre Curs e afirmaţia lui foarte clară că nu e singura cale ce duce la Cer. La începutul manualului pentru profesori, ni se

spune că nu e decât o formă a cursului universal, numărându-se printre mii de alte forme (M-1.4:1-2). *Cursul de miracole* nu este pentru toată lumea şi ar fi o greşeală să credem că este pentru toţi. Nimic nu este pentru toată lumea. Cred că este într-adevăr o cale deosebit de importantă introdusă în lumea aceasta, dar nu e pentru toţi. Celor pentru care nu se dovedeşte a fi o cale, Spiritul Sfânt le va da altceva.

Dacă nu te simţi lejer cu *Cursul*, ar fi o greşeală să te chinuieşti cu el, numai ca să simţi apoi că ai ratat. Ar contrazice total spusele *Cursului*. Scopul lui nu e acela de a ne face să ne simţim vinovaţi. Chiar dimpotrivă! Dar, în cazul celor pentru care se dovedeşte a fi o cale, merită strădania de a-l parcurge.

Î: Înţelesesem, la un moment dat, că sunt mulţi care îl încep, dar că întâmpină o rezistenţă colosală.

R: Aşa e! De fapt, nu e posibil să faci *Cursul* fără să treci printr-o fază în care îl arunci pe fereastră, în veceu sau în capul cuiva. Vom explica mai amănunţit această fază ceva mai târziu, dar explicaţia generală este aceea că ne contrazice toate convingerile, iar noi ne cramponăm cel mai tare de sistemul nostru de convingeri, corect sau incorect. O frază din Curs ne întreabă: „Preferi să ai dreptate sau să fii fericit?" (T-29.VII.1:9).

Cei mai mulţi dintre noi preferă să aibă dreptate, nu să fie fericiţi. *Cursul* contrazice această mentalitate, descriind cu minuţiozitate cât de mult greşeşte eul. Din moment ce ne identificăm atât de mult cu eul, vom lupta cu toţii împotriva acestui sistem. Repet, chiar nu glumesc când spun că nu sunt toate bune dacă nu ai, la un moment dat, dificultăţi cu *Cursul* sau sentimente de rezistenţă la adresa lui.

În timpul în care s-a consemnat *Cursul*, erau literalmente doar o mână de oameni care ştiau de el, şi poate nici aceea chiar o mână plină. Helen şi Bill îl tratau ca pe un secret ruşinos. Rudele, prietenii şi colegii lor nu ştiau mai nimic despre el. Ca parte din „plan", chiar înainte de a se naşte *Cursul*, Helen şi Bill au primit nişte birouri izolate, mulţumită cărora au putut să termine tot materialul, fără să îşi deranjeze programul de lucru, deşi erau extrem de ocupaţi pe atunci. Cu toate acestea, nimeni nu ştia ce făceau. L-au ţinut zăvorât literalmente, ca pe un secret bine păzit, şi tot aşa era când am apărut eu.

Primul an în care am fost cu Helen şi cu Bill l-am petrecut trecând prin întregul manuscris, până când totul a fost aşa cum trebuie să fie. Am verificat toate titlurile, iar Helen şi cu mine l-am parcurs cuvânt cu cuvânt. Procesul acesta a durat în jur de un an şi, când

manuscrisul a fost gata, l-am rescris la maşină. Aşa că, spre sfârşitul anului 1974 sau pe la începutul lui 1975, întregul Curs era gata. Nu ştiam însă pentru ce era gata. Se afla încă sub lacăt, ca să mă exprim aşa, dar ştiam toţi trei că era gata.

În primăvara lui 1975, a apărut următoarea persoană – Judith Skutch. Felul în care a venit e o poveste interesantă de care nu o să mă ocup acum, dar lucruri neaşteptate au dus la alte lucruri neaşteptate şi Judith a apărut împreună cu Douglas Dean. Poate că unii dintre voi îl cunosc pe Douglas, care e un renumit parapsiholog. Au venit la Centrul Medical într-o după-amiază, aparent pentru altceva. Am simţit toţi trei că trebuie să le arătăm *Cursul* lui Judy şi lui Douglas, şi am făcut-o. În momentul acela, era ca şi cum îl treceam din mâinile noastre în mâinile ei, pentru pasul următor. Pasul acesta a dus, în cele din urmă, la publicarea *Cursului*. Era un domeniu la care nu ne pricepeam nicicare şi nu simţeam că era răspunderea noastră. Credeam însă că suntem răspunzători să ajungă în mâinile persoanei potrivite şi că trebuia tipărit cum trebuie, dar că nu noi eram cei ce o vor face. Acesta a fost rolul lui Judy, rol pe care şi l-a îndeplinit foarte bine.

Veţi observa, în cărţi, că data drepturilor de autor este 1975, deşi cărţile nu s-au tipărit până în 1976. În

vara aceea, un prieten de-al lui Judy din California a făcut un ofset fotografic al *Cursului*, după care s-au tras 300 de exemplare. *Cursul de miracole* nu s-a tipărit, în forma pe care o avem, până în 1976, în urma unui proces care a implicat un „miracol" după altul. A fost într-adevăr „miraculoasă" viteza cu care s-au făcut toate. Cărțile au ieșit de sub tipar, pentru prima oară, în iunie 1975 și s-au tipărit de peste patruzeci de ori până acum (1999). Fundația pentru Pace Lăuntrică (Foundation for Inner Peace) e cea care publică și difuzează *Cursul de miracole. Cursul* nu e nici mișcare, nici religie; nu e încă o biserică, ci un sistem prin care ne putem găsi propria cale de a ajunge la Dumnezeu, prin exersarea principiilor sale. După cum știu mulți dintre voi, există în toată țara grupuri ce apar din proprie inițiativă, iar noi am simțit dintotdeauna că e foarte important să nu existe o organizație care să funcționeze pe post de autoritate oficială.

Niciunul dintre noi nu a dorit să fie pus în poziția de guru. Helen a fost întotdeauna foarte clară în această privință. Veneau oamenii și ședeau aproape literalmente la picioarele ei, iar ea mai că le călca pe capete. Chiar nu dorea să încurajeze în niciun fel transformarea ei în figura principală a *Cursului*. Simțea că figura principală a *Cursului de miracole* este Isus sau Spiritul Sfânt, și că așa trebuie să fie. Acest lucru era

foarte important pentru Helen. Orice altceva ar fi instituit o structură de tip bisericesc, ultimul lucru din lume pe care și l-ar fi dorit autorul *Cursului*.

Î: Cum ați fost în stare să vă întrețineți fiecare pe parcursul acestor ani?

R: Helen și Bill lucrau amândoi cu normă întreagă, iar eu dețineam o poziție cu jumătate de normă la Centrul Medical, în timp ce lucram ca psihoterapeut, cu cealaltă jumătate de normă. Am putut să îmi îndeplinesc răspunderile repede, în așa fel încât să îmi pot petrece restul timpului cu Helen, la editarea *Cursului*, făcând ce era de făcut. S-a realizat totul în timpul nostru „liber", dar cred că, la ora aceea, orele de serviciu constituiau de fapt timpul nostru liber. Cu toate acestea, pe durata timpului în care le-a parvenit *Cursul*, Helen și Bill erau extrem de ocupați cu diferite sarcini profesionale.

Î: S-a spus vreodată ceva despre momentul ales să ne parvină *Cursul*? De ce a venit tocmai atunci?

R: Da. La începutul dictării, i s-a dat lui Helen o explicație în legătură cu ce se întâmpla. I s-a spus că avea loc o „accelerare celestă"[3].

[3] Vezi cartea mea *Absence from Felicity*, p. 287-88, 464-65, unde se poate găsi o descriere mai exactă a „accelerării celeste".

Lumea se prezintă foarte rău, i-a spus Isus, un lucru evident tuturor celor ce se uită în jur. Toate acestea se întâmplau pe la mijlocul anilor 60, iar acum lumea pare să se prezinte şi mai rău. Omenirea era în mare încurcătură şi li s-a cerut unora să contribuie la această accelerare celestă cu propriile lor aptitudini, ca să ajute la îndreptarea situaţiei în lume. Helen şi Bill au fost doar doi dintre cei ce şi-au adus contribuţia la acest plan, cu propriile lor aptitudini. În ultimii cincisprezece ani s-a proliferat mult material considerat inspirat, al cărui scop este să ne ajute să ne răzgândim în ce priveşte esenţa lumii. Repet, *Cursul de miracole* nu e decât una dintre multele căi – un lucru important, pe care îl subliniez datorită celei mai dificile probleme pe care o abordează *Cursul* şi despre care vom vorbi puţin mai târziu: relaţiile speciale. E foarte tentant să ne formăm o relaţie specială cu *Cursul* şi să facem din el ceva deosebit de special, în sens negativ. Lucrul acesta o să devină mai clar când vom vorbi, mai târziu, despre relaţiile speciale.

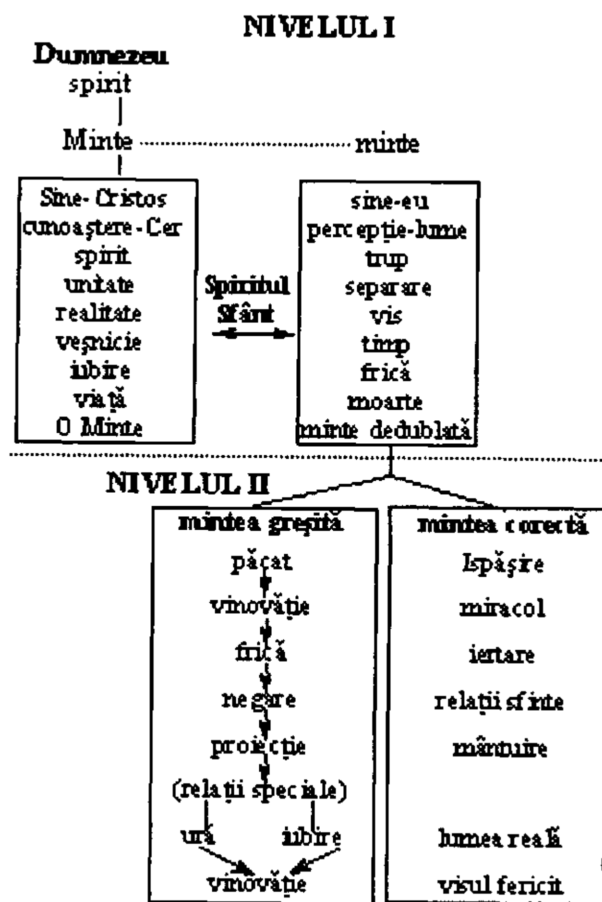
Capitolul 2

O MINTE: LUMEA CERULUI

O modalitate de a prezenta conţinutul *Cursului de miracole* ar fi aceea de a-l împărţi în trei secţiuni, deoarece *Cursul* reprezintă de fapt trei sisteme de gândire diferite: starea în care există O Minte, reprezentând lumea Cerului; starea minţii greşite, reprezentând sistemul de gândire al eului; şi starea minţii corecte, reprezentând sistemul de gândire al Spiritului Sfânt.

Este util să remarcăm, de la bun început, scrierea pe două niveluri a *Cursului de miracole* (vezi diagrama alăturată). Primul nivel prezintă diferenţa dintre O Minte şi mintea dedublată, în timp ce nivelul al doilea pune în contrast mintea greşită şi mintea corectă.

La primul nivel, de exemplu, lumea şi trupul sunt considerate iluzii făcute de eu, simbolizând astfel separarea de Dumnezeu. Nivelul al doilea corespunde lumii în care credem că suntem, nivel la care lumea şi trupul sunt considerate neutre, putând servi unuia din două scopuri. Pentru eul minţii greşite, sunt instrumente menite să consolideze separarea. Pentru mintea corectă, sunt mijloacele didactice ale Spiritului Sfânt, prin care Îi învăţăm lecţiile iertării.

La acest nivel secund, aşadar, iluziile corespund percepţiilor greşite ale eului; de pildă, faptul că vede un act de agresiune în loc să vadă un strigăt după iubire, păcat în loc de greşeală.

Ţinând cont de aceste lucruri, să ne începem prezentarea celor trei sisteme de gândire ale *Cursului*. Vom începe cu primul, care e de fapt şi singurul, fiind descris la începutul textului ca starea cristică sau dumnezeiască a Unei Minţi. E un sistem de gândire care nu are nimic de a face cu lumea aceasta.

Voi vorbi acum pe scurt despre el, după care îl vom lăsa, pentru că nu constituie preocuparea principală a *Cursului*.

Constituie, într-adevăr, temelia lui, dar nu e locul unde trebuie să se lucreze.

Starea Unei Minţi e lumea Cerului, ceea ce *Cursul de miracole* numeşte cunoaştere. Când descoperi *Cursul* pentru prima oară, una dintre dificultăţile pe care le întâmpini e aceea că foloseşte unele cuvinte diferit de felul în care sunt folosite în vorbirea curentă. Veţi întâmpina multe dificultăţi dacă suprapuneţi peste Curs felul propriu în care înţelegeţi un cuvânt. Cuvinte cum ar fi „păcat“, „lume“, „realitate“, „Dumnezeu“, „Isus“, „cunoaştere“ etc. se folosesc puţin diferit de felul în care le folosim de obicei. Dacă vreţi să apreciaţi *Cursul* cum se cuvine şi să înţelegeţi ce spune, indiferent

dacă sunteţi sau nu sunteţi de acord cu ce spune, trebuie să înţelegeţi, totodată, sensul cuvintelor şi felul în care le foloseşte în propriul lui context.

Unul dintre aceste cuvinte e „cunoaştere". *Cursul* nu îl foloseşte în sensul în care îl folosim de obicei. Cunoaşterea nu se referă decât la Dumnezeu, iar lumea cunoaşterii nu are nimic de-a face cu lumea aceasta. Cunoaşterea nu e o convingere sau un sistem de gândire. E o trăire, o experienţă care transcende absolut tot ce se găseşte în lumea aceasta.

Aşadar, lumea Cerului, lumea cunoaşterii şi lumea dumnezeiască a spiritului sunt unul şi acelaşi lucru.

Când se vorbeşte de lumea spiritului în *Cursul de miracole*, e vorba de o lume care nu are nimic de-a face cu lumea materiei. Spiritul e adevărata noastră realitate, adevărata noastră casă şi – repet – nu are nimic de-a face cu realitatea pe care o trăim aici.

În Cer, sau în lumea cunoaşterii, noţiunea principală e Treimea. Voi vorbi, pe scurt, despre felul în care e definită în Curs, dar doresc să vorbesc mai întâi despre o obiecţie făcută la adresa *Cursului*. Multă lume mă întreabă: dacă tema *Cursului* şi modul lui de gândire sunt de natură universală – aceea că suntem cu toţii una –, de ce a venit într-o formă tipic creştină?

Răspunsul la această întrebare capătă înţeles în lumina unuia dintre principiile de bază ale *Cursului*:

acela că trebuie să desfacem greşeala unde se află.

Nu încape nicio îndoială că, în lumea occidentală, creştinismul a avut influenţa dominantă. Nu a existat sistem de gândire mai puternic în lume, fie că te consideri creştin, fie că nu. Nu există cineva în lumea aceasta, în special în lumea occidentală, care să nu fi fost profund afectat de creştinism. Indiferent dacă ne identificăm sau nu cu creştinismul, trăim într-o lume creştină. Până şi calendarul pe care îl folosim este bazat pe naşterea şi moartea lui Isus. Şi totuşi, dacă ne uităm la istoria bisericilor, vedem că nici creştinismul nu a fost foarte creştin. Deoarece creştinismul a avut (şi mai are) un impact atât de puternic asupra lumii – un impact care nu a fost foarte creştin – a fost esenţial să se desfacă mai întâi greşelile creştinismului, înainte de a se putea face ceva care să schimbe radical sistemul de gândire al lumii.

De aceea cred că a venit *Cursul* în forma tipic creştină în care a venit. Orice cititor de formaţie creştină al *Cursului de miracole* va recunoaşte, destul de devreme, că nu există nicio legătură între creştinismul despre care se vorbeşte în Curs şi cel în care s-a format cititorul respectiv. Soţul lui Helen, Louis, care se identifica puternic cu iudaismul, mi-a spus odată că, dacă creştinismul ar fi fost cum este *Cursul*, nu ar fi existat antisemitism. Nu mai încape nicio îndoială.

Cursul a venit, aşadar, în forma în care a venit pentru a corecta greşelile pe care le-a introdus creştinismul. Pe tot parcursul *Cursului*, mai ales în primele capitole ale textului, se fac numeroase trimiteri biblice (peste 800), multe dintre ele fiind reinterpretate. Părţile introductive ale Capitolelor 3 şi 6 conţin fragmente foarte vii despre răstignire, în care Isus lămureşte lucrurile, explicând ce s-a greşit în felul în care i s-a înţeles răstignirea (T-3.I; T-6.I). Isus explică de ce a fost înţeleasă greşit răstignirea şi cum s-a ajuns să se elaboreze un întreg sistem de gândire din această greşeală.

Explicaţiile lui Isus nu sunt tradiţional-creştine, deşi principiile lor sunt creştine în sensul în care a dorit să le afirme iniţial.

Iată de ce forma *Cursului* e o formă creştină; iată de ce ne spune Isus, de câteva ori în text, să îl iertăm.

Lucrul acesta e valabil indiferent dacă eşti creştin, evreu sau ateu. În lumea aceasta, nu există cineva care, la un nivel sau altul, conştient sau inconştient, să nu îşi fi făcut un duşman din Isus. Avem de-a face cu acelaşi motiv pentru care oamenii îşi fac un duşman din *Cursul* lui. Isus ameninţă chiar temelia pe care stă sistemul eului. Repet, înainte de a putea trece dincolo de ce-a fost creştinismul, trebuie să iertăm creştinismul mai întâi. Încă o dată, lucrul acesta va fi în perfectă concordanţă cu principiile *Cursului*.

Practic, pentru toţi cei care îl citesc, terminologia creştină a *Cursului* a constituit şi constituie o piedică. E o piedică evidentă pentru cei educaţi în religia iudaică, pentru că înveţi, ca evreu, destul de devreme că „Isus“ e un cuvânt negativ. E o piedică pentru cei mai mulţi creştini, deoarece forma creştinismului exprimată în Curs diferă de creştinismul cunoscut de ei. Pentru un ateu, există evident alte probleme. Repet, nu există cineva care să nu întâmpine dificultăţi cu *Cursul de miracole*, din cauza formei pe care o are. De aceea, forma creştină a *Cursului* este intenţionată. Faptul că Isus nu ţine secret că e autorul *Cursului* nu este nici el întâmplător. Scopul urmărit este acela de a ajuta lumea să îl ierte şi să îşi ierte ei interpretările greşite.

Î: Ce ne puteţi spune despre poezie?

R: Helen era o admiratoare entuziastă a lui Shakespeare, iar pentametrul iambic care se întâlneşte în marea parte a *Cursului* este caracteristic stilului shakespearian. Se fac şi câteva aluzii la piesele lui Shakespeare, iar versiunea Bibliei care se citează e versiunea King James. Totuşi, deşi există unele paralele izbitoare cu învăţăturile biblice, *Cursul*, după cum am mai spus, diferă de aşa-numitul creştinism biblic.

Încă un lucru: deoarece şi-a propus să corecteze creştinismul, *Cursul* foloseşte intenţionat cuvintele

creştine pentru Treime, care sunt cuvinte masculine. E o altă obiecţie făcută la adresa *Cursului*. Aceste cuvinte masculine se folosesc din două motive: primul motiv e genul masculin al limbajului iudeocreştin pe care îl adoptă *Cursul*; al doilea motiv e faptul că s-a scris o proporţie atât de mare a *Cursului* într-o formă poetică, încât ar fi puţin greoi să tot trebuiască să spui „a lui sau a ei". E una dintre restricţiile gramaticii limbii engleze. De pildă, dacă te referi la cineva nedefinit şi, în propoziţia următoare, te referi din nou la acest cineva printr-un pronume, pentru a nu face o greşeală gramaticală, trebuie să foloseşti genul masculin. E un aspect stilistic al limbii engleze, pe care *Cursul* îl adoptă pur şi simplu. Vă asigur că autorul *Cursului* nu discriminează în favoarea vreunui sex; Isus nu e misogin. Sigur, prima Persoană a Treimii e Dumnezeu. Dumnezeu e Sursa întregii fiinţe. *Cursul* se referă deseori la El folosind numele de Tată – din nou, un lucru preluat din tradiţia iudeo-creştină. Un alt cuvânt folosit în Curs pentru a-L denumi pe Dumnezeu este acela de Creator, din Care provin toate. În esenţă, Dumnezeu e de natură pur spirituală şi, deoarece este neschimbător, fără formă, etern şi spirit pur, nimic nu poate fi real dacă nu împărtăşeşte aceste atribute. Iată de ce spune *Cursul* că lumea nu e creată de Dumnezeu şi nu este reală. Fiind ceva schimbător, neetern şi for-

mă materială, lumea nu poate fi un lucru dumnezeiesc.

A doua Persoană a Treimii e Cristos. În creaţie, Dumnezeu S-a extins în modul cel mai firesc. Starea firească a spiritului e cea de extindere şi revărsare. Extinderea lui Dumnezeu este creaţia, iar creaţia e cunoscută sub numele de Fiul lui Dumnezeu, sau Cristos. Ce e greu de înţeles, în această privinţă, e că singurele cuvinte sau noţiuni pe care le putem folosi sunt cele ale lumii noastre, o lume a percepţiei, limitată de timp şi spaţiu. Iată universul material pe care l-am inventat să înlocuiască Cerul! Seminarul acesta nu îşi propune însă să dezvolte acest subiect.

În Cer nu există, aşadar, nici timp, nici spaţiu. Când ne gândim la extinderea lui Dumnezeu, singura imagine pe care ne-o putem face e una temporală şi spaţială, ceea ce nu ar fi corect. După cum spune şi *Cursul* cu aceste ocazii, să nici nu încercaţi măcar să înţelegeţi ceva de neînţeles. Culegerea de exerciţii foloseşte expresia „cugetări fără sens" (C-pI.139.8:5) – e tot ce facem. După cum se afirmă în Curs, am putea pricepe adevărul doar prin experienţa unei revelaţii, iar atunci nu am fi în stare să o descriem prin cuvinte, deoarece cuvintele nu sunt decât simboluri ale altor simboluri, fiind deci de două ori mai îndepărtate de starea realităţii (M-21.1:9-10).

Fiul lui Dumnezeu, sau Cristos, Se extinde şi El.

Extinderea lui Dumnezeu e Fiul Său, pe Care Îl cheamă Cristos. Cristos e unul: există doar un singur Dumnezeu şi un singur Fiu. Cu alte cuvinte, Fiul lui Dumnezeu Îşi extinde spiritul aşa cum Îşi extinde spiritul şi Dumnezeu. Aşa ajungem la „creaţii", unul dintre cei mai ambigui termeni din Curs. Când se referă la creaţii, *Cursul* se referă de fapt la extinderile spiritului lui Cristos. Aşa cum Dumnezeu L-a creat pe Cristos, tot aşa creează şi Cristos. Iar extinderile lui Cristos în Cer sunt numite creaţii. Este un subiect pe care *Cursul* nu îşi propune să îl explice. Când întâlniţi acest cuvânt, e suficient să reţineţi că nu indică decât procesul firesc de extindere a spiritului. Un lucru foarte important: *Cursul de miracole* afirmă cât se poate de clar că nu noi L-am creat pe Dumnezeu, deşi – în stare cristică – şi noi creăm ca Dumnezeu. Nu suntem Dumnezeu. Suntem extinderile lui Dumnezeu, suntem Fiii lui Dumnezeu, dar nu suntem Sursa. Există o singură Sursă: Dumnezeu. Să credem că suntem Dumnezeu, că suntem Sursa fiinţei, înseamnă să facem exact ce vrea eul; înseamnă, adică, să credem că suntem autonomi şi că Îl putem crea pe Dumnezeu, după cum ne-a creat El. Dacă gândeşti în felul acesta, construieşti un cerc închis din care nu mai poţi ieşi, pentru că o să spui atunci că eşti autorul propriei tale realităţi. Iată la ce se referă *Cursul* când vorbeşte

de problema autorităţii. Nu noi suntem autorii realităţii noastre, ci Dumnezeu. De îndată ce credem că suntem Dumnezeu, intrăm în competiţie cu El şi atunci chiar că vom avea dificultăţi. Iată care e greşeala originară, despre care vom vorbi puţin mai târziu.

La început – un început care, desigur, depăşeşte timpul – era doar Dumnezeu cu Fiul Său, ca o mare familie fericită în Cer. Într-un moment ciudat, care nu a avut loc în realitate, Fiul lui Dumnezeu a crezut că se poate separa de Tatăl său. E momentul în care a avut loc separarea. În realitate însă, după cum spune *Cursul*, separarea nu s-a putut întâmpla: cum e posibil să se separe de Dumnezeu o parte din Dumnezeu? Faptul că suntem cu toţii aici, sau credem că suntem aici, ar părea să indice însă altceva. *Cursul* nu explică separarea, spunând doar că aşa stau lucrurile. Nu încercaţi să întrebaţi cum s-a putut întâmpla imposibilul, pentru că nu s-a putut întâmpla. Dacă întrebaţi cum s-a putut întâmpla, reveniţi în sânul greşelii.

În felul în care gândim noi, o separare a părut să se întâmple şi chiar a avut loc. În chiar clipa în care am crezut că ne-am separat de Dumnezeu, ne-am stabilit un nou sistem de gândire (despre care o să vorbesc peste câteva clipe), iar Dumnezeu Şi-a trimis Corecţia – a treia Persoană a Treimii – ca să desfacă această greşeală. Dacă doriţi să aprofundaţi acest subiect,

Capitolul 5 din text explică totul foarte bine. E primul loc în care Isus vorbeşte de Spiritul Sfânt şi Îi explică rolul: Spiritul Sfânt e Răspunsul la separare. De câte ori daţi de cuvântul „Răspuns" în Curs, scris cu majusculă, îl puteţi înlocui cu „Spiritul Sfânt".

Cursul de miracole descrie Spiritul Sfânt ca Legătura care asigură comunicarea dintre Dumnezeu şi Fiul Lui separat (T-6.I.19:1).

Motivul pentru care Spiritul Sfânt e Răspunsul la problema separării, pe care o desface, este acela că, odată ce ne credem separaţi de Dumnezeu – Dumnezeu e dincolo şi noi suntem aici – Spiritul Sfânt serveşte ca punte între unde credem că suntem şi unde suntem de fapt: înapoi, cu Dumnezeu. Faptul că există o legătură ne spune că nu suntem separaţi. Aşa că, în chiar clipa în care am crezut că există o separare, Dumnezeu a şi desfăcut-o. De aceea, desfacerea separării e Spiritul Sfânt.

Revenind, am vorbit până acum despre sistemul de gândire numit starea Unei Minţi, temelia tuturor celorlalte lucruri despre care vom discuta. Nu e ceva ce se poate înţelege, ci ceva ce trebuie, pur şi simplu, acceptat. Când vom reveni cu toţii în Cer, o vom înţelege şi nu vom mai avea de pus nicio întrebare.

Capitolul 3

MINTEA GREŞITĂ: GÂNDIREA EULUI

Cele două sisteme de gândire determinante pentru înţelegerea *Cursului de miracole* sunt starea minţii greşite şi starea minţii corecte. După cum am menţionat înainte, starea minţii greşite poate fi egalată cu eul. Starea minţii corecte poate fi egalată cu sistemul de gândire al Spiritului Sfânt, care e iertarea. Nu există sistem de gândire mai nefericit decât al eului. După cum ni se explică în Curs, ambele sisteme de gândire – atât al eului, cât şi al Spiritului Sfânt – sunt cât se poate de logice şi de consecvente, fiecare în cadrul lui. În acelaşi timp, ele se exclud reciproc. E foarte util să înţelegem însă care e logica sistemului eului, pentru că e chiar foarte logic. Odată ce vedem această secvenţă logică, vom înţelege o serie de lucruri din text care altfel par obscure.

Una dintre dificultăţile pe care le prezintă studiul *Cursului de miracole* este aceea că nu seamănă cu niciun alt sistem de gândire. Majoritatea sistemelor de gândire se desfăşoară liniar, începând cu idei simple, care se acumulează şi devin tot mai complexe. *Cursul* nu e aşa. Sistemul lui de gândire are o structură circulară, părând să se învârtă mereu în jurul aceloraşi idei,

de nenumărate ori. Imaginaţi-vă un puţ pe care îl coborâţi în spirală, adâncindu-vă tot mai mult, până ajungeţi la fund. Fundul acestui puţ ar fi Dumnezeu, dar vă învârtiţi în schimb în acelaşi cerc. Atâta doar că, adâncindu-vă, vă apropiaţi mereu de acelaşi lucru – vă apropiaţi de temelia sistemului eului. De aceea ne repetă textul acelaşi lucru. Deoarece e aproape imposibil să pricepi de prima oară sau de a suta oară, ai nevoie de şase sute douăzeci şi două de pagini.[11]

Avem de-a face cu un proces, acesta fiind unul dintre lucrurile care disting *Cursul de miracole* de toate celelalte sisteme spirituale. Deşi se prezintă ca un sistem de gândire foarte intelectualizat, e de fapt un proces empiric. A fost scris intenţionat în felul acesta, dintr-un motiv pedagogic – acela de a nu îl studia cum am studia orice alt sistem, ci de a ne lăsa conduşi pe parcursul acestui proces de coborâre în spirală. Răzbătând prin materialul *Cursului* şi prin cel al propriilor noastre vieţi, vom înţelege tot mai bine ce spune *Cursul*.

Cu toate acestea, cred că examinarea liniară a sistemului de gândire al eului ne va ajuta să înţelegem cum e construit. La rândul ei, această înţelegere ne va înlesni lectura textului.

În ediţia a doua, textul are 669 de pagini.

Păcat, vinovăţie şi frică

Există trei idei-cheie în înţelegerea sistemului de gândire al eului: păcatul, vinovăţia şi frica. Aceste trei idei stau la temelia întregului sistem. Oriunde vedeţi cuvântul „păcat" în Curs, puteţi să îl înlocuiţi cu „separare", pentru că sunt acelaşi lucru. Păcatul de care ne facem cel mai vinovaţi – şi care, la urma urmei, e sursa întregii noastre vinovăţii – e păcatul credinţei în separarea de Dumnezeu, subiect pe care l-am expus cu câteva minute în urmă. În mare, avem de-a face cu acelaşi „păcat originar" de care se vorbeşte în Biserici. Descrierea făcută în Biblie, în capitolul al treilea al Genezei, ne explică foarte bine cum s-a născut eul.

De fapt, se fac trimiteri la această descriere în prima parte a Capitolului 2 din text (T-2.I.3-4).

Eul îşi are originea, aşadar, în credinţa că ne-am separat de Dumnezeu. Păcatul este următorul: credinţa că ne-am separat de Creatorul nostru şi că ne-am făcut un sine separat de adevăratul nostru Sine. Adevăratul nostru Sine e sinonim cu Cristos.

De aceea, oriunde vedeţi cuvântul „Sine", scris cu majuscule, puteţi să îl înlocuiţi cu „Cristos".

Credem că ne-am făcut un sine (cu „s" mic) care reprezintă adevărata noastră identitate, un sine autonom atât de Sinele nostru real, cât şi de Dumnezeu.

Aşa au început toate problemele lumii: din credinţa că suntem individualităţi separate de Dumnezeu. Odată ce credem că am comis acest păcat, sau odată ce credem că am comis orice păcat, e imposibil – din punct de vedere psihologic – să nu ne simţim apoi vinovaţi de ce credem că am făcut. Într-un anumit sens, vinovăţia poate fi definită ca experienţa de a fi păcătuit, ceea ce înseamnă că putem folosi păcatul şi vinovăţia ca sinonime: odată ce credem că am păcătuit, e imposibil să nu credem că suntem vinovaţi şi să nu simţim aşa-numita vinovăţie.

Când *Cursul de miracole* vorbeşte despre vinovăţie, cuvântul e folosit într-un sens diferit de cel în care îl folosim de obicei – pentru a sugera, aproape întotdeauna, că mă simt vinovat de ce am făcut sau am omis să fac. Vinovăţia este legată întotdeauna de lucruri concrete din trecutul nostru. Aceste sentimente conştiente ale vinovăţiei nu sunt însă decât partea vizibilă a unui aisberg. Dacă vă imaginaţi un aisberg, ştiţi că sub suprafaţa mării se găseşte o masă uriaşă: aceasta e vinovăţia. Ea reprezintă suma totală a tuturor sentimentelor negative, a convingerilor şi trăirilor negative pe care le-am avut vreodată despre noi.

Prin urmare, putem considera vinovăţie orice formă a urii de sine sau a respingerii de sine: sentimentele de incompetenţă, de eşec, de deşertăciune, sentimentul că lipseşte ceva din noi, că există în noi nişte neajunsuri sau nişte carenţe.

O mare parte a acestei vinovăţii este inconştientă; de aceea e atât de utilă imaginea unui aisberg! Majoritatea trăirilor care scot în evidenţă cât de groaznici credem că suntem nu ies la suprafaţa minţii noastre conştiente, ceea ce ni le face – fireşte – inaccesibile. Iar sursa ultimă a vinovăţiei este credinţa că am păcătuit la adresa lui Dumnezeu, prin separarea noastră de El. Prin urmare, ne vedem separaţi de toţi ceilalţi şi de Sinele nostru.

Odată ce ne simţim vinovaţi, e imposibil să nu credem că vom fi pedepsiţi pentru lucrurile groaznice pe care credem că le-am făcut şi pentru grozăvia care credem că suntem. După cum ne învaţă *Cursul*, vinovăţia va cere întotdeauna pedeapsă. Odată ce ne simţim vinovaţi, vom crede că trebuie să fim pedepsiţi pentru păcatele comise. Din punct de vedere psihologic, ne va fi cu neputinţă să evităm acest pas. Pasul următor spune că ne va fi frică. Toată frica, indiferent care pare a fi cauza ei în lume, provine din convingerea că trebuie să fiu pedepsit pentru ce am făcut sau pentru ce am omis să fac. Iar apoi mă voi teme de ce va implica această pedeapsă.

Deoarece credem că obiectul ultim al păcatului nostru e Dumnezeu, împotriva Căruia am păcătuit prin

separarea de El, vom crede că tot Dumnezeu este Cel Care ne va pedepsi. Când citiţi Biblia şi daţi de toate pasajele acelea îngrozitoare despre mânia şi răzbunarea lui Dumnezeu, să ştiţi că de aici provin. Nu au nimic de-a face cu Dumnezeu aşa cum e, pentru că Dumnezeu e numai Iubire. Dar au de-a face cu proiecţiile vinovăţiei noastre asupra Lui. Nu Dumnezeu a fost Cel Care i-a izgonit din rai pe Adam şi pe Eva; Adam şi Eva s-au izgonit singuri din rai!

Odată ce credem că am păcătuit împotriva lui Dumnezeu – o convingere pe care o împărtăşim cu toţii –, trebuie să credem şi că Dumnezeu ne va pedepsi. *Cursul* pomeneşte patru obstacole în calea păcii, ultimul fiind frica de Dumnezeu (T-19.IV-D). Fireşte, devenind temători la adresa lui Dumnezeu, nu am făcut decât să preschimbăm Dumnezeul Iubirii într-un Dumnezeu al fricii – un Dumnezeu al urii, al pedepsei şi al răzbunării. E tocmai ce vrea eul. Odată ce avem sentimentul vinovăţiei, indiferent de unde credem că provine vinovăţia, vom crede nu numai că suntem vinovaţi, ci şi că Dumnezeu o să ne nimicească. Aşa că Dumnezeu, Care e Tatăl nostru iubitor şi singurul nostru Prieten, ne devine duşman. Şi, pe deasupra, e de la sine înţeles că va fi ditamai duşmanul!

După cum am spus, aici îşi găsesc originea toate afirmaţiile din Biblie sau de aiurea din care reiese că

Dumnezeu ar fi un Tată Care pedepseşte. A crede că e aşa ceva înseamnă a-I atribui aceleaşi trăsături caracteristice eului pe care le avem noi. După cum a spus Voltaire: „Dumnezeu l-a creat pe om după chipul şi asemănarea Sa, iar omul I-a întors complimentul". Dumnezeul creat de noi e, într-adevăr, după chipul şi asemănarea eului nostru.

În lumea aceasta, nimeni nu poate trăi cu un asemenea grad de teamă şi de groază, cu un asemenea grad de ură de sine şi de vinovăţie în conştient. Ne-ar fi absolut imposibil să trăim cu atâta nelinişte şi groază; pur şi simplu, ne-ar distruge. Trebuie să existe atunci o posibilitate de a le face faţă. Deoarece nu putem cere ajutorul lui Dumnezeu, pentru că – în cadrul sistemului eului – L-am transformat deja într-un duşman, singura cale de scăpare pe care o mai avem la îndemână e eul însuşi.

Cerem atunci ajutorul eului şi îi spunem: „Ascultă, trebuie să faci ceva. Nu mai pot tolera neliniştea şi groaza pe care le simt. Ajută-mă!" Eul, care nu se dezminte, ne oferă un fel de ajutor care nu ajută, deşi pare să o facă. Acest „ajutor" se prezintă sub două forme esenţiale, aici putând fi înţelese şi apreciate pe deplin contribuţiile lui Freud.

Negare şi proiecţie

Cred că ar trebui să pun o vorbă bună pentru Freud, care are parte azi de presă proastă. Se face mare caz de Jung şi de alţi psihologi netradiţionali, şi pe bună dreptate, dar Freud e pus în umbră. Cu toate acestea, felul în care e descris eul în Curs se bazează direct pe învăţăturile lui Freud. Freud a fost un om strălucit şi, dacă nu ar fi fost el, nu ar fi existat nici *Cursul de miracole*. Jung însuşi a afirmat că, în ciuda tuturor problemelor pe care le avea cu Freud, nu face decât să stea pe umerii acestuia. Acelaşi lucru se poate spune despre toţi cei ce au venit după Freud. El e cel care a descris, cu exactitate, sistematic şi logic, felul în care funcţionează eul.

Aş dori să menţionez că Freud foloseşte cuvântul „eu" într-un mod diferit de felul în care e folosit în Curs. În Curs, „eul" e un echivalent aproximativ al cuvântului folosit în Orient. Altfel spus, eul e sinele cu literă mică. Pentru Freud, eul e doar o parte a aparatului psihic, alcătuit din id (subconştient), supraeu (conştient) şi eu – partea minţii care le integrează pe toate. Felul în care se foloseşte cuvântul „eu" în Curs ar fi aproximativ echivalent cu întregul aparat psihic freudian. Dacă vrem să lucrăm cu *Cursul*, trebuie să facem această tranziţie.

În paranteză fie spus, singura greşeală a lui Freud e colosală! El nu şi-a dat seama că întregul aparat psihic nu e decât un mecanism de apărare împotriva adevăratului nostru Sine, împotriva adevăratei noastre realităţi. Lui Freud i-a fost atât de teamă de propria lui spiritualitate, încât a fost nevoit să construiască un sistem de gândire practic de neclintit la ameninţarea pe care o simţea venind din partea spiritului. Cu toate acestea, descrierea pe care a făcut-o felului în care funcţionează psihicul sau eul a fost de-a dreptul genială. Repet, singura lui greşeală a fost aceea de a nu recunoaşte că întregul aparat nu e decât un mecanism de apărare împotriva lui Dumnezeu.

În esenţă, tot ce discutăm azi despre eu se bazează pe ce a spus Freud. Îi datorăm, cu toţii, un car de recunoştinţă, în special pentru contribuţiile în domeniul mecanismelor de apărare, contribuţii demne de toată atenţia, pentru că ne ajută să înţelegem cum ne apărăm de vinovăţia şi de frica noastră.

Când cerem ajutorul eului, deschidem cartea lui Freud şi găsim două lucruri care ne vor fi de mare ajutor. Primul este reprimarea, sau negarea. (*Cursul* nu foloseşte cuvântul „reprimare", întrebuinţând doar „negare", dar se poate folosi oricare dintre ele.) Ce facem cu vinovăţia, cu senzaţia păcatului şi cu groaza pe care le simţim? Ne închipuim că nu există.

Le împingem în jos, respingându-le din conştient, o împingere pe care o numim reprimare sau negare. Pur şi simplu, le negăm existenţa. De exemplu, dacă ne e prea lene să măturăm podeaua, ascundem gunoiul sub preş şi ne închipuim apoi că nu există – ca un struţ înspăimântat care îşi vâră capul în nisip, să nu trebuiască să vadă sau să înfrunte ce îl ameninţă. Ei bine, această metodă nu dă rezultate, din motive evidente. Dacă tot ascundem gunoiul sub preş, acesta o să devină tot mai denivelat şi o să ne împiedicăm în cele din urmă, iar struţul, dacă rămâne cu capul în jos, ar putea să o păţească rău de tot.

La un anumit nivel însă, ştim că vinovăţia nu a dispărut. Aşa că ne readresăm eului, spunându-i că „negarea a fost bună, dar o să trebuiască să faci altceva. Lucrurile o să se adune claie peste grămadă şi atunci chiar că o să explodez. Te rog, ajută-mă". La care eul răspunde: „Am chiar ce îţi trebuie". Ne spune să ne uităm la pagina cutare din Interpretarea viselor lui Freud, de pildă, unde vom găsi aşa-numita proiecţie. Nu există idee mai crucial de înţeles în tot *Cursul*! Dacă nu înţelegeţi proiecţia, nu veţi înţelege niciun cuvânt din Curs, nici despre cum funcţionează eul, nici despre cum se va desface, prin Spiritul Sfânt, tot ce a făurit eul. Proiecţia înseamnă, pur şi simplu, că iei ceva din interiorul tău şi spui că nu mai e acolo; e în afara mea, în altcineva. Literalmente, cuvântul înseamnă a arunca sau a azvârli din ceva spre altceva – exact ce facem prin proiecţie. Luăm vinovăţia sau păcătoşenia pe care credem că le avem înăuntru şi spunem: nu e în mine; e în tine. Nu eu sunt vinovat; tu eşti. Nu sunt responsabil de necazul şi nefericirea mea; tu eşti. Din perspectiva eului, nu contează cine eşti „tu". Eului nu îi pasă asupra cui proiectezi, cât timp găseşti pe cineva asupra căruia îţi poţi descărca vinovăţia. Iată cum ne spune eul că scăpăm de vinovăţie.

Poate cea mai bună descriere a acestui proces de proiecţie pe care o cunosc se găseşte în Vechiul Testament, în capitolul 16 din Levitic, unde fiilor lui Israel li se spune ce trebuie să facă în Ziua Ispăşirii, Yom Kippur. Li se spune să se adune, având-l în mijlocul taberei pe Aaron, care – ca Mare Preot – mijloceşte între oameni şi Dumnezeu. Lângă Aaron stă un ţap, iar Aaron îşi pune mâinile pe capul ţapului, transferându-i sărmanului ţap, în mod simbolic, toate păcatele acumulate de oameni de-a lungul anului. După aceea, ţapul e izgonit din tabără. Iată o excelentă reprezentare grafică a proiecţiei! Fireşte, tot de aici vine şi expresia „ţap ispăşitor".

Ne luăm, aşadar, păcatele şi spunem că nu sunt în noi, ci în tine. Iar apoi ne distanţăm de păcatele noas-

tre. Nimeni nu doreşte să fie în preajma propriei păcătoşenii, aşa că o luăm din interiorul nostru şi o punem asupra altcuiva, după care izgonim persoana respectivă din viaţa noastră. O putem face în două feluri. O modalitate e aceea de a ne separa fizic de cealaltă persoană; cealaltă modalitate e aceea de a ne distanţa psihologic. De fapt, separarea psihologică e cea mai devastatoare şi, totodată, cea mai subtilă.

Odată ce ne-am pus păcatele asupra altora, ne separăm de ei, atacându-i sau supărându-ne pe ei. Orice expresie a mâniei – indiferent dacă ia forma unei mici iritări sau a unei furii intense (nu contează, sunt toate acelaşi lucru, vezi C-pI.21.2:3-5) – este o încercare de a ne justifica proiectarea vinovăţiei, indiferent care pare a fi cauza mâniei. Această nevoie de a ne proiecta vinovăţia stă la baza întregii mânii. Nu trebuie să fii de acord cu ce spun sau fac alţii, dar – în clipa în care reacţia ta personală e mânia, judecata sau critica – motivul e întotdeauna acela că ai văzut în celălalt ceva ce ai negat în tine.

Cu alte cuvinte, îţi proiectezi propriul păcat şi propria vinovăţie asupra celuilalt şi apoi le ataci. De data aceasta însă, nu le ataci în tine; le ataci în cealaltă persoană, pe care vrei să o trimiţi cât mai departe de tine.

Ce vrei să faci de fapt e să îţi împingi păcatul cât mai departe posibil.

Când citim Vechiul Testament, mai ales capitolele 11-15 ale Leviticului, a treia carte a Torei, e interesant să vedem cu câtă bogăţie de amănunte încercau fiii lui Israel să identifice formele de necurăţenie care îi înconjurau, şi apoi cum credeau că trebuie să se distanţeze de ele. Există nişte pasaje care descriu chiar foarte amănunţit ce e necurăţenia, în trăsăturile umane, în formele ei sau în anumite persoane. Se explică apoi cum trebuie feriţi fiii lui Israel de toate aceste forme de necurăţenie. Indiferent de celelalte motive implicate, una dintre semnificaţiile-cheie ale acestor învăţături viza necesitatea psihologică de a scoate din tine propria necurăţenie, de a o pune în afară, asupra altcuiva, şi de a te separa apoi de această persoană.

Odată ce ai această înţelegere, e interesant să parcurgi Noul Testament şi să vezi cum a combătut Isus aceste practici. Isus a îmbrăţişat toate formele de necurăţenie care, potrivit religiei, fuseseră definite şi considerate foarte important de izolat. S-a străduit în mod special să includă proscrişii sociali, după cum fuseseră definiţi de legea iudaică, de parcă ar fi vrut să spună: „Nu îţi poţi proiecta vinovăţia asupra altora. Trebuie să ţi-o identifici în tine şi să ţi-o vindeci tot acolo". De aceea se spun în Biblie lucruri de genul: să cureţi interiorul paharului, nu partea din afară (Luca 11:39); să nu te preocupe paiul din ochiul fratelui tău,

ci bârna din ochiul tău (Luca 6:41-42); şi că pe om îl spurcă nu ce intră în gură, ci ce iese din gură (Matei 15:11). Mesajul e exact acelaşi în Curs: sursa păcătoşeniei noastre nu se află în afară, ci înăuntru. Proiecţia urmăreşte însă să ne facă să ne vedem păcatul în afara noastră, pentru a încerca apoi să rezolvăm problema în afară, aşa încât să nu vedem niciodată că este de fapt în interior.

Când cerem ajutorul eului şi îi spunem: „Ajută-mă să scap de vinovăţie", eul spune: „Bine. Poţi scăpa de vinovăţie, reprimând-o mai întâi şi apoi proiectând-o asupra altora. Aşa vei scăpa de ea". Ce nu ne spune eul e că vinovăţia proiectată este un atac, fiind cel mai bun mod de a o păstra. Eul nu e prostul nimănui; el vrea să ne ţină vinovaţi. Daţi-mi voie să explic puţin această idee, pentru că e şi ea una dintre ideile-cheie în înţelegerea modului în care ne sfătuieşte eul.

Cursul de miracole vorbeşte despre „atracţia vinovăţiei" (T-19.IV-A.10-17). Eul e deosebit de atras de sentimentul vinovăţiei, motivul acestei atracţii fiind evident odată ce ne amintim ce este eul. Felul în care îşi argumentează sfatul de a nega şi de a proiecta se bazează pe următorul lucru: eul nu e decât o credinţă – credinţa în realitatea separării.

Eul e sinele fals care a părut să ia fiinţă când ne-am separat de Dumnezeu.

De aceea, cât timp credem că separarea e reală, eul va avea o funcţie. Când vom crede că nu există separare, se va termina şi cu eul. După cum spune *Cursul*, eul, cu lumea pe care a făcut-o, dispare la loc în nimicul din care a venit (M-13.1:2). De fapt, eul nu e nimic. Cât timp credem că păcatul originar a avut loc, cât timp credem în realitatea păcatului separării, afirmăm realitatea eului. Vinovăţia e cea care ne învaţă că păcatul e real. Toate sentimentele de vinovăţie sunt o afirmaţie care spune: „Am păcătuit". Iar semnificaţia ultimă a păcatului e aceea că m-am separat de Dumnezeu. De aceea, cât timp cred în realitatea păcatului meu, sunt vinovat. Indiferent dacă văd vinovăţia în mine sau în altul, afirm atât realitatea păcatului, cât şi a eului. De aceea, eul are tot interesul să ne ţină vinovaţi.

De fiecare dată când se confruntă cu nevinovăţia, eul o va ataca, pentru că nevinovăţia e păcatul cel mai mare la adresa sistemului de gândire al eului. Dacă eşti nevinovat înseamnă că eşti şi fără păcat, iar – dacă eşti lipsit de păcat – eul nu există. O frază din text spune: „Pentru eu, nevinovaţii sunt vinovaţi" (T-13.II.4:2), nevinovăţia fiind un păcat la adresa poruncii eului: „Să fii vinovat". Dacă eşti nevinovat, te faci vinovat de nevinovăţie. De aceea l-a ucis lumea pe Isus, de pildă. Ne învăţa că suntem nevinovaţi şi a trebuit să fie ucis, pentru că hulea eul.

Prin urmare, obiectivul fundamental al eului e să ne țină vinovați, deşi nu ne-o poate spune, pentru că nu i-am mai acorda atenție. Ne spune atunci că vom reuşi să scăpăm de vinovăție dacă îi urmăm sfatul de a nega prezența ei în noi, de a o vedea în altul şi de a ataca apoi persoana respectivă. Eul nu ne spune însă că atacul e cel mai bun mod de a rămâne vinovați, pentru că, după cum afirmă o altă axiomă psihologică, de câte ori ataci pe cineva, cu gândul sau cu fapta, te vei simți vinovat. Nu ai cum să îi faci rău cuiva, cu gândul sau cu fapta, fără să te simți vinovat. Poate nu simți vinovăția – psihopații, de pildă, nu au sentimente de vinovăție –, dar nu înseamnă că, la un nivel mai profund, nu te simți vinovat.

Într-un mod isteț, eul stabileşte atunci un ciclu de vinovăție şi atac prin care, cu cât ne simțim mai cuprinşi de vinovăție, cu atât ne va fi mai mare nevoia de a o nega în noi şi de a o ataca în altul. Dar, cu cât îl atacăm mai tare pe acesta, cu atât ne vom simți mai vinovați de ce am făcut, pentru că – la un anumit nivel – vom recunoaşte că l-am atacat nejustificat. Nu ne-ar face decât să ne simțim vinovați şi, aşa, cercul vicios s-ar repeta la nesfârşit. Nu iubirea pune în mişcare roata lumii[2], ci acest ciclu de vinovăție şi atac.

[2] Aluzie la proverbul englezesc *love makes the world go round* („iubirea pune în mişcare roata lumii") [nota trad.].

Dacă îți spune cineva contrariul, nu ştie multe despre eu. Iubirea ține de lumea lui Dumnezeu şi e posibil să se reflecte în lumea aceasta. În lumea aceasta însă, iubirea nu are loc.

Ce are loc e ciclul vinovăție-atac, o dinamică deosebit de prezentă în viețile noastre, atât la nivel individual, cât şi la nivel colectiv.

Ciclul atac-apărare

Se stabileşte apoi un ciclu secundar: ciclul atac-apărare. Odată ce mă consider vinovat şi îmi proiectez vinovăția asupra ta şi te atac, voi crede (datorită principiului menționat mai înainte) că vinovăția mea cere pedeapsă. Pentru că te-am atacat, voi crede că merit să fiu atacat, la rândul meu. Nu contează dacă mă ataci cu adevărat; voi crede că o faci datorită vinovăției pe care o simt. Crezând că vei riposta prin atac, voi crede apoi că trebuie să mă apăr de atacul tău. Şi, din moment ce încerc să îmi neg vinovăția, voi simți că atacul tău împotriva mea nu se justifică. În clipa în care te atac, frica mea inconştientă este că o să mă ataci, la rândul tău, şi că ar fi bine să mă pregătesc pentru această eventualitate. Trebuie, adică, să îmi construiesc o apărare la atacul tău.

Tot ce se va întâmpla atunci e că o să începi să te temi; şi vom ajunge astfel parteneri într-un schimb în

care, cu cât te atac mai tare, cu atât trebuie să te aperi mai tare de mine şi să mă ataci şi tu, iar eu va trebui să mă apăr de tine şi să te atac, la rândul meu. Şi o vom ţine tot aşa, la nesfârşit (C-pI.153.2-3).

Fireşte, prin această dinamică se explică demenţa cursei înarmărilor nucleare, precum şi demenţa pe care o simţim cu toţii. Cu cât simt mai tare nevoia de a mă apăra, cu atât întăresc tocmai faptul că sunt vinovat. E un principiu foarte important de înţeles relativ la eu, fiind afirmat, poate cu cea mai mare claritate, într-o frază din text care spune: „Mecanismele de apărare fac tocmai lucrul de care apără" (T-17.IV.7:1). Scopul tuturor mecanismelor de apărare e să ne protejeze sau să ne apere de propria noastră frică. Dacă nu mi-ar fi frică, nu aş avea nevoie de apărare, dar tocmai faptul că am nevoie de ea îmi spune că trebuie să mă tem, pentru că – dacă nu m-aş teme – nu aş avea de ce să îmi bat capul cu nevoia de a mă apăra. Însuşi faptul că mă apăr îmi întăreşte convingerea că trebuie să mă tem, şi trebuie să mă tem pentru că sunt vinovat. Mecanismele mele de apărare întăresc, atunci, chiar lucrul de care mă aştept să mă protejeze – frica mea. Prin urmare, cu cât mă apăr mai tare, cu atât învăţ mai temeinic că sunt un eu: păcătos, vinovat şi fricos.

Eul nu e prostul nimănui. Ne convinge că trebuie să ne apărăm, dar, cu cât o facem mai tare, cu atât ne

simţim mai vinovaţi. Ne spune, în multe feluri, cum trebuie să ne apărăm de vinovăţia noastră. Însă protecţia pe care o oferă va întări această vinovăţie, făcându-ne să ne învârtim în cerc. O lecţie minunată spune: „În neapărarea mea stă siguranţa mea" (C-pI.153). Dacă vreau să ştiu că sunt în siguranţă şi că adevărata mea ocrotire vine de la Dumnezeu, o pot face cel mai bine neapărându-mă. De aceea citim în Evanghelii că Isus nu s-a apărat absolut deloc în ultimele lui zile. Din momentul în care a fost arestat, tot timpul cât a fost persecutat, batjocorit şi osândit, până a fost ucis, nu s-a apărat deloc (vezi, de pildă, Matei 26:52-53 şi Matei 27:14).

Iată ce zicea: „Nu am nevoie de apărare", pentru că, după cum se spune în culegerea de exerciţii, „Fiul lui Dumnezeu nu are nevoie să se apere de adevărul realităţii sale" (C-pI.135.26:8).

Când ştim cu adevărat Cine suntem şi Cine e Tatăl nostru, Tatăl nostru din Cer, nu avem nevoie de ocrotire, pentru că adevărul nu are nevoie de apărare. Cu toate acestea, în cadrul sistemului eului vom simţi că avem nevoie de ocrotire şi ne vom apăra în permanenţă. Prin urmare, aceste două cicluri funcţionează de fapt ca să ţină pe roate întreaga afacere cu eul. Cu cât ne simţim mai vinovaţi, cu atât vom ataca mai tare. Cu cât atacăm mai tare, cu atât ne vom simţi mai

vinovați. Cu cât atacăm mai tare, cu atât vom simți mai tare nevoia de a ne apăra de pedeapsa sau de contraatacul așteptat – care e, în sine, tot un atac.

Al doilea capitol al Genezei se încheie cu Adam și Eva, goi față în față, fără rușine. De fapt, rușinea nu e decât un alt cuvânt pentru vinovăție, iar nerușinarea e o expresie a condiției dinainte de separare.

Cu alte cuvinte, nu a existat vinovăție, pentru că nu a existat nici păcat.

Doar în capitolul al treilea se vorbește despre păcatul originar, capitolul începând cu imaginea lui Adam și a Evei pe punctul de a mânca din fructul oprit. Acest act reprezintă nesupunerea lor față de Dumnezeu, acesta fiind de fapt păcatul.

Cu alte cuvinte, Adam și Eva se văd cu o voință separată de Dumnezeu, capabilă să aleagă altceva decât ce a creat El. După cum am spus, așa s-a născut eul: din credința că păcatul e posibil.

Ei mușcă din fructul oprit și primul lucru pe care îl fac după aceea este să se privească – de data aceasta se simt rușinați și se acoperă. Își pun frunze de smochin în jurul organelor sexuale, un gest ce devine apoi expresia vinovăției pe care o simt. Își dau seama că au făcut ceva păcătos, goliciunea trupurilor lor devenind simbolul păcatului. Acesta trebuie apoi apărat, un lucru care le exprimă vinovăția.

Imediat după aceea, Adam și Eva aud glasul lui Dumnezeu, Care îi caută, și încep să se teamă de ce le va face dacă îi prinde. Așa că se ascund printre tufe, să nu îi vadă. Vedem aici legătura dintre credința în păcatul că te poți separa de Dumnezeu și sentimentul vinovăției că l-ai comis, urmat de frica de ce o să se întâmple când ne prinde Dumnezeu și ne pedepsește. Într-adevăr, după cum ni se spune mai departe în capitolul al treilea, Adam și Eva au avut dreptate, pentru că Dumnezeu chiar îi pedepsește. E interesant că, atunci când Dumnezeu îl ia la întrebări pe Adam, el își proiectează vinovăția asupra Evei, spunând: „Nu eu sunt vinovat; Eva m-a pus". (Mereu femeia o pățește.) Iar Dumnezeu Se uită la Eva, care face același lucru, spunând: „Nu eu sunt de vină. Nu da vina pe mine, ci pe șarpe". Putem vedea aici ce anume facem ca să ne apărăm de frica și de vinovăția noastră: ne proiectăm vinovăția asupra altuia.

Dacă mai rețineți ce am spus mai înainte, vinovăția cere întotdeauna pedeapsă. Eul cere ca Adam și Eva să fie pedepsiți pentru păcatul comis, așa că, atunci când îi prinde Dumnezeu, îi pedepsește, condamnându-i la o viață plină de durere și suferință, din clipa nașterii până la sfârșitul pe care îl reprezintă moartea. În încheierea acestei zile, o să arăt cum desface Isus întregul proces. În orice caz, acest capitol

din Geneză rezumă foarte bine structura eului în totalitate: relaţia dintre păcat, vinovăţie şi frică.

Eul se apără de vinovăţie în primul rând prin atacarea altora. Iată ce pare să facă mânia noastră: de fiecare dată când ne supărăm, urmărim să justificăm proiectarea vinovăţiei noastre asupra altora.

Este extrem de important să recunoaştem cât de mult investeşte lumea – şi fiecare dintre noi, ca părtaşi la lume – în justificarea faptului că ne-am supărat, pentru că toţi avem nevoie de un duşman.

În lumea aceasta nu există cineva care, la un nivel sau altul, să nu investească lumea cu însuşirile binelui şi răului. Separăm lumea, punându-i pe unii în categoria binelui şi pe alţii în categoria răului.

Scopul acestei separări este acela de a ne satisface nevoia colosală de a avea pe cineva asupra căruia să ne putem proiecta vinovăţia. Avem nevoie de cel puţin o persoană, o idee sau un grup pe care să le putem preface în personaj negativ, în ţap ispăşitor.

Iată sursa tuturor prejudecăţilor şi discriminărilor: nevoia noastră colosală, de obicei inconştientă, de a găsi pe cineva pe care să îl putem face ţap ispăşitor, ca să putem scăpa de povara propriei noastre vinovăţii. Aşa au stat lucrurile de la începuturile istoriei consemnate. Aşa au stat lucrurile cu fiecare sistem de gândire sau de viaţă care a existat vreodată în lume.

Toate sunt predicate pe baza distincţiei dintre buni şi răi. Putem vedea acelaşi lucru chiar şi în istoria creştinismului. Chiar de la început, a existat un proces de separare a celor buni de cei răi: evreii care credeau în Isus contra evreilor care nu credeau în Isus; mai apoi, cei care credeau în Isus s-au împărţit în adepţii Sfinţilor Petru, Pavel, Iacov etc., iar Biserica s-a tot subdivizat de atunci încoace.

Lucrul acesta se datorează aceleiaşi nevoi inconştiente de a găsi pe cineva pe care să îl putem considera diferit şi nicidecum la fel de bun ca noi. Revin, este extrem de util să recunoaştem cât de mult am investit în acest proces.

De aceea jubilează lumea la sfârşitul filmelor, când învinge personajul pozitiv, iar cel negativ pierde.

Împărtăşim cu toţii aceeaşi investiţie în pedepsirea personajului negativ, pentru că – în momentul respectiv – credem că am scăpat de păcate.

Relaţiile speciale

Ce am descris până acum ca mânie nu e de fapt decât una dintre formele pe care le ia proiecţia.

E forma cea mai evidentă dintre cele două forme de atac la care se referă *Cursul* sub numele de relaţii speciale. Cel mai dificil concept de înţeles din Curs – şi chiar mai dificil de trăit efectiv şi de pus în practică

– este ideea specialităţii[3] şi a transformării relaţiilor noastre speciale în relaţii sfinte.

Relaţiile speciale se prezintă sub două forme. Prima o constituie relaţiile speciale de ură despre care am vorbit, în care găsim pe cineva pe care îl facem obiectul urii noastre, ca să putem scăpa de adevăratul obiect al urii: noi înşine. A doua formă e cea care primeşte în Curs numele de relaţii speciale de iubire.

Sunt cele mai puternice şi mai insidioase, pentru că sunt şi cele mai subtile. După cum am spus, nu există în Curs concept mai dificil de înţeles sau de aplicat la adresa noastră. Relaţiile speciale nu sunt menţionate în culegerea de exerciţii şi nici în manual, şi nu apar în text până la Capitolul 15, dar – de acolo înainte, timp de cam nouă capitole – nu citim aproape despre nimic altceva.

Motivul pentru care iubirea specială e atât de greu de recunoscut şi de adresat este acela că pare a fi ce nu e. E foarte greu să îţi ascunzi că te-ai înfuriat pe cineva. O poţi face un timp, dar e deosebit de greu să menţii iluzia prea multă vreme. Iubirea specială e cu totul altceva. Ea va părea întotdeauna a fi ce nu e.

În realitate, e fenomenul cel mai ispititor şi mai înşelător din lume. Iubirea specială urmează, în esenţă, aceleaşi principii ca ura specială, dar o face într-o

[3] *Specialitatea*: faptul de a face sau a deveni special (n.t.).

altă formă. Principiul de bază e acela că încercăm să scăpăm de vinovăţie văzând-o în altcineva.

Prin urmare, iubirea specială nu e de fapt decât un văl care abia maschează ura. După cum am spus, ura nu e decât o încercare de a urî pe altcineva ca să nu trebuiască să simţim adevărata noastră ură de sine.

Doresc să arăt acum trei moduri diferite în care, sub masca încercării de a ne mântui de vinovăţie prin „iubire", eul consolidează vinovăţia prin ură.

Pentru început, doresc să descriu iubirea specială, după care voi vorbi despre felul în care operează.

Dacă vă amintiţi, chiar la început când am vorbit de vinovăţie şi am trecut printr-o listă de cuvinte care conţin sentimentul de vinovăţie, una dintre expresiile pe care le-am folosit a fost sentimentul că lipseşte ceva din noi, că există în noi un oarecare neajuns. Iată ce se înţelege în Curs prin „principiul carenţei", un principiu ce stă la baza dinamicii iubirii speciale.

Principiul carenţei spune că lipseşte ceva din noi, că există în noi ceva neîmplinit şi incomplet. Din cauza acestei lipse, avem anumite nevoi – o parte importantă a experienţei vinovăţiei.

Recurgem, aşadar, din nou la eu şi spunem: „Ajutor! Acest sentiment al nimicniciei sau al deşertăciunii mele, acest sentiment că îmi lipseşte ceva e absolut intolerabil. Trebuie să faci ceva". Eul ne spune:

„Bine, iată ce vom face". Ne trage mai întâi o palmă, spunând: „Da, ai absolută dreptate. Nu eşti decât o ființă nenorocită şi nu se poate face absolut nimic în privința faptului că ai neajunsuri şi că îți lipseşte ceva de o importanță vitală". Desigur, eul nu ne spune că ne lipseşte Dumnezeu, pentru că – dacă ne-ar spune – L-am alege pe Dumnezeu şi eul şi-ar înceta existența. Ne spune că avem în noi o carență inerentă şi că nu se poate face nimic pentru a o remedia. Ne mai spune însă că putem face ceva în privința durerii pe care o produce lipsa. Deşi este adevărat că nimic nu poate schimba acest neajuns inerent în noi, putem căuta – în afara noastră – ceva sau pe cineva care să poată compensa ce ne lipseşte pe dinăuntru.

În esență, iubirea specială spune că am anumite nevoi speciale, pe care Dumnezeu nu mi le poate satisface, din cauză că L-am transformat, inconştient, într-un duşman; aşa că, în cadrul sistemului eului, nu cer ajutor Dumnezeului adevărat. Dar, când te găsesc pe tine, ființă specială cu anumite atribute sau calități speciale, decid că tu îmi vei satisface nevoile speciale. Iată de unde vine expresia „relații speciale".

Nevoile mele speciale vor fi satisfăcute de anumite calități speciale existente în tine, făcându-te să devii o persoană specială. Iar, când îmi vei satisface nevoile speciale, după cum mi le-am stabilit eu, te voi iubi.

Şi, la rândul tău, când vei avea anumite nevoi speciale pe care ți le pot satisface, mă vei iubi. Prin prisma eului, iată ce înseamnă o adevărată partidă!

Prin urmare, ce înțelege lumea prin iubire nu e de fapt decât specialitate, o uriaşă distorsiune a iubirii pe care o vede Spiritul Sfânt. Un alt cuvânt care descrie acelaşi tip de dinamică e „dependență". Devin dependent de tine pentru a-mi satisface nevoile şi te voi face dependent de mine pentru a-ți satisface nevoile. Cât timp o facem amândoi, totul o să fie bine. Iată ce e specialitatea. Intenția ei este să compenseze ce pare să lipsească în noi, folosind pe altcineva ca să umple golul. O facem în modul cel mai clar şi mai distructiv cu oamenii, dar o putem face şi cu substanțe sau lucruri. O persoană dependentă de alcool, de pildă, încearcă să îşi umple golul interior întreținând o relație specială cu sticla. Cei ce mănâncă mai mult decât trebuie fac şi ei acelaşi lucru. Cei ce au mania să îşi cumpere multe haine, să facă mulți bani, să achiziționeze multe lucruri sau să îşi facă o situație în lume – nu fac altceva. E o încercare de a compensa sentimentul groaznic pe care îl simțim în privința noastră, printr-un act exterior care ne va face să ne simțim bine. Spre sfârşitul textului, există un fragment frumos şi impresionant, intitulat „Nu căuta în afara ta" (T-29.VII). Când căutăm în afara noastră, căutăm în-

totdeauna un idol, definit ca înlocuitor al lui Dumnezeu. În realitate, numai Dumnezeu ne poate satisface această nevoie. Iată ce face specialitatea: serveşte scopul eului de a se preface că ne ocroteşte de vinovăţia pe care o simţim, în timp ce o consolidează de fapt. O face în trei moduri principale, pe care le voi rezuma în cele ce urmează.

În primul caz, dacă am această nevoie specială şi vii tu să mi-o satisfaci înseamnă că te-am prefăcut într-un simbol al vinovăţiei mele. (Mă refer acum doar la cadrul de referinţă al eului; să nu ne ocupăm, pe moment, de Spiritul Sfânt.)

Nu am făcut decât să te asociez cu vinovăţia mea, pentru că singurul scop pe care l-am conferit relaţiei mele cu tine şi iubirii pe care ţi-o port este acela de a-mi satisface nevoile. Deşi, la nivelul conştientului, am făcut din tine un simbol al iubirii, la nivelul subconştientului nu am făcut decât să te prefac într-un simbol al vinovăţiei mele. Dacă nu m-aş simţi vinovat, nu aş avea nevoie de tine. Însuşi faptul că am nevoie de tine îmi aduce aminte, la nivelul subconştientului, că sunt de fapt vinovat. Iată deci primul mod în care iubirea specială consolidează chiar vinovăţia de care încearcă să ne apere iubirea ei. Cu cât devii mai important în viaţa mea, cu atât îmi vei aminti mai tare că adevăratul scop căruia îi serveşti în viaţa mea este

acela de a mă ocroti de propria mea vinovăţie, ceea ce întăreşte faptul că sunt vinovat.

Ca să vizualizăm acest proces, să ne imaginăm mintea ca un borcan de sticlă care conţine toată vinovăţia fiecăruia. Mai mult decât orice pe lume, dorim să ţinem vinovăţia bine închisă în borcan. Nu vrem să ştim de ea. Când ne căutăm un partener special, căutăm pe cineva care să folosească drept capac la borcan. Vrem ca acest capac să fie bine strâns.

Cât timp stă strâns, vinovăţia mea nu poate ieşi la suprafaţa conştientului şi nu voi şti de ea, pentru că rămâne în subconştient. Însuşi faptul că am nevoie de tine să îmi foloseşti drept capac la borcan îmi aminteşte că borcanul conţine ceva îngrozitor, ceva ce nu vreau să iasă afară. Repet, însuşi faptul că am nevoie de tine îmi aminteşte, la nivelul subconştientului, că am această vinovăţie.

Al doilea mod în care iubirea specială întăreşte vinovăţia e „sindromul mamei evreice". Ce se întâmplă când această persoană care a venit să îmi satisfacă toate nevoile începe brusc să se schimbe şi nu îmi mai satisface nevoile în chiar acelaşi fel în care o făcea la început? Fiinţele umane au calitatea nefericită de a se schimba şi de a creşte; nu stau fixe, după cum am vrea să stea. Înseamnă atunci că, pe măsură ce persoana respectivă începe să se schimbe (poate nemaiavând

nevoie de mine în felul în care a avut la început), capacul borcanului va începe să se desfacă. Nevoile mele speciale nu vor mai fi satisfăcute în forma cerută. Pe măsură ce capacul se desface tot mai mult, vinovăţia mea începe să mă ameninţe brusc, ieşind la suprafaţă şi scăpând din borcan. Scăparea vinovăţiei din borcan ar însemna să conştientizez cât de groaznic cred că sunt în realitate, o experienţă pe care voi face tot posibilul să o evit.

La un moment dat, Dumnezeu îi spune lui Moise în Exod: „Nimeni nu Îmi poate vedea faţa şi să trăiască" (Exod 33:20). Putem spune acelaşi lucru despre vinovăţie: nimeni nu poate vedea faţa vinovăţiei şi să trăiască. Experienţa confruntării cu grozăvia care credem că suntem e atât de copleşitoare, încât ne-am confrunta, mai degrabă, cu orice altceva. Aşa că, atunci când capacul începe să se desfacă şi vinovăţia începe să clocotească la suprafaţă, mă cuprinde panica, pentru că sunt pus subit faţă în faţă cu toate sentimentele groaznice pe care le am despre mine. În clipa respectivă, obiectivul meu e foarte simplu: să strâng la loc, cât mai repede, capacul la borcan.

Înseamnă că vreau să revii la felul în care ai fost cândva. În lumea aceasta, nu există mod mai puternic de a forţa pe altul să facă ce vrei decât acela de a-l face să se simtă vinovat.

Dacă vrei să facă cineva un lucru, faci persoana respectivă să se simtă cât mai vinovată şi va face ce vrei. Nimănui nu îi place să se simtă vinovat. Manipularea prin intermediul vinovăţiei e marca mamei evreice, dar şi neevreii ştiu să o facă. Poţi fi italian, irlandez, polonez etc.; e totuna, sindromul fiind universal. Voi încerca să te fac vinovat, spunând ceva de genul: „Ce s-a întâmplat cu tine? Erai atât de decent, de bun, de iubitor, atent, sensibil, blând şi înţelegător. Şi acum? Uite cum te-ai schimbat! Acum nu îţi mai pasă.

Eşti egoist, nesimţit, interesat numai de tine" etc. etc. Încerc să te fac să te simţi atât de vinovat, încât o să revii la felul în care erai înainte. Cunoaştem cu toţii această manipulare, nu-i aşa?

Dacă joci, ca mine, acelaşi joc al vinovăţiei, vei face ce vreau eu, capacul se va strânge la loc şi te voi iubi din nou ca înainte. Dacă nu faci ce vreau şi nu mai joci acelaşi joc, mă voi supăra pe tine şi iubirea mea se va preface rapid în ură (ceea ce şi era tot timpul).

Persoana de care eşti dependent este întotdeauna cea pe care o urăşti, din motivele pe care le-am explicat în primul exemplu – pentru că persoana de care depinzi atât de mult îţi aduce aminte de vinovăţia ta, pe care o urăşti. Şi aşa, prin asociere, vei urî şi persoana pe care susţii că o iubeşti.

Acest exemplu arată ce era de fapt.

Când nu îmi mai satisfaci nevoile în felul în care am nevoie să îmi fie satisfăcute, voi începe să te urăsc. Iar motivul pentru care te voi urî e acela că nu suport să mă confrunt cu propria mea vinovăţie. Iată ce se înţelege prin sfârşitul lunii de miere. În zilele noastre, pare să se întâmple tot mai devreme.

Când nevoile speciale nu mai sunt satisfăcute cum au fost cândva, iubirea se preface în ură. E foarte clar ce se întâmplă când îmi spui că nu vei mai fi capac la borcanul meu: îmi găsesc o altă persoană. După cum spune una dintre lecţiile din culegere: „Poţi găsi alta" (C-pI.170.8:7), destul de uşor. Atunci nu faci decât să muţi aceeaşi dinamică de la o persoană la alta. O poţi face în mod repetat, tot mereu, sau până faci ceva în privinţa adevăratei probleme: vinovăţia ta. Când te vei desprinde de vinovăţie, vei fi gata să intri într-un alt fel de relaţie. Va fi o iubire aşa cum o vede Spiritul Sfânt. Dar, cât timp nu te desprinzi de ea, cât timp singurul tău obiectiv e acela de a-ţi ascunde vinovăţia, nu faci decât să cauţi un alt capac la borcan.

Iar lumea cooperează întotdeauna foarte bine la găsirea celor care să ne satisfacă această nevoie. Aşa intrăm într-o serie întreagă de relaţii speciale, una după alta, un proces pe care *Cursul* îl descrie cu lux dureros de amănunte.

Al treilea mod în care specialitatea maschează ura

– şi vinovăţia, în locul iubirii – se aplică atât în cazul urii speciale, cât şi în cel al iubirii speciale. De câte ori îi folosim pe alţii ca mijloace de a ne satisface propriile nevoi, nu vedem ce sunt cu adevărat; nu vedem Cristosul din ei. Nu ne interesează decât cum să îi manipulăm ca să ne satisfacă nevoile. Nu ne uităm să vedem lumina ce răzbate din ei; ne uităm să vedem doar anumita formă de întuneric care va corespunde anumitei forme de întuneric din noi. De fapt, de câte ori îi folosim sau îi manipulăm pe alţii să ne satisfacă nevoile, îi atacăm de fapt, pentru că le atacăm adevărata Identitate cristică, văzându-i sub forma unui eu ce întăreşte eul din noi. Atacul e întotdeauna ură şi trebuie să ne lase, de aceea, cu sentimentul vinovăţiei.

Iată cele trei moduri în care eul întăreşte vinovăţia, deşi ne spune că face altceva. Din acest motiv, *Cursul* descrie relaţiile speciale ca sediul vinovăţiei.

Revenind, ceea ce face din iubirea specială un mecanism de apărare atât de devastator şi de eficace din perspectiva eului e faptul că pare a fi ce nu e. Pare un lucru atât de minunat, de iubitor şi de sfânt la începutul iubirii speciale! Dar cât de repede se poate schimba, dacă nu putem răzbate prin ce pare a fi, ca să ajungem la miezul problemei – vinovăţia.

Există în text un fragment important, intitulat „Cele două tablouri" (T-17.IV), în care se descrie

diferenţa dintre tabloul eului şi tabloul Spiritului Sfânt.

Tabloul eului e iubirea specială: un tablou al vinovăţiei, al suferinţei şi al morţii, în final. Nu e însă tabloul pe care vrea să îl vedem, pentru că – repet –, dacă am şti cu adevărat de ce e în stare eul, nu i-am acorda nicio atenţie. Aşa că eul îşi înrămează tabloul într-o ramă foarte frumos ornată, ce sclipeşte de diamante, rubine şi tot felul de nestemate. Suntem seduşi de ramă, sau de sentimentele aparent bune pe care urmează să ni le aducă specialitatea, şi nu recunoaştem darul care ni se face de fapt: darul vinovăţiei şi al morţii.

Doar când ne apropiem de ramă şi o privim cu adevărat, ne dăm seama că diamantele nu sunt decât lacrimi şi că rubinele sunt picături de sânge. Iată la ce se rezumă eul! Fragmentul este izbitor. Pe de altă parte, tabloul Spiritului Sfânt e cu totul diferit. Rama Spiritului Sfânt e foarte precară şi cade, dând la iveală adevăratul dar: Iubirea lui Dumnezeu.

Există apoi o altă calitate deosebit de importantă, prin care se poate testa dacă suntem implicaţi într-o relaţie specială sau într-o relaţie sfântă: atitudinea noastră faţă de alţii. Dacă suntem implicaţi într-o relaţie specială, relaţia respectivă va fi o relaţie exclusivă. Nu va fi loc de alţii. Odată ce recunoşti cum funcţionează eul, motivul este evident. Dacă am făcut din tine un mântuitor şi lucrul de care mă mântuieşti e vinovăţia

mea, atunci iubirea pe care mi-o porţi şi atenţia pe care mi-o acorzi mă vor mântui de vinovăţia pe care încerc să o ţin ascunsă. Dar, dacă începi să ai un interes diferit de persoana mea, faţă de o altă persoană sau de o altă activitate, nu îmi vei acorda sută la sută din atenţia ta. Cu cât începi să îţi deplasezi interesul sau atenţia asupra unei alte persoane sau a altui lucru, cu atât o să primesc eu mai puţin. Înseamnă că, dacă nu primesc sută la sută, capacul borcanului meu va începe să se desfacă. Iată sursa geloziei.

Motivul pentru care oamenii devin geloşi e sentimentul că nevoile lor speciale nu vor mai fi satisfăcute în felul în care urmau să fie satisfăcute. Prin urmare, dacă mai iubeşti pe cineva pe lângă mine, o să capăt mai puţină iubire. Pentru eu, iubirea e cantitativă.

Există doar o anumită cantitate de dat, aşa că – dacă îl iubesc pe unul – nu pot să îl iubesc la fel de mult şi pe altul. Pentru Spiritul Sfânt, iubirea e calitativă şi include toţi oamenii. Nu înseamnă că îi iubim pe toţi la fel, un lucru imposibil în lumea aceasta. Înseamnă doar că sursa iubirii e aceeaşi, că iubirea însăşi e aceeaşi, deşi mijloacele de expresie vor fi diferite. Îmi voi „iubi" părinţii „mai mult" decât voi iubi părinţii oricui din sala aceasta – nu calitativ, ci cantitativ. Iubirea va fi aceeaşi în esenţă, dar se va exprima – fireşte – altfel. Nu înseamnă că, iubindu-i pe părinţii mei, îi iubesc pe

ai tăi mai puţin sau că părinţii mei sunt mai buni decât ai tăi. Nu înseamnă decât că i-am ales pe aceştia, pentru că voi învăţa iertarea din relaţia cu ei, un lucru ce îmi permite să îmi aduc aminte de Iubirea lui Dumnezeu. Nu înseamnă că trebuie să te simţi vinovat dacă ai o relaţie mai profundă cu unii decât cu alţii. Există exemple foarte clare ale acestui lucru în Evanghelii, din care reiese că Isus era mai apropiat de anumiţi discipoli decât de alţii, şi era mai apropiat de discipoli decât de alţi adepţi de-ai săi. Nu înseamnă că i-a iubit pe alţii mai puţin; înseamnă doar că expresia iubirii a fost mai intimă şi mai profundă cu unii decât cu alţii. (Vezi, de exemplu, Matei 17:1-2; Ioan 13: 23-25.)

O relaţie sfântă înseamnă că, iubind o anumită persoană, nu excluzi pe altcineva; că nu se face pe socoteala altcuiva. Iubirea specială se va face întotdeauna pe socoteala altcuiva. Va fi întotdeauna o iubire bazată pe comparaţie, în care anumiţi oameni sunt comparaţi cu alţii, unii fiind consideraţi necorespunzători, iar alţii, acceptabili. Iubirea în lumea aceasta nu e aşa. Recunoşti, pur şi simplu, că ţi s-au „dat" şi ai ales anumiţi oameni ca să poţi învăţa şi preda anumite lecţii, dar nu îi consideri mai buni sau mai răi decât alţii. Repet, aşa poţi să recunoşti dacă o relaţie e specială, şi nu sfântă – uitându-te în ce măsură îi exclude pe alţii.

Capitolul 4

MINTEA CORECTĂ: GÂNDIREA SPIRITULUI SFÂNT

Există în *Cursul de miracole* un pasaj frumos, în care Isus spune că ne-a păstrat toate gândurile de iubire şi le-a purificat de toate greşelile (T-5.IV.8:3-4). Tot ce are nevoie de la noi, ca să ne facă din ele o realitate, e să acceptăm că aşa este.

Cu toate acestea, nu o putem face cât timp ţinem cu dinţii de vinovăţie. Voi vorbi acum despre modul perfect pe care ni-l oferă Spiritul Sfânt de a ne desprinde de toată vinovăţia.

Mânie-iertare

Spiritul Sfânt e foarte isteţ. Oricât de isteţ se crede eul, Spiritul Sfânt e şi mai şi. Folosind tocmai dinamica proiecţiei pe care a folosit-o eul ca să ne răstignească şi să ne ţină în închisoarea vinovăţiei, Spiritul *Sfânt răpune eul cu propriile lui arme.*

Dacă vă gândiţi la proiecţie ca la un proiector de film, imaginaţi-vă că sunt un proiector şi că îmi derulez continuu propriul film de vinovăţie. Cu alte cuvinte, îmi populez lumea cu vinovăţia mea.

Proiectez vinovăţia din filmul meu pe ecranele reprezentate de aceşti oameni, văzându-mi apoi propriul păcat şi propria vinovăţie în altcineva.

Repet, motivul pentru care o fac este acela că urmez logica eului, potrivit căreia aşa scap de vinovăţie. Mi-e imposibil să îmi rezolv vinovăţia de unul singur. Mi-e imposibil să văd faţa vinovăţiei şi să trăiesc, acesta fiind un gând prea devastator. Dar tocmai lucrul pe care l-a folosit eul să mă atace, întărindu-mi vinovăţia în timp ce se prefăcea că mă scapă de ea, tocmai acest mecanism al deplasării vinovăţiei mele în afară îmi dă şi şansa să mă desprind de ea. Văzând în tine vinovăţia cu care nu mă pot confrunta în mine, am ocazia să mă desprind de ea.

Iată care e sensul iertării: iertarea este, pur şi simplu, dez-proiectarea vinovăţiei.

Ca să revin: faptul că proiectez pe ecranul pe care îl reprezinţi tu tocmai vinovăţia cu care nu mă pot confrunta şi de care nu mă pot debarasa în mine îmi dă şansa să o privesc şi să spun că acum o pot vedea altfel. Păcatele şi vinovăţia pe care le trec cu vederea şi le iert în tine sunt aceleaşi păcate şi aceeaşi vinovăţie de care mă consider răspunzător.

Apropo, mă refer aici la *conţinutul* păcatului, nu la *formă*, care poate fi complet diferită. Iertând-o în tine, o iert în mine de fapt. Iată ideea-cheie a întregului

Curs. Iată la ce se referă toate acele cuvinte. Ne proiectăm vinovăţia asupra altora şi, când decidem să îi privim cum vrea Spiritul Sfânt – cu viziunea lui Cristos –, putem să ne schimbăm radical felul de a gândi la adresa noastră.

Nu am făcut decât să îmi proiectez propriul întuneric asupra ta, ca să nu răzbată lumina lui Cristos din tine. Luând decizia de a spune că nu eşti în întuneric, ci în lumină – o afirmaţie ce reprezintă decizia de a nu mă mai crampona de întunericul în care te-am învăluit – afirm de fapt acelaşi lucru despre mine.

Spun că lumina lui Cristos străluceşte nu numai în tine, dar şi în mine. De fapt, e una şi aceeaşi lumină. Iată ce e iertarea.

Înseamnă atunci că trebuie să fim recunoscători pentru absolut fiecare persoană din viaţa noastră, mai ales pentru cei cu care avem cele mai multe probleme. Cei pe care îi urâm cel mai tare, pe care îi considerăm cei mai dezagreabili şi mai incomozi sunt chiar cei pe care ni i-a „trimis" Spiritul Sfânt şi pe care îi poate folosi să ne arate că putem lua o altă hotărâre în privinţa persoanei asupra căreia am fost tentaţi, iniţial, să ne proiectăm vinovăţia. Dacă nu ar fi fost aceste persoane în filmul şi pe ecranul vieţilor noastre, nu am şti că vinovăţia respectivă e în noi de fapt. Şi nu am avea ocazia să ne desprindem de ea. Singura şansă pe care

o avem vreodată să ne iertăm vinovăţia şi să ne eliberăm de ea este aceea de a o vedea în altcineva şi de a o ierta acolo. Iertând-o în cealaltă persoană, o iertăm în noi. Repet, în aceste câteva propoziţii stă toată esenţa şi toată substanţa *Cursului de miracole.*

Descrisă pe scurt, iertarea e alcătuită, aşadar, din trei paşi fundamentali. Primul e recunoaşterea că problema nu se află în afară, pe ecran, ci în interior, în filmul *meu*. Primul pas spune că mânia mea nu se justifică, chiar dacă mânia îmi spune mereu că problema este în afara mea, în tine, şi că tu trebuie să te schimbi ca să nu trebuiască să mă schimb eu. Aşadar, primul pas spune că problema nu e în afară, ci în mine. Motivul pentru care acest pas e atât de important este acela că Dumnezeu a pus Răspunsul la problema separării înăuntrul nostru: Spiritul Sfânt nu e în afară, ci înăuntru, în minţile noastre. Susţinând că problema e în afara noastră, un lucru pe care proiecţia îl susţine de fiecare dată, ţinem problema departe de răspuns. E tocmai ce vrea eul, pentru că, dacă Spiritul Sfânt răspunde la problema eului, eul nu mai există.

Eul, aşadar, e deosebit de şiret şi de subtil atunci când ne face să credem că problema este în afara noastră, în alţii – părinţi, profesori, prieteni, soţ, soţie, copii, Preşedinte – sau în lucruri ca bursa de valori, vremea, chiar şi Dumnezeu. Suntem cu toţii foarte

buni când e vorba să vedem problema acolo unde nu e, ca să o putem izola de soluţie. Lecţiile 79 şi 80 din culegere o afirmă foarte clar: „Să recunosc problema, ca să se poată rezolva" şi „Să recunosc că mi s-au rezolvat problemele". Există o singură problemă – credinţa în separare sau problema vinovăţiei – care e întotdeauna interioară, nu exterioară. Repet, primul pas în iertare este acela de a spune că problema nu e în tine, ci în mine. Vinovăţia nu e în tine, ci în mine. Problema nu e pe acest ecran pe care am proiectat-o, ci în filmul meu interior, un film de vinovăţie.

Pasul al doilea, care e cel mai dificil şi pe care am face orice să îl evităm, este acela de a ne confrunta cu acest film; adică, de a ne confrunta cu propria noastră vinovăţie. Repet, de aceea investim atât de mult în justificarea şi menţinerea mâniei şi atacului, şi în perceperea lumii ca împărţită în bine şi rău. Cât timp o facem, nu trebuie să ne ocupăm de pasul al doilea, adică de confruntarea cu propria noastră vinovăţie şi cu toate sentimentele de ură de sine pe care le avem.

În primul pas, spun că mânia mea reprezintă decizia de a-mi proiecta vinovăţia. În pasul al doilea, spun că această vinovăţie reprezintă şi ea o decizie – aceea de a mă vedea vinovat, şi nu lipsit de vinovăţie. Trebuie să admit, în schimb, că sunt un Fiu al lui Dumnezeu, şi nu fiul eului, că adevărata mea Casă nu

se află în lumea aceasta, ci în Dumnezeu. Dar nu o putem face până nu ne privim vinovăția și nu spunem că nu reprezintă ce suntem de fapt.

Iar lucrul acesta nu îl putem spune până nu ne uităm la altul și nu spunem: „Nu ești ce am făcut din tine. Ești de fapt ce a creat Dumnezeu".

Există în Curs câteva pasaje izbitoare care descriu cât de înspăimântător e acest pas. Una dintre părerile greșite pe care și le fac adesea cititorii *Cursului de miracole*, mai ales când îl văd pentru prima sau a doua oară, e aceea că e destul de ușor.

Dacă nu suntem atenți, *Cursul* ne poate păcăli. La un nivel, ne spune cât de simplu este; că suntem cu toții „acasă în Dumnezeu, visând la exil" (T-10.I.2:1); că toate se vor face într-o clipă, dacă ne schimbăm doar modul de a gândi etc. Vedem aceste pasaje și uităm de toate celelalte care vorbesc de groaza pe care o va produce acest proces; de stările incomode, de împotrivirile și conflictele prin care vom trece când începem să facem acești pași în confruntarea noastră cu vinovăția pe care o simțim.

Nimeni nu își poate lăsa eul fără să se confrunte cu vinovăția și cu frica pe care le simte, pentru că eul nu e decât vinovăție și frică. Isus a spus în Evanghelie: „Până nu vă luați crucea și nu Îmi urmați, nu puteți fi ucenicii Mei" (Matei 10:38; Marcu 8:34; Luca

14:27). Iată despre ce e vorba. A-ți lua crucea înseamnă a te confrunta cu vinovăția și frica proprie, trecând dincolo de eu. E imposibil să poți trece prin acest proces fără dificultăți și fără durere. Nu e Voia lui Dumnezeu în ce ne privește; nu e decât voia noastră.

Noi suntem cei care am făcut vinovăția, așa că, înainte de a ne putea desprinde de ea, trebuie să o privim, un lucru ce poate fi deosebit de dureros. Există două locuri anume care descriu acest proces și groaza cumplită pe care o implică: Lecțiile 170 și 196 (C-pI.170; C-pI.196.9-12). De asemenea, „Cele două lumi" din text (T-18.IX.3) vorbește despre groaza aparentă prin care trebuie să trecem și despre groaza confruntării cu această frică de Dumnezeu, ultimul obstacol în calea păcii, locul în care vinovăția noastră e îngropată cel mai adânc.

Prin urmare, al doilea pas e bunăvoința de a ne privi vinovăția și de a spune că noi am inventat-o, că vinovăția nu ne e dată de Dumnezeu, ci rezultă din decizia noastră de a ne vedea așa cum nu ne-a creat Dumnezeu. Înseamnă să te vezi fiul vinovăției, nu al iubirii. *Cursul de miracole* subliniază foarte clar că, datorită faptului că noi am făcut vinovăția, nu noi suntem cei care o pot desface. Pentru a o desface, avem nevoie de ajutor din afara eului. Acest ajutor e Spiritul Sfânt. Singura noastră opțiune este aceea de a invita

Spiritul Sfânt să corecteze sistemul de gândire al eului şi să ia vinovăţia de la noi. Acesta e pasul al treilea.

Pasul al doilea Îi spune efectiv Spiritului Sfânt:

„Nu mai vreau să mă văd vinovat; te rog, ia vinovăţia de la mine".

Pasul al treilea Îi aparţine Spiritului Sfânt, iar El ia vinovăţia, pur şi simplu, pentru că de fapt a şi luat-o. Singura noastră problemă e acceptarea acestui fapt.

Să recapitulăm, aşadar, cei trei paşi: primul desface mânia proiectată, afirmând că problema nu e în afara mea, ci în mine. Al doilea spune că problema din mine e una inventată de mine, pe care nu o mai doresc acum. Al treilea are loc când I-am cedat-o Spiritului Sfânt şi El o ia de la noi.

Paşii ni se pot părea foarte simpli, dar ne putem considera norocoşi dacă îi vom parcurge în decursul unei vieţi. Să nu credeţi că se pot face peste noapte.

Sunt unii care nutresc magica speranţă că, trecând prin culegerea de exerciţii într-un an, vor ajunge direct în Împărăţie. Toate bune, până ajungi la finalul culegerii şi citeşti: „*Cursul* acesta e un început, nu un sfârşit" (C-pII.ep.1:1). Scopul exerciţiilor este acela de a ne îndrepta pe calea care trebuie, de a ne pune în legătură cu Spiritul Sfânt şi de a opera împreună cu El, de atunci înainte. Desfacerea vinovăţiei noastre reprezintă o muncă de o viaţă, pentru că vinovăţia din

noi e atât de enormă, încât – dacă ne-am confrunta cu toată deodată – ne-ar copleşi, făcându-ne să credem că o să murim pe loc sau că o să înnebunim. De aceea, trebuie să ne confruntăm cu ea pe bucăţi. Diversele experienţe şi situaţii din care sunt alcătuite vieţile noastre pot fi incluse în planul Spiritului Sfânt de a ne duce din vinovăţie în nevinovăţie.

Cursul de miracole pomeneşte deseori că ne va scuti de timp. De fapt, spune de multe ori că ne va scuti de mii de ani (de exemplu, în T-1.II.6:7). Cu toate acestea, în cadrul iluziei de timp a lumii, avem de-a face totuşi cu o perioadă de timp considerabilă. Subliniez lucrul acesta pentru că nu vreau să vă simţiţi vinovaţi dacă mai aveţi probleme pe măsură ce lucraţi cu *Cursul*. Adevăratul obiectiv al *Cursului*, la nivel practic, nu e acela de a scăpa de probleme, ci de a recunoaşte care sunt, ca să putem recunoaşte apoi, în noi, mijloacele de a le desface.

Repet, obiectivul *Cursului de miracole* e, foarte clar, acela de a expune sistemul de gândire al eului şi sistemul de gândire al Spiritului Sfânt – mintea noastră greşită şi mintea noastră corectă – şi de a ne da astfel posibilitatea de a alege în defavoarea minţii greşite, în favoarea iertării şi a Spiritului Sfânt. E un proces lent şi trebuie să avem răbdare. Nimeni nu scapă de vinovăţie peste noapte. Cei ce spun că au depăşit

eul probabil că nu au reuşit. Dacă ar fi reuşit cu adevărat, nici nu ar menţiona acest lucru, tocmai pentru că l-au depăşit.

Să vorbim acum, în mod concret, despre felul în care funcţionează acest proces. Aici putem vedea cum ne roagă Isus şi Spiritul Sfânt să ne confruntăm cu situaţiile care survin în viaţa noastră. Să spunem că şed aici, încercând să mă ocup de ale Tatălui (Luca 2:49), când intră cineva şi mă insultă sau dă în mine cu ceva. Să presupunem că, la ora respectivă, în timp ce stau aici, nu gândesc cu mintea corectă. Cu alte cuvinte, cred că sunt un eu. Mă simt cuprins de frică şi vinovăţie, şi nu cred că Dumnezeu este cu mine; nu mă simt prea bine în privinţa mea. Atunci intri tu şi începi să baţi câmpii la adresa mea, acuzându-mă de tot felul de lucruri. La un anumit nivel, deoarece mă simt vinovat, voi crede că atacul tău asupra mea este justificat. Nu are nimic de-a face cu ce spui sau nu spui, cu adevărul sau neadevărul spuselor tale. Faptul că mă simt deja vinovat îmi va cere să cred că trebuie să fiu pedepsit şi atacat. Tu intri şi faci exact ce cred că urmează să se întâmple. Două lucruri vor rezulta de aici. În primul rând, atacul tău asupra mea va întări toată vinovăţia pe care o simt deja.

În al doilea rând, el va întări vinovăţia pe care o simţi deja şi *tu*, pentru că nu m-ai ataca dacă nu te-ai

simţi deja vinovat. Atacul tău asupra mea va întări sentimentul tău de vinovăţie.

În această situaţie, nu voi continua să stau şi să îţi primesc atacul în mod pasiv. Voi face una din două, ambele posibilităţi reprezentând acelaşi lucru. O posibilitate este să mă vâr într-un colţ, să încep să plâng şi să îţi spun cât de groaznic te-ai purtat cu mine, cât de multă suferinţă mi-ai pricinuit, cât de nefericit mă simt şi cât de răspunzător ar trebui să te simţi pentru toate aceste lucruri. Mesajul pe care ţi l-aş transmite atunci ar fi următorul: datorită lucrului groaznic pe care mi l-ai făcut, acum sufăr. E felul meu de a-ţi spune că trebuie să te simţi cât de vinovat pentru ce ai făcut. Cealaltă posibilitate, prin care voi face acelaşi lucru, este să te atac la rândul meu. Te-aş insulta în fel şi chip, spunându-ţi: „De unde până unde mă insulţi aşa? *Tu* eşti de fapt cel rău etc."

Ambele moduri de a mă apăra sunt de fapt moduri de a te face să te simţi vinovat pentru ce-ai făcut. La rândul ei, încercarea mea de a te face să te simţi vinovat constituie un atac pentru care mă voi simţi vinovat. Iar faptul că îţi impun o vină, când te simţi deja vinovat, urmează să îţi întărească vinovăţia. În momentul în care vinovăţia ta se ciocneşte de a mea, ni le întărim reciproc, condamnându-ne amândoi şi mai tare la închisoarea vinovăţiei în care trăim.

Să presupunem, de data aceasta, că intri şi mă insulţi, dar acum gândesc cu mintea corectă şi mă simt bine în privinţa mea. Ştiu că Dumnezeu e alături de mine, că mă iubeşte şi că, datorită acestui lucru, nimic nu mă poate atinge. Indiferent ce îmi faci, pentru că ştiu că Dumnezeu e alături de mine, ştiu că sunt ocrotit şi protejat pe deplin. Ştiu că, indiferent ce spui, chiar dacă e adevărat la un anumit nivel, la un nivel mai profund nu poate fi adevărat, pentru că ştiu că sunt un Fiu al lui Dumnezeu şi, de aceea, Tatăl meu mă iubeşte pe deplin. E imposibil să faci ceva sau să spui ceva care să îmi răpească acest lucru.

Dacă presupunem că aceasta e situaţia în care mă aflu, şezând aici în timp ce intri şi mă insulţi, sunt liber să îţi văd faptele altfel. O afirmaţie minunată din prima epistolă a Sf. Ioan din Noul Testament spune: „Iubirea desăvârşită alungă frica" (1 Ioan 4:18). Isus o citează de câteva ori în Curs în diferite feluri (vezi, de pildă, T-13.X.10:4; T-20.III.11:3). Înseamnă că iubirea desăvârşită alungă nu numai frica, dar şi păcatul, vinovăţia şi toate formele de suferinţă sau de mânie. E imposibil să fii plin de Iubirea lui Dumnezeu (cu care să te identifici) şi să simţi frică, mânie, vinovăţie sau să încerci să îi faci rău cuiva. E o imposibilitate absolută să simţi Iubirea lui Dumnezeu şi să încerci să îi faci rău altcuiva. Ţi-e, pur şi simplu, imposibil.

Dacă încerci să îmi faci rău înseamnă că nu te consideri, pe moment, cuprins de Iubirea lui Dumnezeu. Nu te legitimezi, pe moment, ca Fiu al lui Dumnezeu. Nu crezi că Dumnezeu îţi este Tată şi, fiind în starea eului, te vei simţi ameninţat şi vinovat. Vei simţi că Dumnezeu e pe urmele tale. Şi singurul mod de a face faţă acestei vinovăţii e să îţi ataci fratele – un lucru pe care vinovăţia îl va face întotdeauna. De aceea, faptul că mă insulţi sau mă ataci spune în realitate: „Te rog, învaţă-mă că greşesc. Învaţă-mă, te rog, că există un Dumnezeu Care mă iubeşte şi că sunt fiul Lui.

Arată-mi, te rog, că iubirea pe care o cred imposibilă la adresa mea există cu adevărat".

Fiecare atac e, aşadar, un strigăt după ajutor sau un strigăt după iubire.

Prima parte a Capitolului 12 din text, „Judecata Spiritului Sfânt" (T-12.I), e o afirmaţie foarte clară a acestui lucru. În ochii Spiritului Sfânt, fiecare atac este un strigăt după ajutor, un strigăt după iubire, întrucât persoana respectivă nu ar fi atacat dacă s-ar fi simţit iubită. Atacul e o expresie a faptului că nu se simte iubită, fiind, prin urmare, un strigăt după iubire care spune: „Te rog, arată-mi că greşesc, că există într-adevăr un Dumnezeu Care mă iubeşte, că sunt fiul Lui, şi nu fiul eului". Dacă stau aici cu mintea corectă, iată ce voi auzi în atac: un strigăt după iubire.

Deoarece mă identific, pe moment, cu Iubirea lui Dumnezeu, cum aş putea reacţiona altfel decât încercând să acord această Iubire?

Forma concretă în care voi reacţiona la atac e la latitudinea Spiritului Sfânt. Dacă gândesc cu mintea corectă, Îl voi ruga şi îmi va arăta cum trebuie să reacţionez. Forma în care mă port e lipsită de importanţă. Nu avem de-a face cu un curs de bună purtare sau conduită, ci cu un curs de schimbare a gândirii.

După cum spune *Cursul de miracole*: „Nu căuta să schimbi lumea, ci alege să îţi schimbi gândirea la adresa lumii" (T-21.in.1:7). Dacă gândim în conformitate cu Spiritul Sfânt, va fi corect tot ce facem. Sfântul Augustin a spus odată: „Iubeşte şi fă ce vrei".

Cu iubire în inimi, va fi bine tot ce facem. Fără iubire în inimi, tot ce facem va fi greşit, indiferent ce e.

De aceea, preocuparea sau interesul meu nu vizează ce fac când mă ataci, ci felul în care pot să rămân cu mintea corectă, ca să Îl pot întreba apoi pe Spiritul Sfânt ce trebuie să fac. Repet, dacă gândesc cu mintea corectă, îţi voi vedea atacul ca strigăt de ajutor şi nicidecum ca atac.

Acest mod de a concepe judecata e extrem de important. După cum am spus, potrivit Spiritului Sfânt, există doar două judecăţi pe care le putem emite vreodată la adresa oamenilor sau a lucrurilor din lume – fie că sunt o expresie a iubirii, fie că sunt un strigăt după iubire. Nu sunt posibile alte opţiuni, o imposibilitate ce face viaţa în lumea aceasta să fie foarte simplă, de îndată ce gândeşti în acest fel.

Dacă îmi exprimă cineva iubire, cum pot să reacţionez altfel decât exprimând iubire, la rândul meu?

Dacă un frate sau o soră de-a mea strigă după iubire, cum pot să reacţionez altfel decât dând iubirea cerută? Repet, viaţa în lumea aceasta devine atunci foarte simplă. Înseamnă că, orice facem, indiferent ce pare să ne facă lumea, reacţia noastră va fi mereu una plină de iubire, ceea ce face să fie totul foarte simplu. După cum spune *Cursul*: „complexitatea ţine de eu" (T-15.IV.6:2), în timp ce simplitatea ţine de Dumnezeu. Urmând principiile lui Dumnezeu, tot ce facem va fi mereu acelaşi lucru. Ultima parte a Capitolului 15 a fost pusă pe hârtie în noaptea de Anul Nou. Isus sugerează în ea o hotărâre pentru Noul An – aceea de a face „anul acesta să fie altfel, făcându-l să fie întru totul la fel" (T-15.XI.10:11). Dacă vezi totul fie ca o expresie a iubirii, fie ca un strigăt după iubire, vei reacţiona întotdeauna în acelaşi fel: cu iubire.

Iertarea înseamnă că privesc dincolo de întunericul atacului tău şi îl văd, în schimb, ca pe un strigăt după lumină. Aceasta e viziunea lui Cristos, iar obiectivul *Cursului de miracole* e să ne ajute să întâm-

pinăm fiece situaţie şi fiece persoană din viaţa noastră, fără excepţie, cu această viziune. A face până şi o singură excepţie înseamnă a spune că există o parte din mine pe care vreau să o ţin învăluită în întunericul vinovăţiei şi veşnic neeliberată de lumină. O voi face proiectând vinovăţia asupra ta şi văzând în tine pata de întuneric. Viziunea finală a *Cursului* vine tocmai în ultima pagină a textului, unde se spune că „nu mai rămâne nicio singură pată de întuneric să ascundă faţa lui Cristos de cineva" (T-31.VIII.12:5). Atunci se va spulbera tot întunericul vinovăţiei din noi. Atunci vom vedea faţa lui Cristos, care – în paranteză fie spus – nu e faţa lui Isus. Faţa lui Cristos e faţa inocenţei pe care o vom vedea în fiecare om din lume.

În momentul respectiv, am dobândit viziunea lui Cristos. La ea se referă *Cursul* când vorbeşte de lumea reală, care e ţinta finală înainte de Cer.

În privinţa modului în care ne trăim viaţa, înseamnă că putem vedea absolut fiece lucru care se întâmplă – din clipa în care ne naştem până în clipa în care murim, din clipa în care ne trezim în fiecare zi până în clipa în care mergem la culcare în fiecare noapte – ca pe o ocazie pe care Spiritul Sfânt o poate folosi să ne ajute să ne vedem lipsiţi de vinovăţie. Felul în care îi privim pe ceilalţi oameni din vieţile noastre e felul în care ne privim pe noi înşine. De aceea, cei mai dificili

şi mai problematici sunt cel mai mare dar pentru noi, pentru că – dacă ne putem vindeca relaţia cu ei – nu vom face decât să ne vindecăm relaţia cu Dumnezeu.

Absolut fiecare problemă văzută într-o persoană, pe care o dorim exclusă din viaţa noastră, nu e de fapt decât dorinţa secretă de a exclude din noi o parte din vinovăţia noastră, ca să nu trebuiască să ne desprindem de ea. Iată ce atracţie are vinovăţia pentru eu.

Cel mai bun mod de a ne păstra vinovăţia e să îi dăm în cap altuia. De câte ori suntem tentaţi să o facem, *Cursul* ne spune că există Cineva cu noi Care ne va bate pe umăr şi ne va spune: „Frate, mai alege o dată" (T-31.VIII.3:2). Iar de ales avem întotdeauna între a ierta şi a nu ierta. Opţiunea de a ierta pe cineva e opţiunea de a ne ierta pe noi înşine. Nu există nicio diferenţă între interior şi exterior; totul e o proiecţie a felului în care ne simţim pe dinăuntru. Dacă simţim vinovăţie pe dinăuntru, pe aceasta o vom proiecta în afară. Dacă simţim pe dinăuntru Iubirea lui Dumnezeu, pe aceasta o vom extinde în afară. Toţi oamenii şi toate împrejurările vieţilor noastre ne oferă şansa de a vedea ce este în proiectorul propriilor noastre minţi. Toate ne oferă şansa de a alege altfel.

Î: Ideea îmi sună grozav, dar mă încurc în situaţiile concrete. Pot da aici un exemplu în care sunt în im-

pas şi nu pot vedea cum se poate rezolva. De pildă, să spunem că lucrezi la un proiect şcolar. Ai o oră să îl termini şi cineva te deranjează. În momentul acela, ai de ales să reacţionezi într-un mod sau altul.

Să presupunem că persoana respectivă te deranjează din nou şi, iarăşi, ai numai o oră să termini proiectul. În ce moment se poate exprima corect, dar viguros, mânia în cadrul minţii corecte?

R: E o întrebare foarte bună. Henri Nouwen, profesor la Yale, povestea odată că era mereu întrerupt când încerca să îşi vadă de treabă, până şi-a dat seama că întreruperile erau de fapt treaba lui. Unul ca mine, care pare să fie întrerupt mereu, găseşte în aceste întreruperi o lecţie foarte utilă. Să încerc să vă dau câteva lămuriri.

Răspunsul depinde de fapt de felul în care crezi că trebuie să îţi petreci ora respectivă: fie crezi că e obiectivul tău, fie că e obiectivul lui Dumnezeu în privinţa ta. O posibilitate ar fi aceea că lucrul ce trebuie făcut în timpul orei respective nu trebuie să ia tocmai o oră. Poate că nu trebuie făcut chiar deloc. Şi poate că persoana care te întrerupe e mai importantă decât treaba respectivă. Poate că sunt importante amândouă. Poate că treaba trebuie dusă la bun sfârşit şi poate că persoana respectivă are nevoie de o expresie a iertării. Aici e foarte importantă credinţa. Tot ce am spus până acum despre iertare implică ce trebuie să facem noi. *Cursul de miracole* subliniază foarte clar că iertarea nu o putem face noi, ci o face prin noi Spiritul Sfânt. Când pari să te afli în situaţia în care vei greşi indiferent ce faci, credinţa îţi spune că nu e întâmplător. Face parte integrantă din nişte lecţii importante pentru tine şi pentru celălalt.

Ce trebuie să faci atunci e să te cufunzi în tine şi să te rogi în felul tău, spunând ceva de genul: „Uite, vreau să termin proiectul, dar omul ăsta ţipă după ajutor. Nu vreau să îl văd ca o pacoste, ci ca frate sau soră. Ajută-mă!“ Dacă acesta îţi este într-adevăr obiectivul – să nu răneşti pe nimeni în timp ce termini ce crezi că ai de terminat – se va rezolva într-un fel sau altul.

Iată ce e miracolul: nu e ceva magic, care se întâmplă în afară, ci ceva ce se întâmplă în interiorul tău, permiţând situaţiei să se rezolve. Este principiul pe care trebuie să îl urmezi de fiecare dată când ai o situaţie ce pare de nerezolvat; când eşti sincer motivat să nu răneşti pe nimeni, dar vrei să faci totuşi lucrul pe care trebuie să îl faci şi nu ştii cum. E afirmaţia cea mai onestă pe care o poţi face, pentru că – în noi şi de la noi – nu ştim ce să facem, nici când ne simţim absolut siguri. Există Cineva în noi Care ştie însă, iar El e Cel la Care putem apela.

Iată răspunsul la problema noastră. Şi tot acesta va fi răspunsul la toate problemele pe care le avem.

Voi vorbi acum despre „Isus în Templu". E o întrebare care mi se pune aproape de fiecare dată când vorbesc despre mânie, mai ales dacă se întâmplă să mă adresez unui grup de creştini. Cunoaşteţi cu toţii scena cu Isus din Templu. Probabil că s-a întâmplat cu adevărat, pentru că nu ar fi apărut altfel în toate cele patru Evanghelii (Matei 21:12; Marcu 11:15; Luca 19:45; Ioan 2:15). Apropo, aşa aflăm dacă s-a întâmplat ceva cu adevărat. Există trei Evanghelii – după Matei, Marcu şi Luca – şi ele constituie un grup.

Mai este apoi Evanghelia după Ioan, care e cu totul diferită. Dacă se relatează ceva în toate patru, probabil că s-a întâmplat cu adevărat. Poate că nu s-a întâmplat întotdeauna chiar aşa cum e scris, dar probabil că s-a întâmplat.

Scena e plasată de Matei, Marcu şi Luca la sfârşitul vieţii lui Isus, chiar înainte de a fi arestat. În Ioan, are loc la începutul preoţiei lui. Isus se află în Templul din Ierusalim, cel mai sfânt loc al iudaismului. Oamenii vând tot felul de lucruri, folosind Templul în propriile lor scopuri. Isus le spune: „Voi faceţi din casa Tatălui meu o peşteră de tâlhari", referindu-se aici la Ieremia (Ieremia 7:11). Răstoarnă apoi mesele la care

îşi făceau treaba zarafii şi îi alungă din Templu. Apropo, nu se pomeneşte niciunde în Evanghelii că Isus s-ar fi înfuriat, deşi e descris ca într-o stare ce poate fi egalată cu mânia. E singurul incident pe care îl foloseşte lumea ca să justifice aşa-numita „mânie îndreptăţită". La urma urmei, spun ei, Isus s-a înfuriat, aşa că de ce nu mă pot înfuria şi eu? E interesant că au uitat toate celelalte remarci din Evanghelii în care Isus spune foarte clar ce părere are despre mânie.

Nu trebuie decât să citeşti Predica de pe Munte, unde a spus: „Aţi auzit ce s-a zis celor de demult: «Să nu ucizi». Eu însă vă spun: să nici nu vă mâniaţi măcar" (Matei 5:21-22). E o afirmaţie foarte clară, care descrie cu exactitate ce făcea Isus la sfârşitul vieţii lui, când era evident că nimeni nu ar fi fost mai justificat să se înfurie decât el. Dar nu s-a înfuriat.

E foarte interesant cum alege lumea un singur incident şi uită de restul. Cu toate acestea, cred că scena se poate interpreta în trei feluri. În primul rând, putem spune că întâmplarea nu a avut loc în felul în care s-a scris despre ea. Această alternativă poate fi considerată o formă de eschivare, dar sunt destule dovezi, în studiile biblice contemporane, care arată că multe din cuvintele înfuriate puse în gura lui Isus nu i-au aparţinut lui, ci i-au fost atribuite de Biserica primară, care încerca să îşi justifice propria poziţie.

Există un verset în care Isus e citat spunând: „N-am venit să aduc pace, ci sabie" (Matei 10:34); în paranteză fie spus, Isus reinterpretează versetul în Curs (T-6.I.15:2). *The Jerome Biblical Commentary*, un volum de studii catolice de certă autoritate, întreabă cum a fost posibil ca Domnul Păcii să spună aşa ceva. Concluzia la care se ajunge în volum este aceea că versetul aparţine Bisericii primare, şi nu lui Isus. O posibilitate clară e, aşadar, aceea că incidentul nu s-a petrecut nicidecum în felul în care a fost descris.

Dar, lăsând la o parte această interpretare, presupunând că s-a purtat în acest fel, aş alege să înţeleg reacţia lui Isus în felul următor: ca orice bun profesor, Isus ştia cum să se facă înţeles în modul cel mai eficace. Avem de-a face cu o scenă foarte dramatică, în văzul tuturor celor ce se aflau în Ierusalim pentru sărbătoarea Paştelui evreiesc, una dintre cele trei sărbători iudaice principale, când toată lumea trebuia să vină la Templul din Ierusalim. Scena avea loc chiar înaintea Paştelui evreiesc, aşa că locul era plin de oameni. Pentru un evreu, Templul era cel mai sfânt loc de pe pământ şi tocmai aici a ales Isus să arate clar cum trebuiau să se poarte cu templul Tatălui său.

O interpretare a acestei scene ar fi atunci aceea că el personal nu s-a înfuriat, ci a încercat să evidenţieze un lucru în modul cel mai dramatic şi mai convingător posibil. Vorbind despre mânie, putem spune că are trei însuşiri principale. Prima este aceea că persoana înfuriată nu e împăcată. Nimeni nu încearcă să susţină că, în momentul în care ne înfuriem, suntem şi împăcaţi. Cele două stări se exclud reciproc. A doua însuşire este aceea că, în momentul în care te înfurii, Dumnezeu e lucrul cel mai îndepărtat de mintea ta.

Nu te gândeşti la Dumnezeu; te gândeşti la ce ţi-a făcut persoana aceea îngrozitoare. A treia însuşire a mâniei se referă la persoana pe care te înfurii: în clipa respectivă, nu o vezi nicidecum ca frate sau soră.

E evident că o vezi ca duşman, pentru că – altminteri – nu ai ataca-o.

Personal, mi-e foarte greu să cred că, în acel stadiu al vieţii sale, Isus ar fi putut găsi în lume ceva care să îi răpească pacea, făcându-l să uite de Tatăl său şi determinându-l să nu considere pe cineva din lume ca fratele sau sora sa. De aceea, cred că gestul lui Isus din Templu nu a fost o reacţie de mânie, în felul în care ne-am înfuria noi, ci o prezentare făcută foarte viguros şi o lecţie predată în aşa fel încât să îl priceapă lumea. Există multe exemple în Evanghelii din care reiese foarte clar că Isus preda într-un fel când predica mulţimii şi într-un alt fel când îi învăţa pe apostolii de care era mai apropiat – Ioan, Iacov sau Petru (vezi, de exemplu, Matei 5; Marcu 9:2).

După cum ştie orice profesor, există multe niveluri de predare. Templul era un loc public, în care Isus a încercat să atragă atenţia oamenilor pentru a demonstra o anumită idee. Prin urmare, el, personal, nu s-a înfuriat pe cei pe care i-a alungat din Templu.

Există apoi o a treia explicaţie, potrivit căreia Isus a suferit, pe moment, un atac de eu. S-a săturat brusc, şi-a pierdut răbdarea şi s-a înfuriat, după care a început să tune şi să fulgere. Personal, nu pot să cred că s-ar fi putut întâmpla aşa ceva în acel stadiu al vieţii lui Isus. Dar, dacă aşa spuneţi că au stat lucrurile, ar mai rămâne de văzut de ce aţi vrea să vă identificaţi cu eul lui, în loc să vă identificaţi cu Cristosul din el şi cu toate celelalte lucruri pe care le-a predat, pe care le-a afirmat şi exemplificat.

Prin urmare, cele trei explicaţii sunt următoarele: (1) scena nu s-a întâmplat nicidecum în felul în care s-a scris despre ea, (2) Isus încerca să predea la un nivel diferit şi nu s-a înfuriat, sau (3) a avut, pur şi simplu, un atac de eu; de ce ai vrea să te identifici cu acesta, când există alte moduri mai bune de a trata problema?

Î: Cum se face că mânia se foloseşte atât de mult în psihoterapie ca mijloc terapeutic, care trebuie exersat şi aşa mai departe?

R: Marea parte a psihoterapiei ţine de eu. Din nefericire, psihologia ultimilor douăzeci sau treizeci de ani a descoperit mânia şi a făcut din ea un adevărat idol.

Să vorbesc puţin despre mânie, care e una dintre marile probleme ale lumii. De fapt, în broşura *Psihoterapie*[22], mânia e considerată problema de bază a psihoterapiei, deoarece e cel mai proeminent mecanism de apărare împotriva vinovăţiei. Mânia ne ţine aţintiţi în afara noastră.

E interesant să privim mânia prin prisma istoricului ei de-a lungul acestui secol, mai ales în felul în care au văzut-o psihologii. Ni se explică astfel felul în care o vede lumea acum. Pe perioada primilor cincizeci de ani ai acestui secol, psihologia a fost dominată de Freud şi de psihanaliză. Când îl citim pe Freud şi vedem influenţa pe care a avut-o, e util să ne aducem aminte că şi-a desfăşurat toată activitatea într-o atmosferă foarte victoriană. Viena din preajma trecerii în noul secol era influenţată de valorile victoriene, iar Freud nu a fost decât un fiu al timpurilor în care a trăit. Avea deci o anumită predispoziţie şi se temea de sen-

Psychotherapy: Purpose, Process and Practice (Mill Valley, CA: Foundation for Inner Peace, 1976). În martie 1996, această broşură şi *The Song of Prayer* au fost publicate laolaltă într-o ediţie broşată, intitulată *Supplements to A Course in Miracles*, publicată de Viking, o filială a editurii Penguin U.S.A.

timente, temându-se, prin urmare, şi de exprimarea lor. E interesant că toată teoria lui Freud este menită să ne elibereze de reprimare, dar atitudinea pe care a avut-o personal şi pe care a comunicat-o în teoriile sale este aceea că trebuie să nu ne exprimăm sentimentele. Le putem analiza, sublima sau transfera, dar nu e voie să le exprimăm. Ne vom concentra acum exclusiv asupra sentimentului de mânie.

Opinia predominantă în psihologie şi în psihoterapie era aceea că înveţi oamenii să îşi analizeze sentimentele, să şi le sublimeze sau să şi le transfere altor lucruri. Cu toate acestea, nu aveau voie să şi le exprime. Fireşte, avem de-a face aici şi cu o valoare predominant creştină. Un creştin „adevărat" întoarce obrazul celălalt, ceea ce înseamnă că suntem pocniţi de două ori peste faţă, după cum s-a predat şi s-a înţeles această învăţătură. (În paranteză fie spus, nu e ce a vrut să spună Isus – să fim victime ce suferă în numele lui.) Toate acestea au fost întărite şi mai mult de ideea că mânia e ceva de care trebuie să ne fie teamă.

Era considerată un lucru rău, care trebuie reprimat şi împins tot mai la fund. După cel de al doilea război mondial însă, a avut loc o revoluţie în psihologie.

Dintr-odată, lumea a descoperit că are sentimente. A urmat întreaga mişcare a grupurilor T, a grupurilor de sensibilizare, a antrenamentelor de sensibilizare, a

atelierelor relaţionale, a şedinţelor maraton etc. Oamenii au început să fie foarte versaţi în ce priveşte străpungerea mecanismelor de apărare împotriva mâniei şi trăirea tuturor senzaţiilor şi sentimentelor, mai ales a celor de mânie.

Pendulul a trecut de la o extremă la alta. În loc ca oamenii să fie educaţi să îşi reprime mânia şi să o analizeze, criteriul sănătăţii mintale devenise acum capacitatea de a da frâu liber sentimentelor. Lumea devenea expertă în exprimarea sentimentelor. S-au stabilit, aşadar, două alternative fundamentale: una, de a reprima mânia; alta, de a o exprima. Dacă ne tot reprimăm mânia, vom suferi de ulcere şi de alte probleme gastrointestinale. Pe de altă parte, dacă ne exprimăm mânia în mod constant, vom face exact ce am pomenit mai înainte: vom întări chiar vinovăţia care stă la baza mâniei. Nu pare să existe deci nicio cale de ieşire.

Pentru a înţelege problema, e necesar să vedem premisa care stă la baza ambelor alternative: e interesant că avem de-a face cu una şi aceeaşi premisă. Soluţiile par a fi total diferite – una e reprimare, cealaltă e exprimare –, dar premisa e aceeaşi. Nu sunt decât faţetele aceleiaşi monede. Premisa este aceea că mânia e un sentiment uman fundamental, inerent speciei umane. De aceea, când se discută despre mânie, e descrisă aproape ca şi cum ar fi o masă de energie

cuantificabilă. Există ceva inerent în noi care ne face oameni şi care include mânia, cu care trebuie să facem ceva. Dacă o împingem la fund şi o ţinem înăuntru, erupe în interior prin ulcere. Altfel, putem extrage această masă de energie din noi şi din organismul nostru, şi atunci ni se pare că ne simţim minunat când scoatem afară groaznica povară a mâniei. Adevăratul motiv pentru care exprimarea mâniei ne face să ne simţim atât de bine nu are nimic de-a face cu faptul că i s-a dat frâu liber.

În schimb, ce pare să se întâmple este că, pentru prima oară, suntem convinşi că ne-am scăpat, în sfârşit, de toată povara vinovăţiei.

Prin urmare, sentimentul uman fundamental nu e mânia, ci vinovăţia. Iată aberaţia pe care se bazează concepţia pe care o are lumea despre mânie. *Cursul de miracole* conţine un fragment încântător, intitulat „Cele două sentimente" (T-13.V), în care spune că nu avem decât două sentimente. Primul ni s-a dat, iar pe celălalt l-am făcut noi. Cel care ni s-a dat este iubirea; ea ne-a fost dată de Dumnezeu. Iar cel pe care l-am făcut noi să înlocuiască iubirea este frica. După cum am spus, frica poate fi înlocuită cu vinovăţia.

Sentimentul uman fundamental, care este sentimentul fundamental al eului, nu e mânia, ci frica sau vinovăţia. Mânia e o proiecţie a vinovăţiei, nefiind

niciodată adevărata problemă. Adevărata problemă e întotdeauna vinovăţia subiacentă. Motivul pentru care ne simţim atât de bine când ne revărsăm mânia asupra cuiva e acela că, în clipa respectivă, suntem convinşi că am scăpat, în sfârşit, de vinovăţie. Problema apare în dimineaţa zilei următoare sau la câteva zile după aceea, când ne trezim şi ne simţim îngrozitor. Resimţim atunci mahmureala psihologică numită depresie. Nu ştim de unde ne vine depresia. Dăm vina pe tot felul de lucruri. Nu ne dăm seama că adevăratul motiv al deprimării noastre e acela că ne simţim vinovaţi pentru ce i-am făcut celuilalt.

De câte ori ne înfuriem sau atacăm, ne vom simţi vinovaţi mai târziu. Se vorbeşte de depresie ca de o furie neexprimată. Lucrul acesta e adevărat la un anumit nivel, dar dedesubtul furiei este vinovăţia. Adevărata semnificaţie a depresiei e vinovăţia sau ura de sine.

Acum, după ce am spus toate aceste lucruri groaznice despre mânie, daţi-mi voie să spun că există o împrejurare în care exprimarea mâniei poate fi pozitivă, împrejurare la care se referă întrebarea care mi s-a pus. E vorba de considerarea mâniei din punct de vedere terapeutic. Dacă am fost învăţaţi toată viaţa că nu e bine să ne înfuriem – după cum am învăţat probabil toţi din sala aceasta – înseamnă că nu am învăţat altceva decât că mânia e înspăimântătoare.

Credem atunci că, dacă ne-o exprimăm, o să i se întâmple ceva îngrozitor celeilalte persoane; sau, şi mai şi, că o să ni se întâmple nouă ceva îngrozitor. Poate fi foarte util atunci, din punct de vedere terapeutic, ca parte integrantă a procesului de eliberare completă de mânie şi de vinovăţie, să trecem printr-o perioadă în care ne exprimăm mânia şi vedem că nu e mare lucru. Ne putem înfuria pe alţii, iar ei nu vor cădea morţi la picioarele noastre. Ne putem înfuria pe cineva, iar Dumnezeu nu ne trăzneşte din cauza lucrului groaznic pe care l-am făcut. De fapt, nu se va întâmpla nicio grozăvie. Nu e mare scofală. În clipa respectivă, ne putem privi mânia mai obiectiv şi putem recunoaşte că problema nu e nicidecum ea. Adevărata problemă e mânia pe care o îndreptăm asupra noastră din cauza vinovăţiei pe care o simţim.

Pericolul pe care îl întrevăd este acela de a nu vedea că şi această fază trebuie depăşită. Datorită învăţăturilor recente din domeniul psihologiei, o vom vedea ca pe un obiectiv. Ce se va întâmpla atunci este că mânia va fi venerată ca un idol, pentru că ne simţim atât de bine când ne dăm drumul şi ne înfuriem pe cineva. Psihologia nu ne va învăţa niciodată (psihologia fiind un sistem foarte laic) că adevărata problemă e vinovăţia şi că vinovăţia e un mecanism de apărare împotriva lui Dumnezeu. În cazul acesta, obiectivul nostru devine exprimarea mâniei, care ne face să ne simţim atât de bine, încât nu mai vrem să renunţăm la ea. Obiectivul nostru ar trebui să fie, în schimb, contactarea şi confruntarea vinovăţiei subiacente. E nevoie să ne exprimăm mânia doar ca o fază în procesul prin care o depăşim complet. Aşa că, dacă trecem printr-o perioadă în care simţim nevoia să ne înfuriem, trebuie să o considerăm un stadiu temporar şi să încercăm să vedem că mânia nu e mare scofală. O să putem ajunge atunci la adevărata problemă, care e vinovăţia. Când ne ocupăm de ea efectiv şi îi dăm drumul, nu va mai fi nevoie să ne înfuriem vreodată.

Î: Unul dintre lucrurile pe care le-am reţinut ascultându-l pe d-nul Krishnamurti e sugestia dumnealui că schimbarea poate fi instantanee.

R: *Cursul de miracole* spune acelaşi lucru. Spune că toate pot sfârşi într-o singură clipă. În alte locuri însă, spune că va lua mult timp şi că trebuie să ai răbdare. Chiar la începutul textului, există o frază care sunt sigur că i-a necăjit pe mulţi. Se vorbeşte în ea de Judecata de apoi, care e desfacerea colectivă a eului sau desăvârşirea Ispăşirii. Spune că, „aşa cum separarea a avut loc de-a lungul a milioane de ani, tot aşa şi Judecata de apoi se va întinde pe o perioadă la fel de lungă, poate chiar şi mai lungă“ (T-2.VIII.2:5).

Însă, imediat după aceea, spune că miracolele pot scurta timpul în mod considerabil. În orice caz, nu poate avea loc peste noapte. Dacă vă gândiți cum s-a constituit lumea noastră, există o frică extrem de mare care motivează și stă la baza fiecărui aspect al lumii.

Fiecare instituție, fiecare sistem de gândire din cadrul lumii se motivează prin frică și vinovăție.

Nu se pot schimba toate pe loc. Cred că planul Ispășirii și rolul pe care îl joacă acest Curs în cadrul lui urmăresc să schimbe mentalitatea oamenilor mult mai rapid decât s-ar întâmpla altfel. Aceasta e „accelerarea celestă“[3] , care are loc însă în contextul unei perioade de timp considerabile.

Semnificația miracolelor

Ar trebui să spun câte ceva despre miracole, din moment ce ele constituie titlul cărții. Iată încă unul dintre cuvintele folosite diferit. *Cursul de miracole* folosește cuvântul „miracol“ pentru a denumi, pur și simplu, o corecție – desfacerea unei percepții false. E o reorientare a percepției, e iertare, e mijlocul vindecării. Toate aceste cuvinte sunt, de fapt, unul și același lucru. Miracolul nu are nimic de-a face cu ceva exterior. Un așa-zis miracol exterior, cum ar fi mersul pe

Vezi nota de subsol de la pagina 35.

apă sau o vindecare exterioară, nu ar fi decât o reflecție a miracolului interior.

Un miracol este o reorientare lăuntrică. Una dintre cele mai frumoase fraze din Curs definește miracolul în felul următor: „Cel mai sfânt dintre toate locurile de pe pământ este locul în care o ură străveche a devenit o iubire prezentă“ (T-26.IX.6:1). Iată ce e miracolul. Când treci brusc de la o percepție a urii față de o persoană la una în care o privești cu iubire, ai de-a face cu un miracol. E o reorientare a percepției, o corecție a felului în care vede eul, de la felul lui de a vedea la felul în care vede Spiritul Sfânt.

De aceea e un curs *de miracole* – pentru că ne spune cum să le facem. *Cursul* vorbește despre cum să ne schimbăm mentalitatea. Repet, nu schimbăm lumea, ci ne schimbăm felul de a gândi la adresa lumii.

Nu urmărim să schimbăm o altă persoană, ci felul în care o privim. Spiritul Sfânt va lucra atunci prin noi să facă ce crede El mai bine. E o schimbare la nivelul minții, însoțită de o reorientare la nivelul percepției. Iată ce e miracolul; iată care e obiectivul *Cursului.*

Să vorbim puțin despre rolul pe care îl joacă aici Dumnezeu și Spiritul Sfânt.

Una dintre marile calități ale *Cursului de miracole* constă în faptul că e o carte religioasă. Nu e doar o carte de autodepășire sau un sistem psihologic robust,

ci şi o carte profund religioasă. Aspectele ei religioase se concentrează asupra a două puncte de vedere. Primul e acela că, fără Dumnezeu, nu ne rămâne decât eul. Dacă nu ştim că există un Dumnezeu Care ne-a creat, al Cărui Fiu suntem, rămânem cu imaginea sau percepţia pe care o avem despre noi, care va fi întotdeauna o ramificaţie a eului. Iertarea adevărată e imposibilă dacă nu e nutrită mai întâi de convingerea că suntem invulnerabili; cu alte cuvinte, că nu ne poate face rău absolut nimeni şi nimic. O asemenea convingere e imposibilă dacă nu ştim că există un Dumnezeu Care ne-a creat şi Care ne iubeşte. Iată deci temelia întregului sistem de gândire pe care ni-l oferă Spiritul Sfânt, în felul în care e exprimat în Curs.

A doua parte a importanţei lui Dumnezeu în toate acestea e ceva mai practică. Iertarea adevărată este imposibilă fără Spiritul Sfânt, din două puncte de vedere. Pe de o parte, nu noi suntem cei ce iartă; nu noi suntem cei ce desfac vinovăţia. În sens strict, când *Cursul de miracole* vorbeşte despre iertare, vorbeşte de fapt despre decizia de a lăsa iertarea Spiritului Sfânt să vină prin noi. În noi şi de la noi, nu putem ierta niciodată, pentru că – în noi şi de la noi – cel puţin în lumea aceasta, suntem euri. Nu putem schimba un sistem de gândire din interiorul sistemului respectiv.

Avem nevoie de ajutor din afara sistemului de

gândire, un ajutor care pătrunde în sistemul de gândire şi îl transformă.

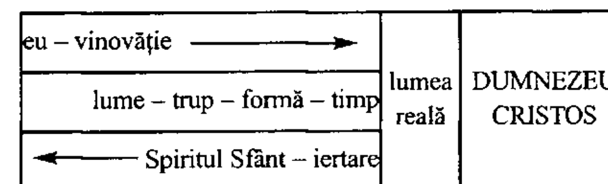
Acest ajutor din afara sistemului de gândire al eului e Spiritul Sfânt. El e Cel Care iartă prin noi.

Acest al doilea lucru e chiar mai important şi va răspunde la un mare număr de întrebări. Iertarea e cel mai dificil lucru din lume; iată de ce nu o practică mai nimeni şi de ce noţiunea iertării pe care ne-a dat-o Isus a fost înţeleasă atât de greşit de la bun început.

Motivul e acela că, atunci când iertăm cu adevărat – în felul în care se vorbeşte în Curs despre iertare – ne desprindem de propria noastră vinovăţie. Cei ce se identifică însă cu eul nu doresc să o facă. Fără ajutorul lui Dumnezeu, ne-ar fi imposibil să trecem prin cele mai profunde probleme ale vinovăţiei cu care ne vom confrunta.

Dacă vă imaginaţi timpul ca un proces continuu, imaginea unui covor ne ajută să îl descriem mai bine.

Covorul timpului

Când a avut loc separarea, acest covor al timpului a început să se desfăşoare şi, de atunci încoace, am tot mers de-a lungul lui, îndepărtându-ne tot mai mult de Dumnezeu. Cu cât ne-am îndepărtat mai mult de Dumnezeu, cu atât ne-am implicat mai adânc în lume şi în problemele vinovăţiei şi ale păcatului. Când cerem ajutorul Spiritului Sfânt, inversăm acest proces şi începem să păşim în direcţia lui Dumnezeu.

Fragmentele despre timp se numără printre cele mai interesante din Curs. Dar sunt foarte greu de înţeles, pentru că suntem încă înglodaţi în el. La un moment dat, *Cursul* spune că timpul pare să meargă înainte, dar merge de fapt înapoi, spre punctul în care a început (T-2.II.6; M-2.3; 4:1-2). Atunci a avut loc separarea. Scopul Ispăşirii nu e altul decât planul Spiritului Sfânt de a desface eul, înfăşurat în acest covor al timpului. Eul ar vrea să îl desfăşurăm tot mai mult, în timp ce Spiritul Sfânt vrea să îl înfăşurăm la loc, în direcţia începutului.

Înfăşurându-l la loc – prin iertare şi miracol – ne apropiem tot mai mult de însăşi temelia sistemului eului. Capătul covorului reprezintă naşterea eului, unde stau păcatul şi vinovăţia, partea cea mai adâncă a sistemului eului. Dacă ne gândim la imaginea aisbergului menţionată înainte, baza aisbergului este nucleul de vinovăţie pe care îl simţim cu toţii.

Apropiindu-ne de vinovăţia şi de frica de care fugim de o viaţă (dacă nu chiar de mai multe vieţi), ne va cuprinde panica de-a dreptul. Vinovăţia aceasta e cel mai devastator şi mai înspăimântător lucru din lume. De aceea avem de-a face cu un proces lent şi, tot de aceea, trebuie să avem răbdare pe parcursul desfăşurării lui. Dacă mergem prea repede, nu vom fi pregătiţi pentru atacul violent al vinovăţiei care se va abate asupra noastră. În ultimele două paragrafe ale primului capitol din text (T-1.VII.4-5) ni se prezintă nevoia de a parcurge – foarte lent şi cu multă atenţie – tot materialul, inclusiv primele patru capitole. Dacă nu le parcurgem aşa, nu vom fi pregătiţi pentru ce urmează şi ne va cuprinde teama de ce va veni. Iată momentul în care azvârlim cartea!

Trebuie să parcurgem încet tot materialul din noi, ca să nu mai vorbim de materialul din Curs; altfel, se va stârni în noi o frică atât de mare, încât nu o să îi putem face faţă. Pe măsură ce ne apropiem tot mai mult de temelia sistemului eului, vom începe să ne temem tot mai tare de vinovăţia îngropată acolo. Dacă nu ştim că există Cineva Care merge cu noi şi ne ţine de mână, Care e altul decât noi şi Care ne iubeşte, nu vom fi în stare să facem acest pas.

Cursul de miracole ne învaţă că obiectivul procesului de desfacere a vinovăţiei noastre nu e acela de a

ne trezi complet din vis, ci de a trăi în „lumea reală" sau în „visul fericit". Aşadar, pe măsură ce înfăşurăm covorul, atingem – în cele din urmă – o stare mentală în care nu mai avem de proiectat nicio vinovăţie, pacea domnind în noi tot timpul, indiferent ce se întâmplă în lumea exterioară. Această stare mentală este „lumea reală", o noţiune care reflectă blândeţea demersului descris de Curs. După cum spune textul: „Dumnezeu i-a voit o trezire blândă şi voioasă, şi i-a dat mijloace să se trezească fără frică" (T-27.VII.13:5).

Sunt întrebat deseori cum le vorbesc despre iertare celor ce nu cred în Dumnezeu. Am avut ocazia chiar săptămâna aceasta să mă adresez unor cetăţeni mai în vârstă dintr-un cămin în care mama mea face muncă voluntară. E o organizaţie evreiască, dar majoritatea celor de acolo nu sunt de fapt religioşi în felul în care ne-am aştepta să fie. Le-am vorbit despre iertare, lucrul despre care vorbesc întotdeauna. A fost o experienţă interesantă. M-am străduit să nu Îl includ prea mult pe Dumnezeu în ce spuneam, pentru că i-ar fi înstrăinat şi mai mult pe oameni. E foarte dificil însă să vorbeşti despre iertare, fără să Îl incluzi în discuţie pe Dumnezeu, pentru că – fără Dumnezeu – nu se poate ierta cu adevărat.

Primele etape ale procesului de iertare pot fi întreprinse de toţi, pentru că putem învăţa cum să vedem

oamenii altfel. Dar, de îndată ce intrăm în problemele chiar dificile ale vieţii noastre, care – la urma urmei – sunt probleme de iertare, trebuie să ştim că există Cineva cu noi Care ne iubeşte. Persoana aceea însă nu suntem noi, ci Spiritul Sfânt, sau Isus, sau ce nume vrei să Îi dai. Fără ajutorul Lui, vom fi prea înspăimântaţi să parcurgem restul drumului; vom fi dispuşi să mergem doar până la un punct. De aceea, Spiritul Sfânt nu ne este numai Călăuză şi Profesor, ci şi Mângâietor. La sfârşitul culegerii de exerciţii, Isus spune: „şi poţi fi sigur de un lucru: nu te voi lăsa nemângâiat niciodată" (C-pII.ep.6:8).

Dacă nu ştim că foloseşte aceste cuvinte într-un sens foarte literal, că există în noi Cineva Care nu e unul dintre noi, Care ne va iubi şi ne va mângâia, nu vom fi în stare să trecem de temelia sistemului eului, când trebuie să ne confruntăm cu propria noastră vinovăţie. Repet, o facem întotdeauna în contextul iertării unei alte persoane. Nici lui Isus, nici Spiritului Sfânt nu Le pasă ce nume alegem să Le dăm. Dar Le pasă să recunoaştem şi să fim încredinţaţi că există Cineva cu noi de la Dumnezeu, Care ne ia de mână şi ne arată drumul până la capăt. Fără acest sentiment de mângâiere şi încredinţare, nu vom putea depăşi eul niciodată. De aceea, repet, când lucrurile par să se înrăutăţească, s-ar putea să se îmbunătăţească de fapt.

În Capitolul 9 din text există două fragmente foarte utile: „Cele două evaluări" (T-9.VII) și „Grandoare vs grandiozitate" (T-9.VIII). Sunt două expuneri clare ale felului în care ne va ataca eul, devenind plin de cruzime exact când urmăm Spiritul Sfânt. Dacă vă aduceți aminte, pentru eu, nevinovații sunt vinovați. Când trădăm eul și începem să alegem nevinovăția în locul vinovăției, eul se va face simțit din plin. De aceea ni se spune în Curs că gama afectivă a eului se întinde de la suspiciune la cruzime (T-9.VII.4:7).

Când începem să luăm în serios Spiritul Sfânt, eul ajunge să fie chiar plin de cruzime. Lucrurile vor părea să devină dificile atunci. Vorbesc ca și când aș vorbi de un principiu abstract, dar – când trecem prin acest proces – numai abstract nu este. Poate fi cea mai puternică, cea mai oribilă și mai dureroasă experiență prin care vom trece vreodată. Repet, dacă nu știm că e Cineva cu noi, Care vorbește în numele adevărului și al iubirii, și Care ne vede altfel, nu vom trece prin ea. Nu vom face decât să aruncăm cartea, să ne ascundem sub pat și să nu mai ieșim niciodată. Sau o să fugim în direcție opusă. Iată de ce procesul trebuie întreprins foarte lent și, tot din acest motiv, suntem conduși cu multă atenție. Planul Ispășirii a fost croit foarte atent pentru fiecare, ceea ce explică perioadele de timp diferite ce ne sunt necesare să îl ducem la bun sfârșit.

După cum se explică în *Cursul de miracole*, programa de studiu a Ispășirii e individualizată (M-29. 2:6), ceea ce înseamnă că Spiritul Sfânt corectează toate formele concrete în care ne manifestăm, ca indivizi, eroarea împărtășită a separării. Nu noi stabilim planul acestei programe. Noi nici măcar nu înțelegem care e de fapt planul. Și, în mod categoric, nu ne călăuzim singuri prin această programă. E important, așadar, să nu ne confundăm cu Dumnezeu, pentru că – dacă o facem – nu vom mai avea la ajutorul cui să apelăm când trecem prin perioade dificile.

Deși e adevărat ce spune *Cursul* – că Spiritul Sfânt va „trimite" mereu oameni în lume să ne ajute – scopul ultim al acestora e să ne îndrume spre cunoașterea că Persoana Care ne poate ajuta cel mai mult e înăuntrul nostru. Slavă Domnului că sunt oameni care ne pot ține de mână când trecem prin perioade dificile!

Cu toate acestea, Sursa ultimă a mângâierii va fi întotdeauna în interior, căci acolo a pus Dumnezeu Răspunsul. Trebuie să subliniez din nou că avem de-a face cu un proces lent.

Dacă mergem prea repede, frica va deveni copleșitoare înainte de a ne fi dezvoltat suficientă încredere în noi sau în Dumnezeu. Încrederea în noi constă de fapt în cunoașterea că Spiritul Sfânt este prezent să ne ajute să trecem prin toate.

Pe măsură ce progresăm şi exersăm toate exerciţiile zilnice, începem să recunoaştem că nu noi suntem autorii miracolelor şi schimbărilor care au loc.

Ele se fac prin noi, dar nu de către noi. Există Cineva Care ne ajută să trecem prin toate.

Printre lucrurile afirmate foarte clar în *Cursul de miracole* se numără importanţa dezvoltării unei relaţii personale fie cu Isus, fie cu Spiritul Sfânt. Din perspectiva funcţiei, nu contează pe cine alegem.

Amândoi au funcţia de Profesori lăuntrici, iar *Cursul* îi foloseşte alternativ în acest rol. Când se subliniază în Curs nevoia acestei relaţii personale cu Profesorul nostru lăuntric, nu se vorbeşte de Spiritul Sfânt ca de o Fiinţă abstractă. Se vorbeşte de El ca de o Persoană, folosindu-se pronumele „El". De asemenea, se vorbeşte adesea de Spiritul Sfânt ca de o expresie a Iubirii pe care ne-o poartă Dumnezeu.

La fel stau lucrurile când Isus vorbeşte de propriul său rol. *Cursul* vrea, aşadar, să ne dezvoltăm senzaţia că există Cineva în noi, nu o forţă abstractă, ci o Persoană reală Care ne iubeşte şi Care ne va ajuta. Dacă nu avem acest sentiment de încredinţare, ne vom opri cu mult înainte de a ne atinge ţinta, pentru că frica va fi, pur şi simplu, prea copleşitoare.

Dacă nu ai încă această experienţă personală cu Spiritul Sfânt, să nu intri în panică. Ai răbdare şi o să

apară de Unul singur. E de ajuns să ştii că te ajută Cineva, fie că o simţi, fie că o ştii doar la nivel intelectual. Acest Cineva ţi Se va face cunoscut în forma în care Îl poţi accepta. Forma nu e importantă, dar e important să conştientizezi că ai pe Cineva cu tine Care nu ţine de persoana ta. Este în tine, dar nu ţine de tine, venind dintr-o parte a ta care nu e sinele eului tău.

Î: Din moment ce avem liberul arbitru, nu am putea alege să accelerăm timpul, dacă ne simţim pregătiţi?

R: Da, desigur. Acesta e rostul miracolului.

Î: Ne referim la cuprinsul unei vieţi. De ce trebuie să gândim atunci prin prisma milioanelor de ani?

R: Milioanele de ani se referă la întreaga Fiime. Judecata de apoi ar fi sfârşitul universului material, după cum îl cunoaştem. Cu toate acestea, un singur individ poate scurta timpul în mod considerabil.

Încă o dată, dacă totul merge bine şi începe să ne sâcâie ceva, probabil că e un semn bun. E un indiciu că eul s-a speriat. Eul o să încerce atunci să ne facă să ne îndoim de Vocea pe care o auzim. O să încerce să ne facă să ne îndoim de Curs şi de tot ce am învăţat că funcţionează în cazul nostru. Trebuie să ne aşteptăm la aşa ceva, dar să nu încercăm să îl provocăm. Când are loc atacul eului, o să ştim însă ce este; o să

ne ajute mult dacă putem recunoaşte eul drept ce este. Repet, atacul eului vine exact când credem că ne-am eliberat de eu, aşa că reamintiţi-vă acest lucru când începe să vă fie greu. Nu înseamnă că a fost totul o farsă, ci că am început să ne temem, ceea ce înseamnă că eului nostru a început să îi fie frică. În momentul acela, trebuie să ne dăm înapoi, să îl luăm de mână pe Isus şi să îi cerem să ne ajute să ne examinăm frica. Însuşi faptul că îl luăm de mână arată că nu suntem una cu eul. Ne vom uita atunci la atacul eului şi ne vom da seama că nu e ce pare a fi.

Există un fragment important, intitulat „Deasupra câmpului de luptă" (T-23.IV), în care Isus ne cere să ne ridicăm deasupra câmpului de luptă şi să privim de sus ce se întâmplă.

Din această perspectivă, vom vedea lucrurile altfel. Dar, dacă stăm în mijlocul câmpului de luptă, tot ce vom vedea va fi multă durere, ucidere şi vinovăţie. Dacă ne putem înălţa punctul de unde privim ca să vedem de sus câmpul de luptă al eului, îl vom vedea altfel. Vom vedea că nu e decât eul nostru, agitându-se să i se dea atenţie.

Şi vom vedea că nu are nicio importanţă.

Procesul acesta cere într-adevăr timp. Să nu ne aşteptăm să aibă loc peste noapte. Dar, când are loc, cel puţin vom recunoaşte că nu e decât eul nostru,

care ne dă de furcă. Nu e o realitate. Realitatea este că există un Dumnezeu Care ne iubeşte şi că a trimis pe Cineva să Îl reprezinte, fie pe Isus, fie Spiritul Sfânt, Care ne ţine de mână şi ne conduce prin această perioadă grea.

Î: Să fie oare ce se întâmplă când meditez? Când trec prin diferite faze în care nu mă pot confrunta cu mine însumi în timpul meditaţiei şi mintea îmi pălăvrăgeşte încontinuu? Să fie oare lupta eului?

R: Da. Trebuie să recunoşti acest lucru şi să nu îl iei prea în serios. Nu te lupta cu el. Când te lupţi cu el, dai realitate problemei. Trebuie să faci un pas înapoi, să îl priveşti şi să râzi.

Există câteva locuri în Curs în care ni se spune că trebuie să râdem de eu. La un moment dat, se spune că visul acesta care credem că e lumea a început când Fiul lui Dumnezeu a uitat să râdă (T-27.VIII.6:2-3). Dacă putem râde de lume şi de eu, o să dispară ca problemă. Cel mai rău lucru pe care îl putem face e să ne luptăm cu problema, pentru că o face să pară reală.

Râsul acesta nu e însă ironic şi nu trebuie considerat o încurajare a indiferenţei faţă de modurile concrete în care îşi exprimă oamenii problema de bază a separării.

Capitolul 5

ISUS: SCOPUL VIEȚII SALE

Cred că e important să vorbim acum despre Isus pentru că toți părem să avem dificultăți cu el, din câteva din motivele discutate mai înainte. Dacă am crescut în lume ca evrei sau creștini, concepția pe care o avem despre Isus trebuie să fie o concepție distorsionată. În *Cursul de miracole*, Isus vrea să pună lucrurile la punct. Vrea ca oamenii să îl considere un frate iubitor, nu un frate inexistent sau un frate întru judecată, moarte, vinovăție și suferință.

De aceea a venit *Cursul* așa cum a venit și, tot de aceea, Isus ține să precizeze că e autorul *Cursului*.

Să vedem mai întâi cum se descrie Isus și cum își prezintă scopul vieții.

Printre cele mai importante noțiuni din Curs se numără și noțiunea de cauză și efect, reprezentând un mod util de a examina ideea iertării, mai ales cu privire la misiunea lui Isus și la felul în care și-a îndeplinit-o. Noțiunea de cauză și efect e de așa natură încât nu putem avea cauză fără efect și viceversa.

Ce face o cauză dintr-un lucru e faptul că duce la un efect. Și ce face un efect dintr-un lucru e faptul că provine dintr-o cauză.

Una dintre frazele mele preferate din Curs pare aproape de neînțeles: „Cauza cauză se face prin efectele ei" (T-28.II.1:2). E un mod poetic de a spune că efectele sunt cele ce fac cauza să fie o cauză.

Deci, ce face o cauză dintr-un lucru e faptul că are un efect. Tot așa, ce face un efect dintr-un lucru e faptul că are o cauză. E un principiu fundamental al acestei lumi și al Cerului, deopotrivă. Dumnezeu e Prima Cauză, iar Efectul e Fiul Lui.

Prin urmare, Dumnezeu e Cauza care Și-a stabilit Fiul ca Efect. Și, ca Efect al lui Dumnezeu, noi Îl stabilim pe Dumnezeu ca Tată sau Creator.

Principiul funcționează și în lume, în așa fel încât fiecare acțiune va avea o reacțiune. Mai înseamnă și că, dacă un lucru nu e o cauză, nu poate exista în lume. Toate lucrurile din lume trebuie să aibă un efect; altfel, nu ar exista. Fiecare acțiune trebuie să aibă o reacție, potrivit unui principiu fundamental al fizicii. Dacă un lucru există, va avea un efect asupra altui lucru.

Așadar, tot ce există în lume e o cauză și are un efect, acest efect fiind cel ce stabilește cauza. Da? E foarte important să înțelegeți acest principiu, pentru că îl putem folosi atunci ca formulă abstractă, căreia îi putem da apoi valori concrete.

Gândiți-vă din nou la povestea biblică a păcatului originar. Când Dumnezeu i-a prins pe Adam și pe Eva

asupra faptei și i-a pedepsit, a exprimat pedeapsa într-un context cauzal.

A spus: „Din cauza faptelor voastre, iată ce se va întâmpla. Din cauză că ați păcătuit, efectul păcatului vostru va fi o viață plină de suferință". Păcatul, așadar, e cauza tuturor suferințelor lumii. Păcatul separării, care a dat naștere eului, face să i se ivească efectul: o viață de suferință, durere și moarte, în final.

Tot ce știm în lumea aceasta este efectul credinței noastre în păcat. Prin urmare, păcatul e cauza, iar durerea, suferința și moartea sunt efectul lui. Sfântul Pavel a făcut o afirmație strălucită când a spus: „Căci plata păcatului este moartea" (Romani 6:23). (Afirmația se citează și în Curs; vezi T-19.II.3:6.) Spunea exact aceiași lucru. Păcatul e cauza, iar efectul e moartea. Nu există mărturie mai viguroasă la realitatea lumii separate decât moartea.

Avem de-a face aici cu o temă esențială a *Cursului*.

Moartea devine, așadar, dovada supremă a realității păcatului. Moartea e efectul păcatului, iar păcatul e cauza. Dacă încercăm să urmărim gândirea Spiritului Sfânt și vrem să dovedim că lumea aceasta nu este reală și că păcatul separării nu a avut loc nicicând, tot ce trebuie să facem e să dovedim că păcatul nu are niciun efect. Dacă am putea dovedi lipsa de efect a cauzei, cauza nu mai poate exista.

Dacă un lucru nu e o cauză, nu are realitate. Tot ce e real trebuie să fie o cauză și trebuie să aibă un efect. Dacă înlăturăm efectul, eliminăm și cauza.

Dacă moartea e cel mai mare efect al păcatului în lumea aceasta, atunci – demonstrând că moartea e o iluzie – demonstrăm, simultan, că nu există păcat și că separarea nu a avut loc niciodată. Avem nevoie, așadar, de cineva care să ne arate că nu există moarte. Prin desfacerea morții, persoana respectivă va desface și păcatul, și ne va arăta – simultan – că nu există separare, că separarea nu a avut loc nicicând și că singura realitate, singura Cauză adevărată, e Dumnezeu.

Acel cineva a fost Isus, iar misiunea lui a fost aceea de a arăta că nu există moarte.

Principiul cauzei și efectului este rezumat în următoarea diagramă:

	CAUZĂ	⟷	EFECT
Cer	Dumnezeu (Tată)	⟷	Cristos (Fiu)
lume	păcat	⟷	suferință boală moarte

Evangheliile vorbesc de Isus ca de Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatele lumii (de exemplu, Ioan 1:29). Felul în care a ridicat păcatele lumii a fost acela de a arăta că nu au avut efect. Prin faptul că a biruit moartea, a ridicat toate păcatele. Şi totuşi, nu aşa l-au înţeles Bisericile şi nu aşa l-au predat. De aceea, un motiv important pentru care *Cursul* a venit în momentul şi în forma în care a venit este acela de a corecta această greşeală. Isus nu a făcut decât să trăiască în lume – lumea suferinţei, a păcatului şi a morţii – şi să arate că nu a avut efect asupra lui.

La baza *Cursului de miracole* stă înţelegerea că învierea lui Isus a avut loc cu adevărat. În sens strict, învierea nu e decât trezirea din visul morţii, vizând deci numai mintea, nu şi trupul. Dar, pentru a păstra uzul limbajului creştin tradiţional, *Cursul* foloseşte deseori cuvântul „înviere" într-un mod ce corespunde înţelegerii tradiţionale. Isus a spus: „Nu preda că am murit în zadar. Predă în schimb că nu am murit, demonstrând că trăiesc în tine" (T-11.VI.7:3-4). O spune de multe ori şi în multe feluri. Ce e crucial de înţeles atunci este că nu există moarte, pentru că – dacă moartea e reală – toate celelalte forme de suferinţă sunt reale, iar Dumnezeu e mort. În plus, dacă păcatul e real înseamnă că o parte din Dumnezeu s-a separat de Dumnezeu, ceea ce înseamnă că nu poate exista un

Dumnezeu. Dumnezeu şi Fiul Său nu pot fi separaţi.

Isus s-a confruntat, aşadar, cu cea mai convingătoare mărturie la realitatea lumii şi a demonstrat că nu are nicio putere asupra lui. Iată care a fost rostul vieţii lui Isus, misiunea şi funcţia lui. A birui moartea înseamnă a demonstra că moartea nu este reală, că nu e reală nici cauza ei aparentă şi că nu ne-am separat de Tatăl nostru.

Iată cum se desface separarea. *Cursul* vorbeşte de Spiritul Sfânt ca de principiul Ispăşirii. În clipa în care a părut să aibă loc separarea, Dumnezeu a pus în noi Spiritul Sfânt, prin Care ea s-a şi desfăcut. Acesta e principiul, dar principiul a trebuit să devină manifest în această lume. Isus a fost cel ce a manifestat principiul Ispăşirii prin propria lui viaţă, moarte şi înviere.

Repet, pentru a beneficia de pe urma *Cursului de miracole*, nu e necesar să credem că Isus e mântuitorul nostru personal sau Domnul nostru, indiferent de cuvintele pe care le folosim la adresa lui. La un anumit nivel însă, chiar de nu credem în Isus, trebuie să acceptăm că învierea e ceva ce s-a putut întâmpla.

În ultimă instanţă, nu putem accepta *Cursul* dacă nu acceptăm şi faptul că moartea e o iluzie. Nu trebuie să îl acceptăm imediat şi nu trebuie să îl integrăm total în vieţile noastre, pentru că – în clipa în care o facem – nu vom mai fi aici. Acesta ne este obiectivul.

Dar, ca idee intelectuală, trebuie să îl recunoaștem ca parte esențială a întregului sistem.

Î: Când spui că nu vom mai fi aici, vrei să spui că vom muri?

R: Înseamnă de fapt că nu e *nevoie* să fim aici pentru propria noastră Ispășire; în cele din urmă, vom atinge obiectivul prezenței noastre aici. Când se va atinge acest obiectiv, putem să ne depunem trupul și să ne întoarcem Acasă. E un gând frumos, nu cumplit, după cum îl vedem îndeobște.

Principiul cauzei și efectului funcționează și în cadrul iertării, iar Isus ne oferă câteva exemple care o demonstrează perfect. Gândiți-vă din nou la exemplul anterior, acela în care șed aici când intră cineva și mă atacă. Dacă nu gândesc, pe moment, cu mintea corectă, îmi voi vedea cauza suferinței în cealaltă persoană.

Suferința mea va fi atunci efectul păcatului persoanei respective. Felul în care reacționez, arătând că sunt lezat, va întări faptul că a păcătuit. Dacă gândesc cu mintea corectă, voi întoarce obrazul celălalt, ceea ce înseamnă – în acest sens – că îi voi arăta celeilalte persoane că păcatul ei asupra mea nu a avut efect, pentru că nu am fost lezat. Anulând efectul, anulez deopotrivă și cauza. Iată adevărata iertare. Isus ne-a arătat acest exemplu nu numai prin învierea lui, ci și prin

diverse fapte care au avut loc la sfârșitul vieții lui.

Acestea sunt prezentate izbitor într-un fragment din text intitulat „Mesajul răstignirii" (T-6.I). Oamenii îl atacau, îl umileau, își băteau joc de el și îl insultau, ucigându-l, în cele din urmă. Păcătuind la adresa lui, au părut să îi provoace suferință. Faptul că nu i-a atacat, la rândul lui, ci a continuat să îi iubească și să îi ierte a fost felul în care le-a spus că păcatul lor la adresa lui nu a avut efect. Prin urmare, nu au păcătuit, ci au greșit doar. Au strigat doar după ajutor.

Așa ne-a iertat Isus păcatele, nu numai în timpul vieții, ci mai ales prin învierea lui. Învierea a afirmat clar că păcatul uciderii pe care l-a comis lumea la adresa lui Isus nu a avut efect.

Isus e cu noi în continuare și nu se poate să fi fost ucis, ceea ce înseamnă că nu au comis niciun păcat. Nu au făcut decât să își interpreteze greșit „păcatul".

Iată planul de iertare al Spiritului Sfânt pe care îl descrie *Cursul*. Cauza se desface arătând că nu a avut niciun efect. Cel mai dificil lucru din lume e să întâmpini atacul cu iertare. Dar e singurul lucru pe care ni-l cere Dumnezeu, singurul lucru pe care ni-l cere și Isus. Partea frumoasă e că Isus ne-a dat nu numai exemplul perfect care ne arată cum să iertăm, ci a și rămas în noi să ne ajute să o facem. Nimeni nu poate întâmpina atacurile lumii fără să știe că există cineva în noi care ne

ocrotește, ne iubește și ne mângâie, cerându-ne să îi împărtășim iubirea cu persoana care ne atacă. Nu o putem face fără ajutorul lui. Iată rugămintea pe care ne-o tot adresează Isus în *Cursul de miracole* – să îi acceptăm ajutorul, ca să iertăm.

Î: Înseamnă că, atunci când iertăm pe cineva cu adevărat, după ce am fost atacați, nu eul nostru iartă, ci cei ce am „devenit" – adică, manifestarea Spiritului Sfânt –, El fiind Cel Care iartă?

R: Da. Atunci când Isus spune în Curs că e manifestarea Spiritului Sfânt, vrea să spună că nu are altă voce. Spiritul Sfânt e descris ca Vocea pentru Dumnezeu. Dumnezeu nu are două voci. Isus nu mai are eu, așa că singura Voce care îi mai stă la dispoziție e a Spiritului Sfânt, iar el e manifestarea Acesteia.

În măsura în care putem să ne identificăm cu el, împărtășind percepția pe care o are asupra lumii (viziunea lui Cristos), devenim și noi manifestările Spiritului Sfânt, iar vocea noastră va deveni Vocea Lui.

Atunci, de fiecare dată când deschidem gura să vorbim, se va auzi Vocea Lui. Iată ce ne cere Isus.

Una dintre cele mai frumoase fraze din Curs se găsește în introducerea la a cincea recapitulare din culegerea de exerciții (C-pI.rV.9:2-3). E unul dintre puținele locuri din culegere în care Isus vorbește despre

el însuși. Parafrazat, pasajul respectiv spune: „Am nevoie de ochii tăi, de mâinile și de picioarele tale. Am nevoie de vocea ta, prin care mântuiesc lumea".

Înseamnă că el nu poate mântui lumea fără noi. Iată ce vrea să spună când afirmă în text: „Am tot atâta nevoie de tine câtă ai și tu de mine" (T-8.V.6:10).

Vocea lui nu se poate auzi în lume decât dacă vine prin noi, pentru că nimeni nu o poate asculta altminteri. Ea trebuie să vină prin formele și trupurile concrete ale acestei lumi, pentru a putea fi auzită de alte trupuri. Altfel, Isus va rămâne pentru totdeauna o abstracție simbolică cu prea puțin înțeles.

Are nevoie să ne lepădăm eul atât cât să îi îngăduim lui să vorbească prin noi. O minunată rugăciune a Cardinalului Newman se termină în felul următor: „Iar, când ridică ochii, să nu mă vadă pe mine, ci numai pe Isus". Când ne aud oamenii vorbind, să nu ne audă pe noi, ci numai cuvintele sale. Nu e necesar să ne identificăm personal cu Isus ca persoană istorică, un om care a fost răstignit și „a înviat din morți".

Nu e necesar nici măcar să ne identificăm cu el ca autor al *Cursului* sau ca profesor al nostru. Dar e necesar să îl iertăm. Dacă nu, îi facem o vină din ce ne facem una nouă înșine. Nu ne cere să îl acceptăm ca profesor personal. Nu ne cere decât să îl privim altfel și să nu îl facem răspunzător de ce au făcut alții din el.

La un moment dat, Spiritul Sfânt ne spune în Curs: „S-au făcut nişte idoli cumpliţi din cel care nu vrea să îi fie lumii decât frate" (E-5.5:7). După cum a spus Freud: „Nu sunt freudian", Isus ar putea spune: „Nu sunt creştin". Nietzsche a spus că ultimul creştin a murit pe cruce, ceea ce – din păcate – poate e adevărat. Recapitulând, putem reaminti cuvintele lui Isus din *Cursul de miracole*, care ne spun să îl luăm ca model de învăţare (T-5.II.9:6-7; 12:1-3; T-6.in.2:1; T-6.I.7:2; 8:6-7). Fireşte, nu înseamnă că trebuie să fim răstigniţi ca el, ci că trebuie să ne identificăm cu înţelesul morţii lui. Adică, atunci când suntem tentaţi să ne simţim nedreptăţiţi, văzându-ne victime inocente ale lucrurilor pe care ni le-a făcut lumea, să ne aducem aminte de exemplul lui Isus şi să îi cerem ajutorul.

Fără nicio urmă de îndoială, Isus a fost o victimă inocentă în ochii lumii; şi totuşi, nu a împărtăşit această percepţie. Ne cere deci, în condiţii îndeobşte cu mult mai puţin extreme decât ale vieţii lui, să ne aducem aminte că nu putem fi victimizaţi decât de propriile noastre gânduri; că pacea şi Iubirea lui Dumnezeu – reprezentând adevărata noastră Identitate – nu pot fi afectate de ce ne fac sau par să ne facă alţii.

Rememorarea acestui lucru stă la baza iertării, iar scopul *Cursului de miracole* este acela de a ne ajuta să o învăţăm.

APENDICE

GLOSAR

Acest glosar urmărește să faciliteze înțelegerea celor mai importanți termeni ai *Cursului*. Explicațiile termenilor sunt împrumutate din *Glossary-Index for A Course in Miracles (Glosar și indice la Cursul de miracole), de Kenneth Wapnick.*

abundența – principiul Cerului, prin contrast cu credința eului în carență; Fiul lui Dumnezeu nu poate avea lipsuri sau nevoi, deoarece darurile lui Dumnezeu, care i-au fost date pentru totdeauna în procesul de creație, sunt mereu cu el.

adevăr–iluzie – ceva este adevărat sau fals, realitate sau iluzie; nu poate exista niciun compromis: fie suntem creați de Dumnezeu, fie suntem făcuți de eu; acest principiu explică de ce miracolele nu au o ordine a dificultății, din moment ce tot ce e necesar pentru producerea vindecării sau a miracolului este să trecem de la iluziile eului la adevărul Spiritului Sfânt.

atacul – încercarea de a justifica proiecția vinovăției asupra altora, demonstrându-le păcătoșenia și vinovăția, ca să ne putem simți noi eliberați de ele; atacul fiind întotdeauna o proiectare a responsabilității pentru separare, nu se justifică niciodată; folosit și

pentru a denota gândul separării de Dumnezeu, pentru care credem că Dumnezeu ne va ataca și pedepsi, drept răsplată. (Notă: „atacul" și „mânia" sunt practic sinonime în Curs.)

a avea–a fi – starea Împărăției, unde nu se face nicio distincție între ce avem și ce suntem; o expresie a principiului abundenței: tot ce avem vine de la Dumnezeu și nu se poate pierde sau nu poate lipsi, inclusiv Identitatea noastră ca Fiu al Său; parte integrantă a celor trei „Lecții ale Spiritului Sfânt".

boala – un conflict la nivelul minții (vinovăția) deplasat asupra trupului; încercarea eului de a se apăra împotriva adevărului (spiritul) prin concentrarea atenției asupra trupului; un trup bolnav e *efectul* unei minți bolnave sau dedublate, care e *cauza* lui, reprezentând dorința eului de a-i face vinovați pe alții prin propriul lui sacrificiu, proiectând asupra lor răspunderea pentru acest atac.

cauză–efect – cauza și efectul sunt interdependente, din moment ce existența unuia determină existența celuilalt; în plus, dacă ceva nu e o cauză, nu poate exista, din moment ce toată ființa are efecte.
cunoaștere: Dumnezeu este singura *Cauză* și Fiul Său este *Efectul* Său;

percepție: gândul separării – păcatul – e *cauza* visului de suferință și moarte, care e *efectul* păcatului; iertarea desface păcatul demonstrând că păcatul nu are efect; adică, pacea lui Dumnezeu și relația noastră de iubire cu El sunt total neafectate de ce ne-au făcut alții; neavând efecte, păcatul nu poate fi o cauză și nu poate exista.

Cerul – lumea nedualistă a cunoașterii, în care Dumnezeu și creația Sa sălășluiesc în desăvârșita unitate a Voii Sale și a spiritului Său; deși în afara lumii percepției, Cerul se poate reflecta aici în relația sfântă și în lumea reală.

clipa sfântă – clipa din afara timpului în care alegem iertarea în locul vinovăției, miracolul în locul unui resentiment, Spiritul Sfânt în locul eului; expresia micii noastre disponibilități de a trăi în prezent, care se deschide în veșnicie, în locul cramponării de trecut și al fricii de viitor, care ne țin în iad; folosit și pentru a denota suprema clipă sfântă, lumea reală, punctul culminant al tuturor clipelor sfinte pe care le-am ales pe parcurs.

creația – extinderea ființei sau a spiritului lui Dumnezeu, Cauza, care L-a avut ca rezultat pe Fiul Său, Efectul; descrisă ca Prima Venire a lui Cristos; e

funcţia Fiului în Cer să creeze, după cum şi funcţia lui Dumnezeu a fost să Îl creeze pe El.
(Notă: există doar la nivelul cunoaşterii şi nu e echivalentă cu creaţia sau cu creativitatea, în felul în care sunt folosiţi aceşti termeni în lumea percepţiei.)

credinţa – exprimă unde alegem să ne punem încrederea; suntem liberi să ne încredem în eu sau în Spiritul Sfânt, în iluzia păcatului din alţii sau în adevărul sfinţeniei lor ca Fii ai lui Dumnezeu.

Cristos – a doua Persoană a Treimii; singurul Fiu al lui Dumnezeu, sau totalitatea Fiimii; Sinele creat de Dumnezeu prin extinderea spiritului Său; deşi Cristos creează ca Tatăl Său, El nu e Tatăl, deoarece Dumnezeu L-a creat pe Cristos, dar Cristos nu L-a creat pe Tatăl.
(Notă: a nu se raporta exclusiv la Isus.)

cunoaşterea – Cerul, sau lumea lui Dumnezeu şi a creaţiei Sale unificate înainte de separare, în care nu există diferenţe, nici forme, şi care este, prin urmare, în afara lumii percepţiei; a nu se confunda cu termenul popular de „cunoaştere", care implică dualismul unui subiect care cunoaşte şi al unui obiect care este cunoscut; în Curs, reflectă experienţa pură a nedualităţii, lipsită de dicotomia subiect-obiect.

Cursul de miracole – Cursul face numeroase referiri la el însuşi; obiectivul pe care îl urmăreşte nu e iubirea sau Dumnezeu, ci desfacerea, prin iertare, a obstacolelor ridicate de vinovăţia şi frica noastră în calea acceptării Sale de către noi; se concentrează, aşadar, mai mult asupra eului şi a mijloacelor de a-l desface, decât asupra lui Cristos sau a spiritului.

a da–a primi – *minte greşită*: dacă dai, ai mai puţin, întărind credinţa eului în carenţă şi în sacrificiu, şi ilustrând principiul eului „dă, ca să capeţi", potrivit căruia dă ca să poată căpăta altceva în schimb; crezând că ne poate dărui vinovăţie şi frică, eul are o versiune proprie asupra actului de a da, care este, de fapt, a proiecta;
minte corectă: a da este acelaşi lucru cu a primi, reflectând principiul abundenţei Cerului şi legea extinderii: spiritul nu poate pierde niciodată, din moment ce – atunci când dai iubire – o şi primeşti; darurile Spiritului Sfânt sunt calitative, nu cantitative, şi sporesc, aşadar, pe măsură ce sunt împărtăşite; acelaşi principiu funcţionează la nivelul eului, căci – dând vina (proiecţie) – o şi primeşti.

darul – *cunoaştere*: darurile lui Dumnezeu sunt iubirea, viaţa veşnică şi libertatea, care nu ni se iau înapoi niciodată, deşi pot fi negate în visarea lumii;

percepție: *minte greșită*: darurile eului sunt frica, suferința și moartea, deși deseori nu realizăm că sunt ceea ce sunt; darurile eului se „cumpără" prin sacrificiu;
minte corectă: darurile lui Dumnezeu sunt traduse de Spiritul Sfânt în iertare și bucurie, care ni se dau când le dăm altora.

a Doua Venire – vindecarea minții Fiimii; revenirea colectivă la conștiența realității noastre ca singurul Fiu al lui Dumnezeu, pe care am avut-o la creația noastră, Prima Venire; precedă Judecata de apoi, după care această lume a iluziei ia sfârșit.

Dumnezeu – prima Persoană a Treimii; Creatorul, Sursa întregii ființe sau a întregii vieți; Tatăl, a Cărui Paternitate e determinată de existența Fiului Său, Cristos; Prima Cauză, al Cărui Fiu este Efectul Său; esența lui Dumnezeu e spirit, împărtășit cu toată creația, a cărei unitate e starea Cerului.

eul – credința în realitatea sinelui separat sau fals, făcut să înlocuiască Sinele creat de Dumnezeu; gândul separării care dă naștere păcatului, vinovăției, fricii, precum și unui sistem de gândire bazat pe *specialitate* și menit să îl protejeze; partea minții care crede că e separată de Mintea lui Cristos; această minte

dedublată se compune din: mintea greșită și mintea corectă; folosit aproape întotdeauna pentru a denota „mintea greșită", dar poate include partea minții dedublate care poate învăța să aleagă mintea corectă.
(Notă: a nu se echivala cu „eul" psihanalizei, dar poate fi echivalat aproximativ cu întregul aparat psihic, din care face parte și „eul" psihanalitic.)

extinderea – *cunoaștere*: procesul continuu de creație, în care spiritul se extinde pe sine: crearea lui Cristos de către Dumnezeu; întrucât Cerul depășește timpul și spațiul, „extinderea" nu poate fi înțeleasă ca proces temporal sau spațial;
percepție adevărată: extinderea Spiritului Sfânt sau a viziunii lui Cristos sub forma iertării sau a păcii; modul în care Spiritul Sfânt folosește legea minții, prin contrast cu proiecția eului; din moment ce ideile nu își părăsesc sursa, ce se extinde rămâne în minte, de unde se reflectă în lumea iluziilor.

a face–a crea – spiritul creează, în timp ce eul face.
cunoaștere: creația are loc doar în cadrul lumii cunoașterii, creând adevărul;
percepție: facerea, denumită și creație greșită, duce numai la iluzii; termen folosit rar pentru Spiritul Sfânt, descris ca Făcător al lumii reale.

fața lui Cristos – simbol al iertării; fața inocenței adevărate văzute în altul când folosim viziunea lui Cristos, fără proiecțiile vinovăției noastre; este, așadar, extinderea la alții a stării de nevinovăție pe care o vedem în noi, independent de ce văd ochii fizici. (Notă: a nu se confunda cu fața lui Isus, nici cu ceva exterior.)

Fiul lui Dumnezeu – *cunoaștere*: a doua Persoană a Treimii; Cristos, adevăratul nostru Sine;
percepție: identitatea noastră ca Fii separați, sau Fiul lui Dumnezeu ca eu cu o minte greșită și o minte corectă; expresia biblică „fiul omului" se folosește uneori pentru a indica Fiul în starea de separare.

frica – sentimentul eului, prin contrast cu iubirea, sentimentul pe care ni l-a dat Dumnezeu; își are originea în pedeapsa care credem că e de așteptat pentru păcatele noastre și pe care o cere vinovăția noastră; groaza rezultată din ce credem că merităm ne face – prin dinamica negării și a proiecției – să ne apărăm atacându-i pe alții, ceea ce nu face decât să ne întărească sentimentul vulnerabilității și al fricii, stabilind un cerc vicios al fricii și al apărării.

iadul – tabloul iluzoriu al lumii de dincolo de moarte zugrăvit de eu, o lume care ne va pedepsi pentru păcatele noastre; iadul devine astfel vinovăția trecutului proiectată asupra viitorului, ocolind prezentul; folosit și pentru a denota sistemul de gândire al eului.

iertarea – examinarea *specialității* noastre cu Spiritul Sfânt sau cu Isus, fără vinovăție sau judecată; funcția specială care ne face să trecem de la percepția altuia ca „dușman" (ura specială) sau „mântuitor-idol" (iubire specială) la percepția lui ca frate sau prieten, înlăturând toate proiecțiile vinovăției care au fost aruncate asupra lui; expresia miracolului sau a viziunii lui Cristos, care vede toți oamenii uniți în Fiimea lui Dumnezeu, trecând cu vederea diferențele aparente care reflectă separarea: așadar, perceperea păcatului ca real face imposibilă iertarea adevărată; recunoașterea faptului că ne-am făcut singuri ce credem că ne-au făcut alții, din moment ce suntem responsabili pentru scenariile vieții noastre și, de aceea, numai noi ne putem lipsi de pacea lui Dumnezeu: îi iertăm, așadar, pe alții pentru ce *nu* ne-au făcut, nu pentru ce ne-au făcut.

Ispășirea – planul de corecție al Spiritului Sfânt, menit să desfacă eul și să vindece credința în separare; a apărut după separare și se va încheia când

fiecare Fiu separat își va împlini rolul în Ispășire, prin atingerea iertării totale; principiul ei este acela că separarea nu a avut loc niciodată.

Isus – sursa *Cursului*, persoana întâi a acestuia; cel care și-a încheiat rolul în cadrul Ispășirii, lucru care i-a dat posibilitatea să răspundă de întregul plan; depășindu-și eul, Isus a ajuns să se identifice cu Cristos, putându-ne servi acum drept model de învățare și sprijin omniprezent, când apelăm la el în dorința de a ierta. (Notă: a nu se identifica exclusiv cu Cristos, a doua Persoană a Treimii.)

iubirea – *cunoaștere*: esența ființei lui Dumnezeu și a relației Sale cu creația Sa, care e neschimbătoare și veșnică; nu poate fi definită sau predată, numai resimțită sau cunoscută, odată ce s-au înlăturat barierele vinovăției prin iertare;
percepție adevărată: imposibilă în lumea iluzorie a percepției, dar exprimată aici prin iertare; sentimentul transmis de Dumnezeu, prin contrast cu sentimentul de frică pe care îl transmite eul, și reflectat în orice expresie de reală unire cu altul.

învierea – trezirea din visul morții; totala schimbare totală mentală ce depășește eul și percepțiile lui asupra lumii, trupului și morții, dându-ne posibilitatea să ne identificăm complet cu adevăratul nostru Sine; se referă, deopotrivă, la învierea lui Isus.

Judecata de apoi – *cunoaștere*: prin contrast cu noțiunea tradițional-creștină a judecății și pedepsei, pentru a reflecta relația de iubire dintre Dumnezeu și *toți* Fiii Săi: Judecata Sa Finală; *percepție adevărată*: prin contrast cu noțiunea tradițional-creștină a judecății și pedepsei, și echivalată cu sfârșitul Ispășirii când, în urma celei de-a Doua Veniri, se face distincția finală între adevăr și iluzie, se desface toată vinovăția și ni se redă conștiența că suntem Cristos – Fiul Dumnezeului Cel viu.

liberul arbitru (1) – existent numai în lumea iluzorie a percepției, unde Fiul lui Dumnezeu pare să aibă puterea de a se separa de Dumnezeu; din moment ce, la nivel perceptual, am ales să fim separați, putem alege și să ne schimbăm mințile; această libertate de a alege – între mintea greșită și mintea corectă – e singura posibilă în lumea aceasta; în starea nedualistă a unității desăvârșite din Cer, nu există opțiuni și, de aceea, liberul arbitru, după cum îl înțelegem în mod obișnuit, nu are niciun înțeles în realitate.
(Notă: a nu se confunda cu „libertatea de voință“, care reflectă faptul că eul *nu* poate întemnița Voia lui Dumnezeu, care trebuie să rămână mereu liberă.)

liberul arbitru (2) – un aspect al liberului nostru arbitru în cadrul iluziei: suntem liberi să credem ce vrem despre ce e realitatea, dar – din moment ce realitatea a fost creată de Dumnezeu – nu suntem liberi să o schimbăm în niciun fel; gândurile noastre nu afectează realitatea, dar afectează ce credem că e realitatea şi modul în care o resimţim.

magia – încercarea de a rezolva o problemă acolo unde nu este; adică, încercarea de a rezolva o problemă la nivelul minţii prin mijloace fizice sau „lipsite de minte": strategia eului de a ţine adevărata problemă – credinţa în separare – departe de Răspunsul lui Dumnezeu; vinovăţia este proiectată în afara minţilor noastre asupra altora (atac) sau asupra trupurilor noastre (boală), după care se urmăreşte corectarea ei în locul respectiv, în loc să fie desfăcută în minţile noastre, prin aducerea ei la Spiritul Sfânt; denumită „vindecare falsă" în *Cântecul rugăciunii*.

mântuirea – Ispăşirea, sau desfacerea separării; suntem „mântuiţi" de *credinţa* noastră în realitatea păcatului şi a vinovăţiei prin schimbarea minţii prilejuită de iertare şi de miracol.

mecanismele de apărare – *minte greşită*: dinamica pe care o folosim să ne „protejăm" de vinovăţia noastră, de frică şi de atacul aparent al altora; cele mai importante dintre ele sunt negarea şi proiecţia; prin esenţa lor, „mecanismele de apărare fac tocmai lucrul de care apără", întărind credinţa în propria noastră vulnerabilitate, care ne sporeşte frica şi ne consolidează credinţa că avem nevoie de apărare;
minte corectă: reinterpretate ca mijloace de a ne elibera de frică: de exemplu, negarea neagă „negarea adevărului", iar proiectarea vinovăţiei noastre ne dă posibilitatea să fim conştienţi de lucrul pe care l-am negat, ca să îl putem ierta cu adevărat.

mintea – *cunoaştere*: agentul activator al spiritului, cu care este aproximativ echivalentă, furnizându-i energia creatoare;
percepţie: agentul alegerii; suntem liberi să credem că minţile noastre pot fi separate sau desprinse de Mintea lui Dumnezeu (mintea greşită), sau că pot fi restituite acesteia (mintea corectă); mintea scindată poate fi înţeleasă ca fiind alcătuită din trei părţi: mintea greşită, mintea corectă şi partea minţii (factorul de decizie) care alege între ele; a nu se confunda cu creierul, care e un organ fizic, deci un aspect al sinelui nostru trupesc.

mintea corectă – partea minţilor noastre separate care conţine Spiritul Sfânt – Vocea iertării şi a raţiu-

nii; ni se cere, în repetate rânduri, să o alegem în locul minții greșite, să urmăm călăuzirea Spiritului Sfânt, în locul călăuzirii eului, și să revenim, așadar, la starea Unei Minți a lui Cristos.

mintea greșită – partea minților noastre separate și dedublate care conține eul – vocea păcatului, vinovăției, fricii și atacului; ni se cere, în repetate rânduri, să alegem mintea corectă în locul minții greșite, care ne închide tot mai mult în lumea separării.

miracolul – schimbarea minții care ne reorientează percepția de la lumea eului, bazată pe păcat, vinovăție și frică, la lumea Spiritului Sfânt, bazată pe iertare; reversează proiecția, redând minții funcția ei cauzativă, dându-ne posibilitatea să mai alegem o dată; transcende legile acestei lumi, pentru a reflecta legile lui Dumnezeu; realizat prin unirea cu Spiritul Sfânt sau cu Isus, fiind mijlocul prin care vindecăm mințile noastre și ale altora.
(Notă: a nu se confunda cu miracolele înțelese în sens popular – acela de schimbări în cadrul unor fenomene exterioare.)

moartea – *minte greșită*: mărturia finală la realitatea aparentă a trupului și a separării noastre de Creatorul nostru, Care e viață; dacă trupul moare, el trebuie să

fi fost viu, ceea ce înseamnă că eul – cel care l-a făcut – trebuie să fie real și viu, deopotrivă; văzută de eu ca pedeapsă supremă pentru păcatul de a ne fi separat de Dumnezeu;
minte corectă: depunerea liniștită a trupului după ce și-a atins scopul ca mijloc didactic.

negarea – *minte greșită*: evitarea vinovăției prin împingerea deciziei care a făcut-o în afara conștienței, făcând-o astfel inaccesibilă corecției sau Ispășirii; echivalent aproximativ al reprimării; protejează credința eului că el este sursa noastră, și nu Dumnezeu;
minte corectă: folosită pentru a nega greșeala și a afirma adevărul: a nega „negarea adevărului".

O Minte – Mintea lui Dumnezeu sau a lui Cristos; extinderea lui Dumnezeu e Mintea unificată a Fiimii; depășind atât mintea corectă, cât și mintea greșită, ea există doar la nivelul cunoașterii și al Cerului.

păcatul – credința în realitatea separării noastre de Dumnezeu, considerată de eu un act imposibil de corectat, deoarece reprezintă atacul nostru la adresa Creatorului nostru, Care nu ne va ierta niciodată; duce la vinovăție, care cere pedeapsă; echivalent cu separarea; noțiunea principală în sistemul de gândire

al eului, din care decurg, în mod logic, toate celelalte; pentru Spiritul Sfânt, o greşeală în gândirea noastră, care trebuie corectată – adică, iertată şi vindecată.

percepţia – NIVELUL I: lumea dualistă a formei şi a diferenţelor de după separare, aflată în raport de excludere (reciprocă) cu lumea nedualistă a cunoaşterii; această lume se naşte din credinţa noastră în separare şi nu are realitate în afara acestui gând;
NIVELUL II: provine din proiecţie: ce vedem în interior determină ce vedem în afara noastră; este crucială, aşadar, interpretarea pe care o dăm „realităţii", şi nu ce pare real în mod obiectiv;
minte greşită: percepţia păcatului şi a vinovăţiei întăreşte credinţa în realitatea separării;
minte corectă: percepţia ocaziilor de a ierta serveşte la desfacerea credinţei în realitatea separării.

percepţia adevărată – capacitatea de a vedea prin ochii lui Cristos; viziunea iertării care corectează percepţiile false ale eului în privinţa separării, prin reflectarea adevăratei unităţi a Fiului lui Dumnezeu; a nu se echivala cu văzul fizic; e atitudinea care desface proiecţiile vinovăţiei, permiţându-ne să vedem lumea reală în locul lumii păcatului, fricii, suferinţei şi morţii.

predare–învăţare – ce credem că suntem e ceea ce predăm mereu, iar ce predăm ne întăreşte credinţa: predarea şi învăţarea au loc, aşadar, tot timpul, sunt identice de fapt şi nu pot fi separate una de alta; ce alegem să predăm şi să învăţăm provine din identitatea noastră ca spirit sau ca eu.

principiul carenţei – un aspect al vinovăţiei; credinţa că suntem goi şi incompleţi, lipsiţi de cele necesare; ne face să ne căutăm idoli sau relaţii speciale ca să compensăm carenţa pe care o simţim în noi; prin contrast cu principiul dumnezeiesc al abundenţei.

profesorul lui Dumnezeu – în clipa în care am decis să ne unim cu cineva, o decizie de a intra în Ispăşire, devenim profesori ai lui Dumnezeu; predând lecţia de iertare a Spiritului Sfânt, o învăţăm şi noi, recunoscând că Profesorul nostru e Spiritul Sfânt, Care predă prin noi prin exemplul iertării şi al păcii noastre; denumit şi „făcător *de miracole*", „mesager", „slujitor al lui Dumnezeu"; sinonim pentru studenţii *Cursului de miracole.*

proiecţia – legea fundamentală a minţii: proiecţia face percepţia – ce vedem în interior determină ce vedem în afara minţilor noastre.
minte greşită: întăreşte vinovăţia, deplasând-o

asupra altuia, atacând-o apoi acolo şi negându-i prezenţa în noi înşine; o încercare de a muta responsabilitatea separării de la noi la alţii;
minte corectă: principiul extinderii, care desface vinovăţia, permiţând iertării Spiritului Sfânt să se extindă (proiecteze) prin noi.

răstignirea – un simbol al atacului eului asupra lui Dumnezeu şi, prin urmare, asupra Fiului Său, stând mărturie pentru „realitatea" suferinţei, a sacrificiului, a victimizării şi a morţii, pe care pare să le manifeste lumea; se referă, deopotrivă, la uciderea lui Isus, un exemplu extrem, care ne învaţă că adevărata noastră Identitate ca iubire nu poate fi distrusă niciodată, pentru că moartea nu are nicio putere asupra vieţii.

relaţia sfântă – mijlocul Spiritului Sfânt de a desface relaţia nesfântă sau specială, trecând de la obiectivul vinovăţiei la cel al iertării sau la adevăr; procesul de iertare prin care cel ce l-a perceput pe altul ca separat se uneşte cu el, în mintea lui, prin viziunea lui Cristos.

relaţiile speciale – relaţii asupra cărora ne proiectăm vinovăţia şi cu care înlocuim iubirea şi adevărata noastră relaţie cu Dumnezeu; mijloacele de apărare

care ne întăresc credinţa în principiul carenţei în timp ce par să îl desfacă – făcând exact lucrul de care vor să ne apere; de fapt, relaţiile speciale încearcă să umple lipsa percepută în noi, luând de la alţii, care trebuie consideraţi atunci separaţi, întărind astfel o vinovăţie ce provine, la urma urmei, din pretinsa noastră separare de Dumnezeu: gândul atacului care e originea sentimentului nostru de lipsă; toate relaţiile din lumea aceasta încep ca relaţii speciale, deoarece încep cu perceperea separării şi a diferenţelor, care trebuie apoi corectate de Spiritul Sfânt prin iertare, transformând relaţia într-o relaţie sfântă; *specialitatea* are două forme: ura specială justifică proiecţia vinovăţiei prin atac; iubirea specială ascunde atacul în iluzia iubirii, unde credem că nevoile noastre speciale sunt satisfăcute de oameni speciali cu atribute speciale, pentru care îi iubim: în acest sens, iubirea specială este echivalentul aproximativ al dependenţei, care stârneşte dispreţ sau ură.

revelaţia – comunicarea directă de la Dumnezeu la Fiul Său, reflectând forma originară de comunicare prezentă în creaţia noastră; sensul ei este de la Dumnezeu la Fiul Său, dar nu şi invers; întoarcerea momentană la această stare e posibilă în lumea aceasta.

rugăciunea – aparține lumii percepției, în felul în care o înțelegem cu toții, căci Îi cere lui Dumnezeu ceva de care credem că avem nevoie; singura noastră rugăciune adevărată, pe de altă parte, este rugăciunea pentru iertare, din moment ce aceasta ne ajută să reconștientizăm că avem deja lucrul de care avem nevoie; în felul în care e folosită în Curs, include experiențele comuniunii cu Dumnezeu care urmează după perioade de liniștire sau meditație; comparată cu o scară în *Cântecul rugăciunii*, subliniind atât procesul de iertare, cât și comuniunea dintre Dumnezeu și Cristos, Cântecul ce se află tocmai la capătul scării.

separarea – credința în păcat, care afirmă o identitate separată de Creatorul nostru; a părut să aibă loc cândva, iar sistemul de gândire care a luat naștere din această idee este reprezentat de eu; rezultatul e o lume a percepției și a formei, a durerii, a suferinței și a morții, reală în timp, dar necunoscută în veșnicie.

sinele – adevărata noastră Identitate ca Fiu al lui Dumnezeu; sinonim cu Cristos, a doua Persoană a Treimii, și contrastat cu sinele eului pe care l-am făcut ca înlocuitor al creației lui Dumnezeu; folosit rareori pentru a indica Sinele lui Dumnezeu.

specialitatea – vezi: *relațiile speciale*

spiritul – natura adevăratei noastre realități, care – ținând de Dumnezeu – este neschimbătoare și eternă; prin contrast cu trupul, întruparea eului, care se schimbă și moare; Gândul din Mintea lui Dumnezeu care este Cristos unificat.

Spiritul Sfânt – a treia Persoană a Treimii, descrisă metaforic în Curs ca Răspunsul lui Dumnezeu la separare; Legătura care asigură comunicarea dintre Dumnezeu și Fiii Săi separați, Puntea peste fisura dintre Mintea lui Cristos și mintea noastră dedublată; amintirea lui Dumnezeu și a Fiului Său pe care am luat-o cu noi în vis; Cel Care ne vede iluziile (percepție) și ne conduce prin ele la adevăr (cunoaștere); Vocea pentru Dumnezeu Care vorbește pentru El și pentru adevăratul nostru Sine, aducându-ne aminte de Identitatea pe care am uitat-o; cunoscut și sub numele de Punte, Mângâietor, Călăuză, Mediator, Profesor și Traducător.

timpul – NIVELUL I: face parte integrantă din lumea separării iluzorii a eului, prin contrast cu veșnicia care nu există decât în Cer; timpul pare să fie liniar; de fapt, e conținut într-o minusculă clipă, care a fost corectată și desfăcută deja de Spiritul Sfânt;

NIVELUL II: *minte greşită*: mijloc de menţinere a eului, păstrând păcatele trecutului prin vinovăţie, proiectată în viitor prin frica de pedeapsă, şi ignorând prezentul, lucrul cel mai apropiat de veşnicie;
minte corectă: mijloc de desfacere a eului, iertând trecutul prin clipa sfântă, care e intermediarul miracolelor; când se va desăvârşi iertarea, lumea timpului va realiza obiectivul Spiritului Sfânt şi va dispărea pur şi simplu.

Treimea – nu e posibil să înţelegem unitatea Nivelurilor Sale în lumea aceasta; acestea se compun din: 1) Dumnezeu, Tatăl şi Creatorul, 2) Fiul Său, Cristos, adevăratul nostru Sine, Care cuprinde creaţiile noastre, 3) Spiritul Sfânt, Vocea pentru Dumnezeu.

trupul – NIVELUL I: întruparea eului; gândul separării proiectat de minte şi devenit formă; mărturia realităţii aparente a separării, care limitează iubirea şi o exclude din conştienţa noastră; include atât trupurile noastre fizice, cât şi personalităţile noastre;
NIVELUL II: neutru din fire, nici „bun“, nici „rău“; rostul lui e cel pe care i-l dă mintea;
minte greşită: simbolul vinovăţiei şi al atacului;
minte corectă: mijlocul de a preda şi de a învăţa iertarea, prin care se desface vinovăţia eului; instrumentul mântuirii prin care vorbeşte Spiritul Sfânt.

vinovăţia – sentimentul prin care trecem cu privire la păcat; reflectarea ei din minţile noastre poate fi văzută în toate sentimentele şi credinţele negative pe care le avem la adresa noastră, cele mai multe dintre care sunt inconştiente; se bazează pe sentimentul nevredniciei noastre subiacente, care pare să depăşească până şi puterea de iertare a lui Dumnezeu, Care credem – în mod greşit – că ne cere pedepsirea pentru păcatul separării pe care doar pare că l-am comis împotriva Lui; urmând sfatul eului, care ne spune că examinarea vinovăţiei noastre ne-ar distruge, îi negăm prezenţa în minţile noastre şi o proiectăm apoi în afară, sub forma atacului, fie asupra altora, ca mânie, fie asupra propriilor noastre trupuri, ca boală.

vindecarea – corecţia adusă, în cadrul minţii, la credinţa în boală care face separarea şi trupul să pară reale; efectul unirii cu o altă persoană întru iertare, mutându-ne percepţia de la nişte trupuri separate – sursa tuturor bolilor – la scopul pe care îl împărtăşim cu toţii în această lume: acela de a vindeca; din moment ce vindecarea se bazează pe credinţa că adevărata noastră Identitate e spiritul, nu trupul, orice boală trebuie să fie iluzorie, pentru că numai un trup sau un eu poate suferi; vindecarea reflectă, aşadar, principiul că miracolele nu au o ordine a dificultăţii.

visul – starea de după separare, în care Fiul lui Dumnezeu visează o lume a păcatului, a vinovăției și a fricii, crezând că aceasta reprezintă realitatea, în timp ce Cerul reprezintă visul; Fiul, cel ce visează, e *cauza* lumii, care e *efectul*, deși această relație cauzală apare răsturnată în lumea aceasta, unde părem să fim efectul sau victimele lumii; folosit uneori să denote visele din timpul somnului, deși nu există nicio diferență reală între ele și cele pe care le avem când suntem treji, pentru că ambele țin de lumea iluzorie a percepției.

Vocea pentru Dumnezeu – vezi: *Spiritul Sfânt*

INDICE DE TRIMITERI LA
CURSUL DE MIRACOLE

text

culegere de exerciții pentru studenți

culegere de exerciții (continuare)

manual pentru profesori

explicații terminologice

FOUNDATION FOR A COURSE IN MIRACLES ®

Kenneth Wapnick şi-a obţinut doctoratul în psihologie clinică la Universitatea Adelphi în 1968. A fost prietenul apropiat şi asociatul lui Helen Schucman şi al lui William Thetford, cele două persoane a căror decizie de a-şi uni eforturile în vederea unui interes comun a declanşat dictarea CURSULUI DE MIRACOLE. Kenneth lucrează cu *Cursul* din 1973, când a început să scrie pe tema lui, să îl predea şi să îi utilizeze principiile în activitatea sa de psihoterapeut. Face parte din Consiliul de Administraţie al Fundaţiei pentru Pace Lăuntrică (Foundation for Inner Peace), fundaţia care se ocupă de publicarea CURSULUI DE MIRACOLE.

În 1983 Kenneth şi soţia sa, Gloria, au înfiinţat Fundaţia CURSULUI DE MIRACOLE (Foundation for A COURSE IN MIRACLES), iar în 1984 fundaţia s-a transformat în Centrul de Predare şi Vindecare din Crompond, New York, a cărui capacitate a fost curând depăşită. În 1988 cei doi au deschis o Academie şi un Centru de Refugiu Spiritual în nordul Statului New York. În 1995 au înfiinţat Institutul pentru Predarea Păcii Lăuntrice prin Intermediul CURSULUI DE MIRACOLE, o societate didactică pe acţiuni, acreditată de Consiliul Rectoratelor Statului New York. În 2001, odată cu mutarea sediului Fundaţiei la Temecula, în California, activitatea didactică a Fundaţiei s-a reorientat pe predarea electronică. Fundaţia publică o circulară trimestrială, „The Lighthouse“ (Farul), care se distribuie gratuit. În cele ce urmează, Kenneth şi Gloria îşi expun viziunea asupra Fundaţiei.

În primii ani în care am studiat *Cursul de miracole*, răstimp în care l-am predat – în paralel – şi i-am aplicat principiile în profesiile noastre de psihoterapeut şi, respectiv, profesor şi administrator şcolar, ni s-a părut evident că nu se numără printre cele mai simple sisteme de gândire. Nu e vorba numai de priceperea intelectuală a învăţăturilor *Cursului*, ci şi de aplicarea – poate şi mai importantă – a acestor învăţături la viaţa noastră personală. Ni s-a părut evident, de la bun început, că avem de-a face cu un curs care se pretează la o predare paralelă cu cea pe care o desfăşoară Spiritul Sfânt în ocaziile zilnice prilejuite de relaţiile noastre cu alţii, despre care se discută în primele pagini ale manualului pentru profesori.

Într-o zi, cu ani în urmă, în timp ce Kenneth discuta aceste idei cu Helen Schucman, Helen i-a împărtăşit viziunea unui centru didactic ca un templu alb, cu o cruce de aur în vârf. Deşi era o imagine simbolică, am înţeles că reprezenta ce urma să devină acest centru didactic: un loc în care se manifesta persoana lui Isus şi mesajul lui din *Cursul de miracole*. Vedem uneori imaginea unui far care îşi aruncă lumina în largul mării, chemându-i la el pe toţi cei ce o caută. Pentru noi, lumina aceasta e învăţătura iertării care se desprinde din Curs, pe care sperăm să o împărtăşim cu cei atraşi de forma de predare a Fundaţiei şi de viziunea pe care o are asupra *Cursului*.

Această viziune provine din convingerea că Isus ne-a oferit *Cursul* – în momentul şi în forma în care a venit – din

câteva motive. Iată câteva din ele:

1) necesitatea vindecării minții de credința că atacul mântuiește; aceasta se realizează prin iertare, care desface credința în realitatea separării și a vinovăției;

2) sublinierea importanței lui Isus și/sau a Spiritului Sfânt ca Profesor blând și iubitor, și cultivarea unei relații personale cu Profesorul respectiv;

3) corectarea greșelilor creștinismului, mai ales unde insistă asupra inerenței suferinței, a sacrificiului, a separării și a sfintelor taine în planul dumnezeiesc al mântuirii.

Gândirea noastră a fost inspirată mereu de Platon (și de mentorul lui, Socrate), atât omul, cât și învățăturile lui. Academia lui Platon era un loc în care oameni profunzi și serioși veneau să îi studieze filosofia într-o atmosferă prielnică învățării, după care reveneau la profesiile lor să implementeze ce fuseseră învățați de marele filosof. Datorită modului în care a îmbinat idealurile filosofice abstracte cu experiența, școala lui Platon ne-a părut modelul ideal pentru centrul didactic pe care l-am condus atâția ani.

Considerăm, prin urmare, că scopul principal al Fundației e să ajute studenții *Cursului de miracole* să aprofundeze înțelegerea acestui sistem de gândire, din punct de vedere conceptual și empiric, pentru a deveni instrumente mai active ale învățăturii lui Isus în propriile lor vieți. Din moment ce predarea iertării fără elementul empiric e un lucru zadarnic, unul dintre obiectivele concrete ale Fundației este să ajute la facilitarea procesului prin care studenții

ajung să știe că păcatele lor sunt iertate și că Dumnezeu îi iubește cu adevărat. Numai așa poate Spiritul Sfânt să Își extindă Iubirea, prin ei, la alții.

Pasul nostru următor a fost, până la un punct, o reacție la „revoluția electronică", având ca rezultat mutarea sediului Fundației la Temecula, în California. Odată cu mutarea Fundației într-un centru nerezidențial, interesul pe care l-am acordat prezentărilor făcute complet pe viu a fost reorientat – deși nu în exclusivitate – în direcția formelor de predare electronice și digitale, pentru a beneficia la maximum de pe urma noilor tehnici electronice de comunicare audiovizuală. Această reorientare ne va îngădui să lărgim sfera de influență a activității noastre didactice, al cărei conținut va rămâne identic, permițând formei de predare să se adapteze la cerințele secolului 21.

Material aferent *Cursului de miracole*
de Kenneth Wapnick, Ph.D.

Cărți

(Descrierea amănunțită a acestor titluri se găsește la pagina de internet a Fundației, , sau în catalogul pe care îl distribuim gratuit.)

Christian Psychology in A Course in Miracles (Psihologia creștină a *Cursului de miracole*). Ediția a doua, adăugită. ISBN 0-933291-14-0 • #B-1 • Carte broșată • 90 pagini. US$5. Casetă audio după ediția a doua a cărții, în lectura lui Kenneth Wapnick • #T-2. US$10.

Editată și în limba spaniolă

A Talk Given on A Course in Miracles: An introduction. (Introducere generală la *Cursul de miracole*). Ediția a șaptea. ISBN 0-933291-16-7 • #B-3 • Carte broșată • 131 pagini. US$6.

Editată și în limbile spaniolă, portugheză, germană[1] *olandeză, franceză, daneză, italiană, afrikaans*

[1] Traducerile în limba germană pot fi comandate contactând: Greuthof Verlag und Vertrieb GmbH • Herrenweg 2 • D 79261 Gutach i. Br. • Germania • Tel. 07681-6025 • FAX 07681-6027.

Glossary-Index for A Course in Miracles (Glosar și indice la *Cursul de miracole*). Ediția a cincea, revizuită și adăugită. ISBN 0-933291-03-5 • #B-4 • Copertă maleabilă • 349 pag. US$10.

Editată și în limbile spaniolă, germană

Forgiveness and Jesus: The Meeting Place of A Course in Miracles and Christianity (Iertare și Isus: Punctul de întâlnire a *Cursului de miracole* cu creștinismul). Ediția a șasea. ISBN 0-933291-13-2 • #B-5 • Carte broșată • 399 pagini. US$16.

Editată și în limbile spaniolă, germană

The Fifty Miracle Principles of A Course in Miracles (Cele cincizeci de principii ale miracolelor din *Cursul de miracole*). Ediția a cincea. ISBN 0-933291-15-9 • #B-6 • Carte broșată • 107 pagini. US$8.

Editată și în limbile spaniolă, germană

Awaken from the Dream (Trezește-te din vis). Ediția a doua. Gloria și Kenneth Wapnick.

ISBN 0-933291-04-3 • #B-7 • Carte broșată • 132 pagini. US$10.

Editată și în limbile germană, spaniolă

The Obstacles to Peace (Obstacolele din calea păcii).

ISBN 0-933291-05-1 • #B-8 • Carte broșată • 295 pagini. US$12.

Love Does Not Condemn: The World, the Flesh, and the Devil According to Platonism, Christianity, Gnosticism, and A Course in Miracles (Iubirea nu condamnă: Lumea, trupul şi diavolul în platonism, creştinism, gnosticism şi în *Cursul de miracole*). ISBN 0-933291-07-8 • #B-9 • Volum cartonat • 614 pagini. US$25.

A Vast Illusion: Time According to A Course in Miracles (O iluzie vastă: Timpul potrivit *Cursului de miracole*). Ediţia a doua. ISBN 0-933291-09-4 • #B-10 • Carte broşată • 345 pagini. US$12.

Editată şi în limba germană

Absence from Felicity: The Story of Helen Schucman and Her Scribing of A Course in Miracles (Absent din fericire: Povestea lui Helen Schucman şi a felului în care i s-a dictat *Cursul de miracole*). Ediţia a doua. ISBN 0-933291-08-6 • #B-11 • Carte broşată • 498 pagini. US$17.

Editată şi în limba germană

Overeating: A Dialogue. An Application of the Principles of A Course in Miracles (Consumul excesiv de alimente: Dialog. Aplicaţie a principiilor *Cursului de miracole*). Ediţia a doua. ISBN 0-933291-11-6 • #B-12 • Carte broşată • 70 pagini. US$5.

A Course in Miracles and Christianity: A Dialogue (*Cursul de miracole* şi creştinismul: Dialog). Kenneth Wapnick şi W. Norris Clarke, S.J.

ISBN 0-933291-18-3 • #B-13 • Carte broşată • 110 pagini. US$7.

Editată şi în limbile spaniolă, germană

The Most Commonly Asked Questions About A Course in Miracles (Cele mai frecvente întrebări pe tema *Cursului de miracole*). Gloria şi Kenneth Wapnick. ISBN 0-933291-21-3 • #B-14 • Carte broşată • 144 pagini. US$8.

Editată şi în limbile spaniolă, germană, olandeză

The Message of A Course in Miracles. Volume One: All Are Called. Volume Two: Few Choose to Listen (Mesajul *Cursului de miracole.* Volumul întâi: Toţi sunt chemaţi. Volumul al doilea: Puţini aleg să audă).

Volumul întâi, 380 pagini; Volumul al doilea, 239 pagini. ISBN 0-933291-25-6 • #B-15 • Carte broşată. US$22 (set 2 vol.).

Editată şi în limbile germană, spaniolă

The Journey Home: "The Obstacles to Peace" in A Course in Miracles (Călătoria spre casă: „Obstacolele din calea păcii" în *Cursul de miracole*). Gloria şi Kenneth Wapnick. ISBN 0-933291-24-8 • #B-16 • Carte broşată • 510 pag. US $16.95.

Ending Our Resistance to Love: The Practice of A Course in Miracles (Încetarea rezistenţei noastre la iubire: Practicarea *Cursului de miracole*). ISBN 1-59142-132-2 • #B-17 • Carte broşată • 94 pagini. US$5.

Life, Death, and Love: Shakespeare's Great Tragedies and A Course in Miracles. Four-volume set based on King Lear, Hamlet, Macbeth, and Othello (Viață, moarte și iubire: Marile tragedii shakespeariene și *Cursul de miracole*. Set de 4 volume bazat pe piesele Regele Lear, Hamlet, Macbeth și Othello).

Volumul 1, 106 pagini; Volumul 2, 104 pagini;
Volumul 3, 82 pagini; Volumul 4, 91 pagini.

ISBN 1-59142-142-X • #B-18 • Carte broșată. US$25 (set 4 vol.).

The Healing Power of Kindness – Volume One: Releasing Judgment (Puterea tămăduitoare a bunătății – Volumul întâi: Cum ne dezbărăm de judecată). ISBN 1-59142-147-0 • #B-19 • Carte broșată • 107 pagini. US$6

Pentru a se comanda aceste titluri, vizitați siteul www.facim.org, sau pe adresa

Foundation for A Course in Miracles
Dept. B
41397 Buecking Drive
Temecula, CA 92590, S.U.A.
(951) 296-6261 • FAX (951) 296-5455

* * * * *

CĂRȚI PUBLICATE DE EDITURA FOR YOU

Monica Vișan	
Metodă rapidă de învățare a gramaticii limbii engleze	6,50 RON
Exerciții de gramatică engleză vol I	5,50 RON
Exerciții de gramatică engleză vol. II	7,50 RON
Neale Donald Walsch	
Conversații cu Dumnezeu, volumul I	6,50 RON
Conversații cu Dumnezeu, volumul II	6,50 RON
Conversații cu Dumnezeu, volumul III	8,00 RON
Prietenie cu Dumnezeu	8,00 RON
Comuniune cu Dumnezeu	6,00 RON
Momente de grație	6,00 RON
Cei ce aduc lumina	3,00 RON
Intrebări și răspunsuri la Conversații cu Dumnezeu	9,00 RON
Conversații cu Dumnezeu pentru adolescenți și părinți	8,00 RON
Noile Revelații	13,00 RON
Paul Ferrini	
Iubire fără condiții, Reflecții ale Minții Christice .	3,50 RON
Liniștea inimii, Reflecții ale Minții Christice, partea a II-a	6,00 RON
Miracolul iubirii, Reflecții ale Minții Christice, partea a III-a	5,00 RON

Intoarcerea în grădină,	
Reflecții ale Minții Christice, partea a IV-a	5,00 RON
Cuvinte de înțelepciune pentru fiecare zi	7,00 RON
Amour sans conditions (lb. franceză)	10,00 RON
Legile Dragostei	8 RON
Puterea Dragostei	8 RON
Debbie Ford	
Partea întunecată a căutătorilor de lumină	6,00 RON
Intrebări potrivite	5,00 RON
Secretul umbrei	12,00 RON
John J. Falone	
Frecvența Geniu,	
instrucțiuni de accesare a Minții Cosmice	10,00 RON
***	
ET 101. Manual cosmic cu instrucțiuni	
pentru evoluție planetară	3,00 RON
Suzanne Ward	
Matei, vorbește-mi despre rai	6,00 RON
Revelații pentru o nouă eră.	7,50 RON
Iluminări pentru o nouă eră	12,50 RON
Vocile Universului	11,00 RON
Era iluminării	16,00 RON
Jasmuheen	
A trăi cu lumină	6,00 RON
In rezonanță	12,00 RON
Hrană pentru zei	12,00 RON
Legea iubirii	18,00 RON
Biocâmpuri și extaz	18,00 RON

Radianța divină	18,00 RON
Ken Keyes și Penny Keyes	
Rețete pentru fericire	3,00 RON
Russ Michael	
Sufletul pereche te cheamă	6,00 RON
Tom Kenyon și Virginia Essene	
Invățătura Hathor;	
Mesaje de la o civilizație înălțată.	6,50 RON
Deepak Chopra	
Vindecarea sufletului	
de frică și suferință	6,00 RON
Calea spre iubire	12,00 RON
Intinerește și trăiește mai mult	12,00 RON
Ram Dass	
Rânduri pentru suflet	4,50 RON
Shirley MacLaine	
Camino	8,50 RON
Lee Carroll și Jan Tober	
Copiii Indigo	9,00 RON
James F. Twyman	
Emisarii luminii	9,00 RON
Emisarii Iubirii	7,00 RON
Pacea lăuntrică	6,00 RON
Bruce Davis	
Izvorul vindecării e iubirea	7,50 RON
Pacea simplă a sufletului	5,50 RON
(Viața spirituală a Sf. Francis de Assisi)	
Mânăstire fără ziduri	7,50 RON

Marianne Williamson

Iubire magică	7,50 RON
Grația de fiecare zi	9,00 RON

Dr. Doreen Virtue

Copiii Indigo: cum să-i hrănim și să-i îngrijim	8,00 RON
Copiii de cristal	3,50 RON

Sri Vasudeva

Voi sunteți lumina	5,50 RON
Divinitatea lăuntrică	5,50 RON

Sotirios Crotos

Ucenicul lui Iisus Hristos	7,00 RON

Anthony de Mello

Conștiența	5,50 RON

Tobias

Seria Creatorului	14,00 RON
Seria Înălțării	22,00 RON

Gregg Krech

Naikan	7,00 RON

Stuart Wilde

Forța	5,00 RON

Carlos Warter

Reîntoarcerea la sacru	10,00 RON

Gregg Braden

Efectul Isaia	12,00 RON
Codul lui Dumnezeu	18,00 RON
Trezirea la punctul zero	22,00 RON

Brian Tracy

Succesul în viață	18,00 RON

Beata Bishop

Vremea vindecării	15,00 RON

Jami Lin

Aromaterapie și Feng Shui	9,00 RON

Dianne Lancaster

Copiii Indigo – de la mânie la iubire	15,00 RON

Lisette Larkins

De vorbă cu extratereștrii	18,00 RON

Dr. Max Gerson

O terapie naturală eficientă pentru tratarea cancerului și a altor boli grave (cu DVD inclus)	31 RON

Sorin Telimbeci

Călătoriile tânărului înțelept	15.00 RON

Drunvalo Melchizedek

Spațiul sacru al inimii	8 RON

Joan Borysenko

Vina ne învață, iubirea ne vindecă	18 RON

Elena Cociș si Nicolae Oprică

Razele inițiatice ale arhanghelilor.	28 RON

Carmen Harra

Decodificarea destinului	10 RON
Semne, secrete și simboluri	6 RON

Kostas Danaos

Magul din Iava	16 RON

Robert Rabbin

Pune suflet în ceea ce faci	12 RON

Tristan

Clepsidra cu pași 19 RON

RAMTHA

Cartea Albă 24 RON

James Twyman, Gregg Braden, Doreen Virtue

Pacea lăuntrică 6 RON

Steve Rother

Bun venit acasă. Noua planetă Pământ 18 RON

Erik Pearl

Reconectarea 16 RON

Daphne Rose Kingma

Iubește-te pe tine însuți 7 RON

Kenneth Wapnick

Introducere generală la Cursul de miracole 7 RON

IN PREGATIRE

Neale Donald Walsch

Dumnezeul de mâine

Acasă cu Dumnezeu

Paul Ferrini

Cum să creăm o relație spirituală

Christul cel viu

Iluminare pentru fiecare

Jasmuheen

Vindecare armonioasă

Prana

Gregg Braden

Umblând între lumi

Augusto Cury

Părinți inteligenți, profesori fascinanți

Michael Dawson

Vindecarea cauzei

Iertarea

Brian Weiss

Același suflet, multe trupuri

Aurelia Louise Jones

Telos, vol. I, II și III

Stuart Wilde

Certitudini. Imbolduri

Evelyn Fuqua

De la Sirius, la Pământ

Maureen Moss

BLISS

Jim Tucker

Viață înainte de viață

Ron Baker

O lume în curs de vindecare

Ramtha

Ghidul începătorului pentru crearea realității

Daniel Meurois-Givaudan

Când nimeni nu te vrea

Bolile karmice

Iată și prezentarea acestor cărți deosebite:

Conversația pe care Neale Donald Walsch o poartă cu Dumnezeu este inclusă in

zece volume și încă nu s-a terminat! Acestea sunt: <u>Conversații cu Dumnezeu, vol.I, II, III, Prietenie cu Dumnezeu, Comuniune cu Dumnezeu, Momente de grație, Cei ce aduc lumina, Conversații cu Dumnezeu pentru tineret și părinți, Conversații cu Dumnezeu, Întrebări și răspunsuri</u> și <u>Noile Revelații</u>. Din toate cărțile se revarsă asupra noastră, a cititorilor, o dragoste nelimitată și necondiționată cu care Dumnezeu ne învăluie in permanență.și care ne face să înțelegem că nu suntem singuri, exemplificând, mai mult decât orice, vorbele spuse in Noul Testament (Ioan X, 30): „Cu toții Una suntem".

IUBIRE FĂRĂ CONDIȚII, LINIȘTEA INIMII, MIRACOLUL IUBIRII, ÎNTOARCEREA ÎN GRĂDINĂ și CUVINTE DE ÎNȚELEPCIUNE PENTRU FIECARE ZI, de Paul Ferrini aduc mesajul iubirii lui Dumnezeu față de noi, transmis prin mintea Christică.

PARTEA ÎNTUNECATĂ A CĂUTĂTORILOR DE LUMINĂ, scrisă de Debbie Ford, psihiatru și psiholog, scoate la lumină aspectele întunecate ale firii noastre, pe care le ascundem sau le negăm și ne învață cum să le cunoaștem și să le iubim.

FRECVENȚA GENIU, de John Fallone, o carte de mare excepție, care prezintă științific modul nostru de a funcționa ca entități pământene și cosmice. NUMAI SIMPLA LECTURĂ A

CĂRȚII RIDICĂ foarte mult coeficientul de inteligență, prin racordarea la FRECVENȚA GENIU.

E.T. 101, MANUAL COSMIC DE INSTRUCȚIUNI PENTRU EVOLUȚIE PLANETARĂ. Citind aceasta carte, veți descoperi singuri dacă este vorba de S.F. sau de ceva mult mai serios și important pentru noi toți.

A TRĂI CU LUMINĂ, ÎN REZONANȚĂ, HRANA ZEILOR, LEGEA IUBIRII și BIO-CÂMPURI ȘI EXTAZ, de Jasmuheen, o doamnă din Australia, care este vizionară și clarvăzătoare și se hrănește, de 11 ani, numai cu lumină. Experiența ei este deose-bită și de mare interes pentru oamenii din lumea întreagă. Infor-mația existentă în cărțile ei este extrem de prețioasă pentru evo-luția noastră spirituală. RADIANȚA DIVINĂ este una dintre cărțile scrise de Jasmuheen, care se deosebește oarecum de celelalte, întrucât ne oferă o cunoaștere delicată, lirică și extrem de interesantă despre Maeștrii Înălțați și despre întâlnirea autoarei cu ei.

MATEI, VORBEȘTE-MI DESPRE RAI, REVELAȚII PENTRU O NOUĂ ERA, ILUMINĂRI PENTRU O NOUĂ ERĂ, VOCILE UNIVERSULUI și ERA ILUMINĂRII, de Suzanne Ward conțin mesajele pe care doamna Suzanne Ward le-a primit de la fiul ei, Matei, care a murit de curând și care face o prezentare foarte detaliată a vieții de după moarte

și a lumii de dincolo. Mesajele lui Matei sunt completate de mesaje de la diverse entități benefice, venite din între-gul Univers pentru a ajuta Pământul în momentele grele prin care trece acum. Ultimul volum a apărut numai în România.

COPIII INDIGO, de Lee Carroll și Jan Tober, prezintă copiii de excepție născuți după anul 1980 și care sunt atât de deosebiți de ceilalți copii de până acum, încât părinții, profesorii și me-dicii trebuie să se adapteze și să învețe cum să se comporte cu ei și cum să-i înțeleagă. Această carte este un ajutor neprețuit pentru orice persoană care are lângă el un asemenea copil.

CAMINO este ultima carte scrisă de Shirley MacLaine, renumita actriță, care, pe lângă talent, are și o mare cunoaștere și deschidere spirituală. Camino este una dintre cele mai importante cărți ale mileniului III, în care ne este prezentat pelerinajul făcut de Shirley la Santiago de Compostella, Spania. Pe parcursul celor 500 de km. cât durează acesta, autoarea are ocazia să-și cunoască viețile trecute și să afle cine este ea cu adevărat. Stilul deosebit al cărții și informațiile inedite pe care le conține, îl fac pe cititor să o considere drept carte de căpătâi și să nu o poată lăsa din mână.

RÂNDURI PENTRU SUFLET, de Ram Dass, este ultima carte scrisă de acest mare au-

tor, una dintre cele mai iubite personalități spirituale ale Americii. După ce și-a întâlnit gurul în India – pe Maharajji – și a primit inițiere și cunoaștere în practicarea meditației, devoțiunii și Hatha Yoga, el a transmis publicului occidental aceste învățături, prin conferințe, ateliere și cărți.

EMISARII LUMINII, de James F. Twyman este prima dintr-o serie de cărți scrise de James F. Twyman, care este relatarea unei aventuri spirituale – fiind deci un roman inițiatic care relatează despre o comunitate de înaltă spiritualitate, cunoscută sub nume-le de Emisarii Luminii. Cuvintele pe care James Twyman le-a scris pentru noi sunt profetice și profunde. Prin ele, putem învăța cum să devenim Emisari ai Luminii și cum să schimbăm lumea în bine.

EMISARII IUBIRII descrie întâlnirea plină de mister a lui James Twyman cu copii cu capacități paranormale și mesajul pe care ei îl transmit omenirii.

IZVORUL VINDECĂRII E IUBIREA, de Bruce Davis, este o carte inițiatică, scrisă de doi vindecători care au descoperit, că nici un vindecător nu poate vindeca decât cu iubire și cu credință totală și absolută în Dumnezeu. *Izvorul vindecării e iubirea* este povestea adevărată a doi oameni care se întâlnesc în vis și întreprind o călătorie cu un șaman din Alaska și apoi trăiesc

împreună cu vindecătorii mediumi din Insulele Filipine, într-o lume a credinței și a miracolelor.

IUBIRE MAGICĂ și GRAȚIA DE FIECARE ZI, de Marianne Williamson, sunt cele mai frumoase cărți despre relația de cuplu, despre cum să ne înțelegem partenerul de viață și pe noi înșine

COPIII DE CRISTAL, de dr. Doreen Virtue, prezintă copiii până la șapte ani, care sunt niște ființe minunate, venite pentru a ne salva și a ne conduce spre o lume nouă.

CONȘTIENȚA, de Anthony de Mello, cuprinde o serie de conferințe ținute de acest mare învățător, care ne ajută să ne tre-zim la starea de spiritualitate de care avem nevoie în aceste mo-mente ale vieții noastre. Poate fi considerată o carte de căpătâi pentru fiecare dintre noi.

ÎNVĂȚĂTURILE LUI TOBIAS, ***Seria Creatorului*** este cartea în care Tobias, un înger iubitor si plin de compasiune din Biblia apocrifă ne împărtă-șește în douăsprezece lecții puternice, cum să trecem în Noua Energie. El ne vorbește prin Geoffrey Hoppe, care, înainte de 1995, era om de afaceri si antreprenor, fără preocupări spirituale. Acum, el și Tobias împlinesc o înțelegere veche – aceea de a pre-zenta, la momentul potriv-it, informații care schimbă viața. Iată ce spune

Tobias: *„Nu mai mergeți niciodată Acasă. În schimb, Acasă va veni la voi."* Cu aceste cuvinte, el oferă un mod cu totul nou de înțelegere a felului în care am venit pe Pământ și din ce motiv acum este un moment important pentru noi, când ne aflăm la o răspântie în călătoria noastră spirituală. Învățăturile lui Tobias au devenit, în câțiva ani, un fenomen pe plan internațional, care schimbă vieți și oferă noi speranțe de împlinire spirituală. ***Seria Înălțării*** continuă aceste informații și sfaturi pentru intrarea în Noua Energie – lucru pe care unii dintre noi l-a făcut deja. Citiți această carte și veți înțelege exact ce se întâmplă cu noi toți acum și vă veți explica multe lucruri.

CALEA SPRE IUBIRE, o altă carte scrisă de dr. Deepak Chopra, ne poartă prin relațiile noastre cu ceilalți, în special cu partenerul de cuplu, într-un mod romantic, plăcut și, în același timp, plin de învățăminte.

MĂNĂSTIRE FĂRĂ ZIDURI este un eseu despre liniștea noastră interioară și despre pacea sufletului, pe care le putem găsi în noi înșine.

NAIKAN este o metodă japoneză de introspecție, foarte modernă, care ne face viața mai frumoasă și ne aduce fericire în cadrul relațiilor cu ceilalți. Citind-o, aflăm cât de ușor putem să-i facem fericiți pe cei din jur.

REÎNTOARCEREA LA SACRU, prezintă călătoria spirituală a autorului și întâlnirile sale cu mari maeștri și oferă posibilități de înaltă învățătură de suflet.

EFECTUL ISAIA este o carte extrem de importantă, care ne oferă revelația faptului că avem în noi înșine capacitatea de a ne schimba viitorul, prin modificarea alegerilor pe care le-am făcut în trecut. Ea ne arată cum să ne rugăm, autorul preluând învățăturile aflate în *Manuscrisele de la Marea Moartă*, care sunt validate de descoperile fizicii cuantice și ale medicinei moderne.

CODUL LUI DUMNEZEU, carte de valoare spirituală deo-sebită, scrisă de Gregg Braden, ne demonstrează, folosind do-vezi științifice și lingvistice, că în ADN-ul nostru este înscris numele lui Dumnezeu.

ÎNTREBĂRILE POTRIVITE, este cartea în care Debbie Ford ne ajută să punem întrebările care ne vor schimba modul de a lua decizii și, în consecință, ne oferă puterea de a ne împlini toate visele. Uneori, nu primim răspunsurile potrivite, pentru că nu ne-am pus întrebările potrivite. Acum învățăm care sunt acestea și cum să le punem.

SUCCESUL ÎN VIAȚĂ este o carte pe care ar trebui cu toții să o citim de nenumărate ori, ca să învățăm modul prin care putem obține succesul în tot ceea ce întreprindem – atât în viața personală, cât și în afaceri. Cartea este scrisă de o persoană care a reușit în viață, pornind de la o poziție socială modestă, iar acum ține conferințe și seminarii în lumea întreagă, pentru a-i în-văța pe oameni regulile simple și accesibile pentru a reuși în viață și a-și găsi fericirea.

VREMEA VINDECĂRII este cartea în care Beata Bishop povestește cum s-a vindecat de melanom în fază terminală, printr-o terapie care avut 100% succes în mai multe tipuri de boli grave – Terapia Gerson ... dar cartea ne învață cum să învingem boala și moartea, prin abordare holistică și spirituală.

AROMATERAPIE și FENG SHUI este cea mai completă carte pe acest subiect atât de vast. Jami Lin este cea mai aprecia-tă specialistă în domeniu.

COPIII INDIGO – DE LA MÂNIE, LA IUBIRE este o altă carte care abordează subiectul Copiilor Indigo, dar aduce în plus o demonstrație extrem de folositoare a mesajului pe care corpul ni-l dă, astfel încât să înțelegem care este problema noastră subconștientă, unde se află mânia stocată și cum să o rezolvăm.

BIOCÂMPURI ȘI EXTAZ este o nouă carte scrisă de Jasmuheen, care ne mărește cunoașterea legată de capacitatea noastră de a

evolua spiritual.

DE VORBĂ CU EXTRATEREȘTRII conține comunicarea primită de Lisette Larkins de la ființe venite din spațiul cosmic și care ne comunică informații importante.

ÎNTINEREȘTE ȘI TRĂIEȘTE MAI MULT este este un manual complet pentru întinerire. Din ea învățați cum să mențineți o minte tânără, cum să vă cultivați flexibilitatea, să vă retreziți energia sexuală, să vă întăriți sistemul imunitar, să vă hrăniți trupul, să vă modificați percepțiile și să vă bucurați de un somn liniștit și de o stare de constientă plină de pace.

O TERAPIE NATURALĂ EFICIENTĂ PENTRU TRATAREA CANCERULUI, este cartea scrisă chiar de dr. Gerson, în care se descrie, în amănunțime, terapia care a vindecat ataât de mulți oameni. DVD-ul inclus conține date suplimentare.

CĂLĂTORIILE TÂNĂRULUI ÎNȚELEPT este prima carte scrisă de un scriitor român, publicată de Editura FOR YOU. Con-siderăm că ea poate sta cu cinste alături de cărțile valoroase pe care le publicăm. Fără nici o exagerare, această carte se ridică la înălțimea cărților lui Paolo Coelho, aducând un element în plus, pe care îl veți descoperi citind-o. Înțelepciunea cuprinsă în aceste

pagini vă va însoți pe parcursul vieții și vă va ajuta să vă lim-peziți gândurile și atitudinea în încercările vieții.

SPAȚIUL SACRU AL INIMII, este cartea în care Drunvalo ne arată felul în care putem dobândi acea stare străveche de conștiință, prin care să intrăm în spațiul în care suntem una cu Dumnezeu. Urmările firești ale experimentării acestui spațiu sa-cru sunt o viață frumoasă și înălțarea către lumile superioare.

VINA NE ÎNVAȚĂ, IUBIREA NE VINDECĂ, de Joan Borysenko, medic psiholog, este o carte trasformatoare, o pre-zență semnificativă pe calea unei vieți fericite, lipsite de sentimentul vinovăției – în care vinovăția ne învață cum să ne vindecăm de rănile sufletești, prin iubire.

DECODIFICAREA DESTINULUI, este o carte extrem de utilă, scrisă de o româncă stabilită în Statele Unite și care ne oferă instrumente practice pentru a ne decodifica destinul și pentru a ne orienta viața pe calea spre fericire și împlinire. Acum, Carmen Harra este cea mai importantă prezicătoare și clarvă-zătoare din SUA, căreia îi cer sfatul actori celebri, oameni de afaceri și persoane politice importante.

RAZELE INIȚIATICE ALE ARHANGHE-

LILOR, carte scrisă de doi autori români, Elena Cociș și Nicolae Oprică, aduce informația atât de necesară legată de noțiunea de Arhangheli, Îngeri, cele șapte Raze Inițiatice, Maeștri Înalțați și alte lucruri la fel de interesante.

LEGILE DRAGOSTEI și PUTEREA DRAGOSTEI, sunt ultimele cărți scrise de Paul Ferrini și ne oferă atât de multe informații și idei interesante, încât ne dăm seama că sunt, pentru oricine, instrumente extrem de importante pentru a-și putea duce viața pe calea de lumină pe care a ales-o.

MAGUL DIN JAVA este o carte mult așteptată, care pre-zintă ucenicia autorului pe lângă marele maestru John Chang. *Magul din Java* este povestea uceniciei lui Kosta Danaos alături de John Chang - și, în același timp, istoria disciplinei Mo-Pai, care, în ultimii 2000 de ani, și-a ținut secrete învățăturile. Cartea include și explicații științifice, bazate pe fizică, ale capacităților paranormale ale lui Chang, pe care noi, în Occident, le considerăm imposibile - capacități la care autorul a fost martor și pe care le-a descris cu însuflețire. Magul din Java va grăbi cu siguranță ceea ce ar putea foarte bine să devină cea mai mare revoluție a seco-lului al XXI-lea - confirmarea și

studiul bioenergiei.

PUNE SUFLET ÎN CEEA CE FACI este o carte ciudată și absolut minunată! Robert Rabbin se adresează, aparent, condu-cătorilor lumii noi, dar învățătura cuprinsă în ea, prezentată într-un mod extrem de atrăgător, este de cel mai mare folos tuturor celor care o citesc, fără excepție. Dacă liderii unor companii ar dori să citească această carte, lumea ar deveni un loc minunat!

CLEPSIDRA CU PASI Cartea este scrisă de un scriitor român, care semnează cu pseudonimul TRISTAN. Cartea este deosebit de frumoasă, întrucât autorul a călătorit mult în Tibet și Peru, pe lângă toate țările Europei, iar modul de a prezenta amintirile din aceste călătorii este absolut unic. Povestirile sunt pline de gingășie, umor, senzualitate și ... multă spiritualitate! Ele ating o coardă sensibilă a sufletului, de care rareori suntem conștienți - și încă și mai rar înțelegem că este cea de care ar trebui să avem cel mai mult grijă, pentru ca să fim completi și împliniți. Îi mulțumim lui Tristan că ne-a amintit de ea și că o mângâie cu povestirile sale!

RAMTHA - CARTEA ALBĂ este una dintre cele mai importante cărți contemporane. Ea prezintă învățăturile lui Ramtha, o entitate care a

trăit în vremurile Lemuriei. Ramtha ne oferă o perspectivă unică prin care să privim misterul vieții. Sistemul de gândire al lui Ramtha nu este nici religie, nici interpretare filozofică a realității. El este adevărul obținut și verificat prin experiențele unui membru al rasei umane. În acest fel poate fi explicată cunoașterea lui Ramtha - știința lui Ramtha. Dat fiind că s-a pășit deja pe această cale, porțile sunt deschise pentru aceia care doresc să o exploreze și să facă propria călătorie în necunoscut.

PACEA LĂUNTRICĂ conține un dialog între James Twyman, Gregg Braden și Doreen Virtue, pe tema păcii și a rugăciunii. Cei trei ne împărtășesc perspectiva lor unică în ceea ce privește crearea păcii. Ei descoperă similitudinile și diferențele de păreri și ajung la concluzii fascinante, ce pot transforma vieți. Ei discută despre cele șapte Căi pentru Pace și oferă cititorului instrumente prin care acesta nu numai că-și schimbă opiniile, dar și viața și răspândește pacea și iubirea în lume.

BUN-VENIT ACASĂ *Noua planetă Pământ* este o carte ce cuprinde channeling-uri făcute de Steve Rother de la un grup de entități benefice care au venit ca să ajute planeta Pământ în aceste momente grele pe care le trăim. Aceste mesaje sunt cunoscute în lumea

întreagă, iar câteva au fost primite în sediul Națiunilor Unite din Viena, unde au fost urmărite cu mare interes. Citiți și aflați cum putem acționa acum, spre binele cel mai înalt al nostru și al tuturor.

RECONECTAREA este una dintre cele mai speciale cărți, dar și cea mai bună apărută în ultima vreme despre vindecarea transpersonală, ca și despre medicina spirituală. pe care o putem practica toți. Ea ne arată cât de ușor putem să recunoaștem și să activăm, în fiecare dintre noi, adevărata vindecare energetică. Dr. Erik Pearl are rezultate uimitoare în privința vindecării multor boli și ne împărtășește cunoașterea sa. Cartea este de maximă importanță pentru medici și pentru noi toți, întrucât, prin simpla sa lectură, putem acccesa și noi această energie reconectivă și putem accede la niveluri nebănuite de evoluție spirituală. Seminariile și prelegerile dr. Eric Pearl sunt urmărite cu un interes enorm în lumea întreagă.

IUBEȘTE-TE PE TINE ÎNSUȚI este o carte extrem de utilă pentru menținerea sau îndreptarea relațiilor interumane, mai ales cele existente între un bărbat și o femeie. Daphne Rose Kingma este numită "doctorul inimilor",

pentru că în îndelungata sa carieră ca psihoterapeut a reușit să rezolve multe cazuri și să facă mulți oameni fericiți.

INTRODUCERE GENERALĂ LA UN CURS DE MIRACOLE este o carte de extrem de mare valoare pentru toți cei care cunosc ceva despre Curs, întrucât Kenneth Wapnick ne prezintă esența Cursului și date despre modul în care el a apărut. Este o carte esențială pentru toți cei care doresc să aprofundeze această carte de căpătâi a spiritualității mondiale. *(Nota Editurii - pe tot parcursul anilor în care am menționat* Cursul în miracole, *am făcut-o folosind prepoziția* în, *pentru că, la fel ca și alte edituri din alte țări, am simțit nevoia să păstrăm forma originală - A COURSE IN MIRACLES. La insistența traducătoarei, am folosit forma* Curs de miracole. *Este vorba despre una și aceeași carte.)*